EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 28.9.2017
C(2017) 6389 final

KOMISSION TIEDONANTO

annettu 28.9.2017,

KÄSIKIRJA EUROOPPALAISEN PIDÄTYSMÄÄRÄYSHAUN ANTAMISESTA JA TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA

SISÄLLYS

Lyhenneluettelo 6

ESIPUHE 10

JOHDANTO 11

1. Eurooppalaista pidätysmääräystä koskeva yleiskatsaus 11

1.1. Tausta 11

1.2. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen määritelmä ja pääpiirteet 11

1.3. Eurooppalainen pidätysmääräyslomake 14

I OSA: EUROOPPALAISEN PIDÄTYSMÄÄRÄYKSEN ANTAMINEN 15

2. Edellytykset 15

2.1. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen soveltamisala 15

2.1.1. Syytetoimet 15

2.1.2. Vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpano 16

2.1.3. Oikeudellisen päätöksen täytäntöönpanokelpoisuutta koskeva edellytys 17

2.2. Luettelo 32 rikoksesta, joiden vuoksi tekijä voidaan luovuttaa teon kaksoisrangaistavuutta tutkimatta 18

2.3. Liitännäisrikokset 18

2.4. Oikeasuhteisuus 19

2.5. Muut käytettavissä olevat toimenpiteet, jotka perustuvat unionin rikosasioissa tehtävää oikeudellista yhteistyötä koskeviin oikeudellisiin välineisiin 20

2.5.1. Eurooppalainen tutkintamääräys 21

2.5.2. Vankien siirtäminen 22

2.5.3. Eurooppalainen valvontamääräys 23

2.5.4. Valvontapäätösten ja vaihtoehtoisten seuraamusten siirtäminen 24

2.5.5. Taloudelliset seuraamukset 24

2.5.6. Rikosoikeudenkäynnin siirtäminen 25

2.6. Erityissääntö – mahdollinen syytteeseenpano muista rikoksista 25

3. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaminen 27

3.1. Muut samaa henkilöä koskevat vireillä olevat rikosoikeudenkäyntimenettelyt ja eurooppalaiset pidätysmääräykset 27

3.1.1. Määräyksen antaneessa jäsenvaltiossa 27

3.1.2. Toisessa jäsenvaltiossa 28
3.2. Eurooppalaisen pidätysmääräyslomakkeen täyttäminen 28
3.2.1. Tiedot, jotka tarvitaan aina 28
3.2.2. Pidätysmääräyksen antavan oikeusviranomaisen toimittamat hyödylliset lisätiedot 29
3.3. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen toimittaminen 29
3.3.1. Etsityn henkilön olinpaikka ei ole tiedossa 29
3.3.2. Etsityn henkilön olinpaikka on tiedossa 31
3.3.3. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen toimittaminen jäsenvaltioille, jotka eivät käytä SIS-järjestelmää 31
3.4. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen kääntäminen 31
3.5. Yhteistyö ja yhteydenpito täytäntöönpanojäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten kanssa sen jälkeen kun etsitty henkilö on otettu kiinni: 32
II OSA: EUROOPPALAISEN PIDÄTYSMÄÄRÄYKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO 33
4. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanomenettely 33
4.1. Määräajat eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa koskevan päätöksen tekemiselle 33
4.2. Määräajat etsityn henkilön luovuttamiselle (sen jälkeen kun päätös eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta on tehty) 34
4.3. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen kääntäminen 34
4.4. Yhteydenpito jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä *ennen* luovuttamispäätöksen tekemistä 35
4.4.1. Tilanteet, jolloin yhteydenpito on tarpeen 35
4.4.2. Yhteydenpidon toteuttaminen 36
4.5. Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen ilmoitusvelvollisuus eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle luovutuspäätöksen tekemisen *jälkeen* 38
4.5.1. Luovuttamispäätöksestä ilmoittaminen 38
4.5.2. Säilöönoton keston ilmoittaminen 39
4.6. Etsityn henkilön pitäminen säilössä eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta vastaavassa jäsenvaltiossa 40
5. Luovuttamispäätös 41
5.1. Yleinen velvollisuus panna eurooppalainen pidätysmääräys täytäntöön 41
5.2. Luettelo 32 rikoksesta, joiden vuoksi tekijä voidaan luovuttaa teon kaksoisrangaistavuutta tutkimatta 41

5.3. Liitännäisrikokset 42
5.4. Täytäntöönpanosta kieltäytymisen perusteet 42
5.4.1. Ehdottomat kieltäytymisperusteet 43
5.4.2. Harkinnanvaraiset kieltäytymisperusteet 44
5.5. Poissaolotuomiot 47
5.6. Perusoikeuksien huomioon ottaminen täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen toimesta 49
5.7. Oikeasuhteisuus – täytäntöönpanojäsenvaltion rooli 51
5.8. Täytäntöönpanojäsenvaltion vaatimat takuut 51
5.8.1. Elinkautisen vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tarkistaminen 52
5.8.2. Täytäntöönpanojäsenvaltion kansalaisten tai siellä vakinaisesti asuvien palauttaminen 52
5.9. Täytäntöönpanon lykkääminen tai väliaikainen luovuttaminen 53
5.9.1. Vakavat humanitaariset syyt 53
5.9.2. Vireillä oleva rikosoikeudenkäynti tai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen täytäntöönpano 54
5.9.3. Väliaikainen luovuttaminen lykkäämisen sijasta 54
5.9.4. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanon lykkääminen sill perusteella, että etsittyä henkilöä koskee todellinen vaara epäinhimillisestä tai halventavasta kohtelusta 54
5.10. Samaa henkilöä koskevat useat eurooppalaiset pidätysmääräykset 55
5.10.1. Täytäntöönpantavan eurooppalaisen pidätysmääräyksen valinta 55
5.10.2. ’Rinnakkaiset menettelyt’ 56
6. Täytäntöönpanojäsenvaltiossa säilöön otettuna vietetyn ajan vähentäminen 57
7. Edelleen luovuttaminen 57
7.1. Toiseen jäsenvaltioon 57
7.2. Kolmanteen maahan 58
8. Velvoitteet kolmansia valtioita kohtaan 59
8.1. Samaa henkilöä koskevat samanaikaiset eurooppalaiset pidätysmääräykset ja rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevat pyynnöt 59
8.1.1. Kolmansien valtioiden esittämät pyynnöt 59
8.1.2. Kansainvälisen rikostuomioistuimen (ICC) esittämät pyynnöt 60
8.2. Aiempi luovutus kolmannesta valtiosta ja erityissääntö 60

9. Kauttakuljetus 61
9.1. Kauttakuljetus toisen jäsenvaltion kautta 61
9.2. Kauttakulkujäsenvaltion kansalaiset ja siellä vakinaisesti asuvat henkilöt 61
9.3. Luovuttaminen kolmannesta valtiosta jäsenvaltioon 62
10. Kieltäytyminen eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta 62
10.1. Sen varmistaminen, että henkilöä ei pidätetä uudelleen samassa jäsenvaltiossa 62
10.2. Kieltäytymisestä ilmoittaminen pidätysmääräyksen antaneelle jäsenvaltiolle 62
10.3. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen harkinta pidätysmääräyksen voimassa pitämisestä 63
10.4. SIS-järjestelmässä pitkään olleiden eurooppalaisten pidätysmääräysten tarkistaminen 63
11. Etsityn henkilön menettelylliset oikeudet 64
11.1. Oikeus tulkkaukseen ja käännöksiin 64
11.2. Tiedonsaantioikeus 65
11.3. Oikeus käyttää oikeudellista avustajaa 65
11.4. Oikeus saada tieto vapaudenmenetyksestä ilmoitetuksi kolmannelle henkilölle 66
11.5. Oikeus pitää yhteyttä kolmansiin henkilöihin 66
11.6. Oikeus pitää yhteyttä konsuliviranomaisiin 66
11.7. Lasten erityiset oikeudet 67
11.8. Oikeus oikeusapuun 67
LIITE IV – KIELET, JOTKA JÄSENVALTIOT OVAT HYVÄKSYNEET EUROOPPALAISEN PIDÄTYSMÄÄRÄYKSEN VASTAANOTTAMISTA VARTEN 117
LIITE V – LUETTELO YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN/UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIOISTA, JOTKA KOSKEVAT EUROOPPALAISESTA PIDÄTYSMÄÄRÄYKSESTÄ TEHTYÄ PUITEPÄÄTÖSTÄ 119
LIITE VI – UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIOT, JOTKA KOSKEVAT *NE BIS IN IDEM* -PERIAATETTA 121
LIITE VII – VAKIOLOMAKE EUROOPPALAISESTA PIDÄTYSMÄÄRÄYKSESTÄ TEHTÄVÄÄ PÄÄTÖSTÄ VARTEN 126

LIITE VIII – LUETTELO JÄSENVALTIOISTA, JOIDEN OIKEUSJÄRJESTELMÄN MUKAAN LUOVUTTAMINEN VOIDAAN HYVÄKSYÄ MYÖS SELLAISTEN RIKOSTEN PERUSTEELLA, JOISTA MÄÄRÄTTÄVÄ RANGAISTUS ON PUITEPÄÄTÖKSEN 2 ARTIKLAN 1 KOHDASSA VAADITTUA LIEVEMPI, KUN KYSEESSÄ ON EUROOPPALAISEN PIDÄTYSMÄÄRÄYKSEN PERUSTEENA OLEVAN PÄÄRIKOKSEN LIITÄNNÄISRIKOS 129

LIITE IX – EUROOPPALAISEN PIDÄTYSMÄÄRÄYKSEN NOJALLA PIDÄTETYILLE HENKILÖILLE ANNETTAVAN OIKEUKSIA KOSKEVAN ILMOITUKSEN SUUNTAA ANTAVA MALLI..... 130

Lyhenneluettelo

EJN	Euroopan oikeudellinen verkosto
EPM	Eurooppalainen pidätysmääräys
EPM-puitepäätös	Neuvoston puitepäätös 2002/584/YOS, tehty 13 päivänä kesäkuuta 2002, eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä
Puitepäätös 2008/909/YOS	Neuvoston puitepäätös 2008/909/YOS, tehty 27 päivänä marraskuuta 2008, vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta rikosasioissa annettuihin tuomioihin, joissa määrätään vapausrangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä toimenpide, niiden täytäntöön panemiseksi Euroopan unionissa (”vankien siirtäminen”)
Schengenin yleissopimus	Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehty yleissopimus
SEUT-sopimus	Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus
SIRENE	Supplementary Information Request at the National Entries (kansallisella tasolla esitetyt lisätietopyynnöt)
SIS-järjestelmä	Schengenin tietojärjestelmä

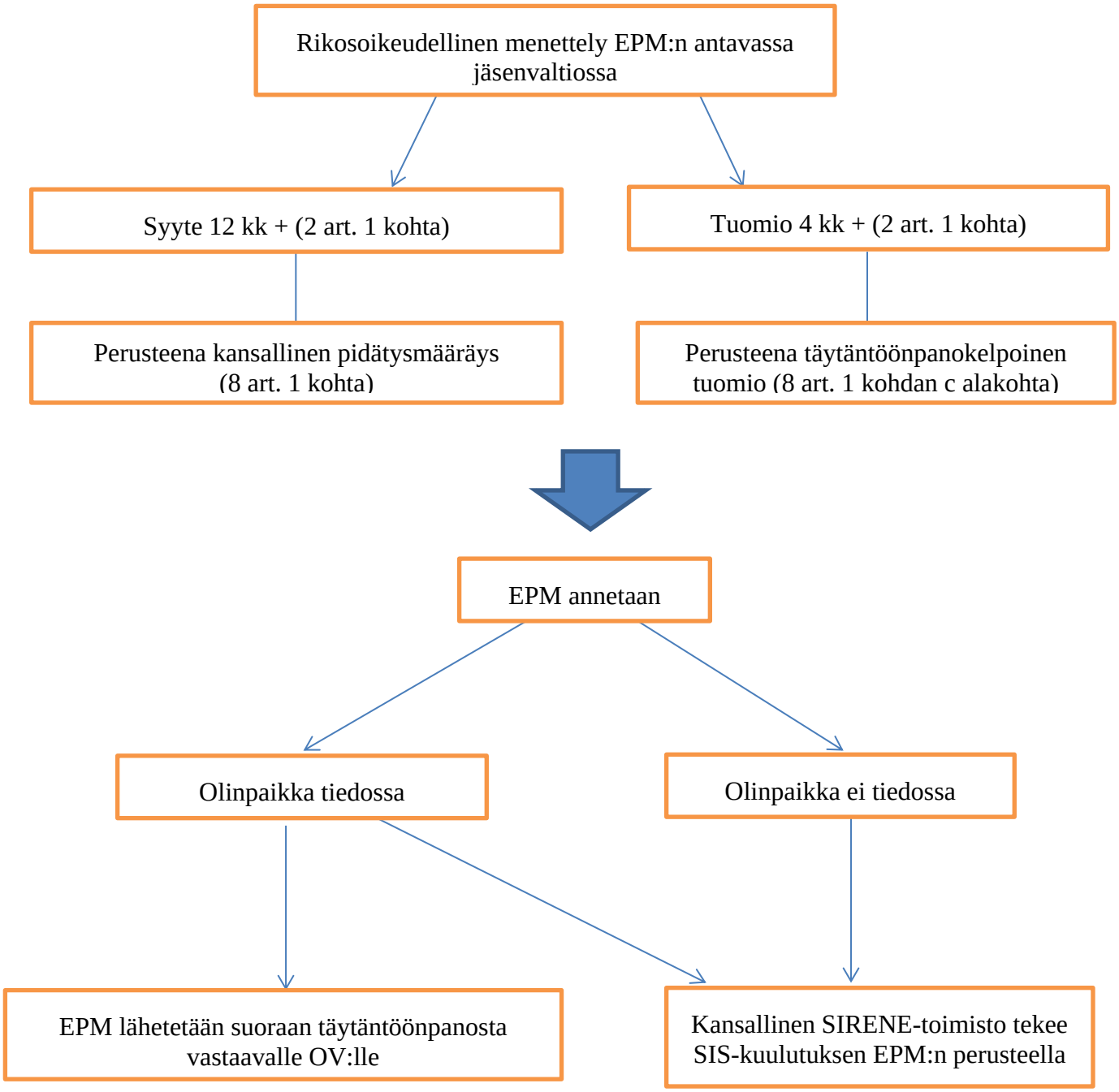
Vastuuvapauslauseke:

Tämä käsikirja ei ole oikeudellisesti sitova eikä tyhjentävä. Se ei vaikuta voimassa olevaan unionin oikeuteen eikä sen myöhempään kehittämiseen. Se ei myöskään rajoita Euroopan unionin tuomioistuimen sitovaa tulkintaa unionin oikeudesta.

EUROOPPALAISEN PIDÄTYSMÄÄRÄYKSEN ANTAMINEN

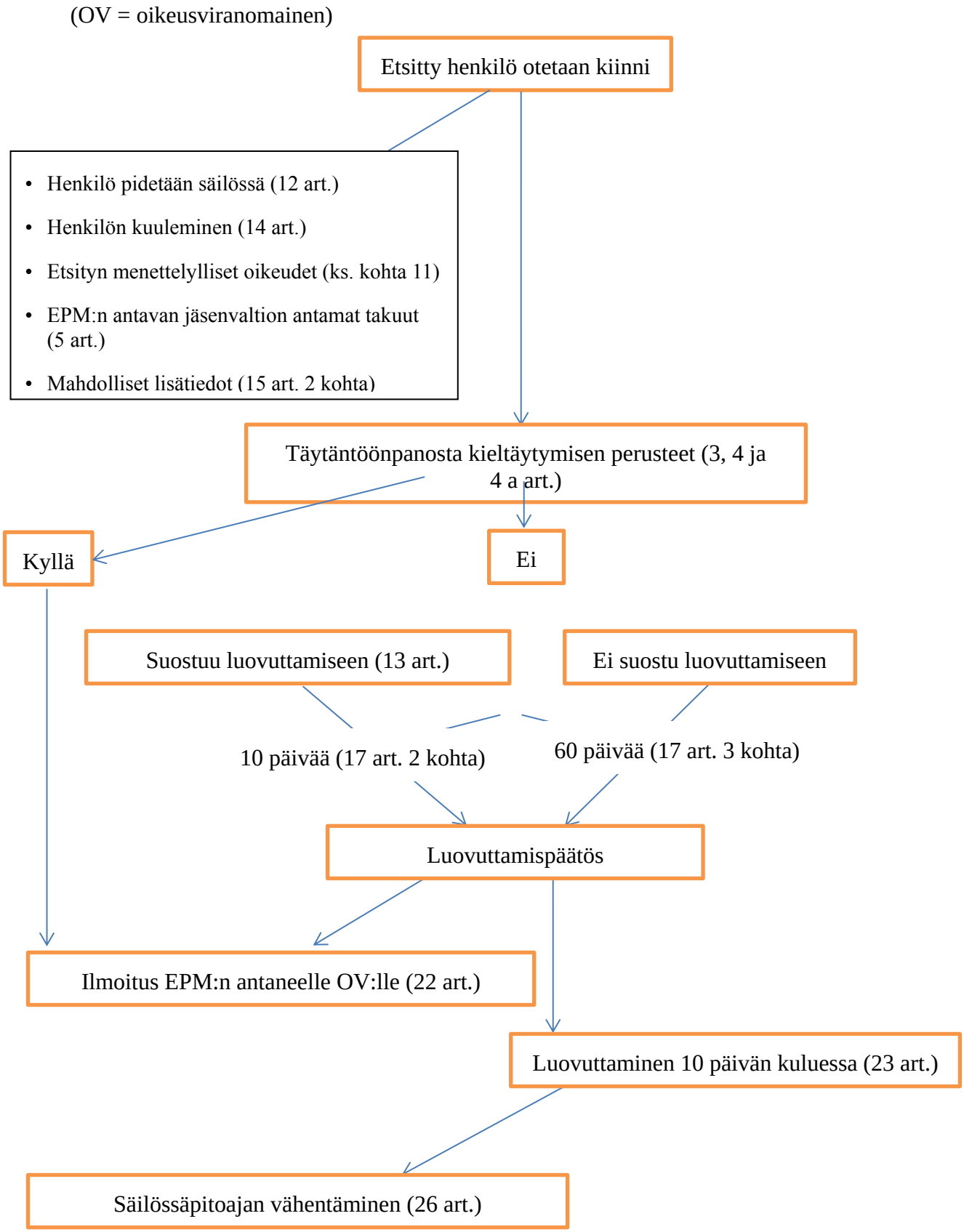
Tärkeimmät vaiheet

(OV = oikeusviranomainen)

EUROOPPALAISEN PIDÄTYSMÄÄRÄYKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tärkeimmät vaiheet

ESIPUHE

Tämä on tarkistettu versio *Eurooppalaisesta käsikirjasta eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamiseksi*. Neuvosto julkaisi käsikirjan alun perin vuonna 2008[1] ja tarkisti sitä edellisen kerran vuonna 2010[2]. Käsikirjan päivittäminen ja tarkistaminen on siirtynyt komission tehtäväksi Lissabonin sopimukseen perustuvan viiden vuoden siirtymäajan päätyttyä. Siirtymäaika koski niin kutsutun kolmannen pilarin säädöksiä[3] eli muun muassa eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13 päivänä kesäkuuta 2002 tehtyä neuvoston puitepäätöstä 2002/584/YOS[4], jäljempänä 'EPM-puitepäätös'.

Tässä käsikirjassa otetaan huomioon kokemukset, joita eurooppalaisen pidätysmääräyksen soveltamisesta unionissa on saatu 13 vuoden aikana. Tarkistuksen yhteydessä käsikirja on saatettu ajan tasalle, ja samalla siitä on pyritty tekemään entistä selkeämpi ja helppokäyttöisempi. Komissio on kuullut käsikirjan uusimman version laatimista varten eri sidosryhmiä ja asiantuntijoita, muun muassa Eurojustia ja Euroopan oikeudellisen verkoston (EJN) sihteeristöä sekä jäsenvaltioiden hallitusten asiantuntijoita ja lainkäyttöviranomaisia.

Käsikirja on saatavilla internetissä osoitteessa https://e-justice.europa.eu kaikilla unionin virallisilla kielillä.

1 8216/2/08 REV 2 COPEN 70 EJN 26 EUROJUST 31.
2 17195/1/10 REV 1 COPEN 275 EJN 72 EUROJUST 139.
3 Pöytäkirja (N:o 36) siirtymämääräyksistä
4 EUVL L 190, 18.7.2002, s. 1.

JOHDANTO

1. EUROOPPALAISTA PIDÄTYSMÄÄRÄYSTÄ KOSKEVA YLEISKATSAUS

1.1. Tausta

Neuvosto hyväksyi EPM-puitepäätöksen 13.6.2002, ja jäsenvaltioiden oli toteutettava tarpeelliset toimenpiteet sen noudattamiseksi viimeistään 31.12.2003. Uusi luovuttamisjärjestelmä on 1.1.2004 alkaen korvannut aiemmat luovuttamisjärjestelyt, joitakin poikkeuksia lukuun ottamatta. Sillä on korvattu seuraavissa yleissopimuksissa olevat jäsenvaltioiden välistä luovuttamista koskevat määräykset:

a) rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta 13 päivänä joulukuuta 1957 tehty eurooppalainen yleissopimus (ETS N:o 024), sen 15 päivänä lokakuuta 1975 tehty lisäpöytäkirja (ETS N:o 086) sekä sen 17 päivänä maaliskuuta 1978 tehty toinen lisäpöytäkirja (ETS N:o 098) ja terrorismin vastustamisesta 27 päivänä tammikuuta 1977 tehty eurooppalainen yleissopimus (ETS N:o 090) rikoksen johdosta tapahtuvan luovuttamisen osalta;

b) Euroopan yhteisöjen kahdentoista jäsenvaltion välillä luovuttamispyyntöjen lähettämismenetelmien yksinkertaistamisesta ja nykyaikaistamisesta 26 päivänä toukokuuta 1989 tehty sopimus;

c) yksinkertaistetusta menettelystä Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä rikoksen johdosta tapahtuvassa luovuttamisessa 10 päivänä maaliskuuta 1995 tehty yleissopimus[5];

d) rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä 27 päivänä syyskuuta 1996 tehty yleissopimus[6];

e) tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta 19 päivänä kesäkuuta 1990 tehdyn yleissopimuksen[7] III osasto, 4 luku.

1.2. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen määritelmä ja pääpiirteet

Eurooppalainen pidätysmääräys on unionissa täytäntöönpanokelpoinen oikeudellinen päätös. Se annetaan yhdessä jäsenvaltiossa ja pannaan täytäntöön toisessa jäsenvaltiossa vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen mukaisesti.

Kuten unionin tuomioistuin on katsonut asiassa C-452/16 PPU, *Poltorak*[8], ja asiassa C-477/16 PPU, *Kovalkovas*[9], antamissaan tuomioissa, EPM-puitepäätöksen 1 artiklan 1 kohdasta seuraa, että eurooppalainen pidätysmääräys on ’oikeudellinen päätös’, jonka on antanut puitepäätöksen 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu ’oikeusviranomainen’. Tuomioistuin katsoi, että EPM-puitepäätöksen 6 artiklan

5 EYVL C 78, 30.3.1995, s. 2.
6 EYVL C 313, 23.10.1996, s. 12.
7 EYVL L 239, 33.9.2000, s. 19.
8 Unionin tuomioistuimen tuomio 10.11.2016, *Poltorak*, C-452/16 PPU, ECLI:EU:C:2016:858.
9 Unionin tuomioistuimen tuomio 10.11.2016, *Kovalkovas*, C-477/16 PPU, ECLI:EU:C:2016:861.

1 kohtaan sisältyvällä ilmaisulla ’oikeusviranomainen’ ei viitata ainoastaan jäsenvaltion tuomareihin tai tuomioistuimiin, vaan se voi kattaa laajemmin asianomaisessa oikeusjärjestyksessä oikeudenkäyttöön osallistuvat viranomaiset. Tuomioistuimen mukaan kyseisessä säännöksessä tarkoitettua oikeusviranomaisen käsitettä ei kuitenkaan voida tulkita siten, että se voisi kattaa myös jäsenvaltion poliisiviranomaiset tai täytäntöönpanovaltaa käyttävät elimet, kuten ministeriön. Siten tällaisten viranomaisten antamia määräyksiä ei voida pitää ’oikeudellisina päätöksinä’.

Eurooppalainen pidätysmääräys korvaa perinteisen luovuttamisjärjestelmän yksinkertaisemmalla ja nopeammalla järjestelyllä, jossa etsitty henkilö voidaan luovuttaa syytetoimia tai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten. Pidätysmääräys voidaan antaa

a) sellaisiin tekoihin liittyviä syytetoimia varten, joista voi kansallisen lainsäädännön mukaan seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäiskesto on vähintään 12 kuukautta (tutkinnan, kuulustelun ja oikeudenkäynnin aikana, kunnes tuomio saa lainvoiman);

b) sellaisten tuomioiden tai turvaamistoimenpiteiden täytäntöönpanoa varten, joiden kesto on vähintään neljä kuukautta.

Kohdat a) ja b) eivät ole kumulatiivisia.

Pyyntöjen esittämistä ja niihin vastaamista on pyritty yksinkertaistamaan ja helpottamaan siten, että ne tehdään yhdenmukaisella tavalla täyttämällä eurooppalainen pidätysmääräyslomake. Ennen eurooppalaista pidätysmääräystä ja erillään siitä on kuitenkin annettava täytäntöönpanokelpoinen kansallinen tuomio tai kansallinen pidätysmääräys tai muu oikeudellinen päätös (katso kohta 2.13.).

Keskusviranomaiset, joilla oli luovutusmenettelyissä merkittävä asema, on jätetty eurooppalaista pidätysmääräystä koskevien päätöksentekomenettelyjen ulkopuolelle. EPM-puitepäätöksen 7 artiklassa kuitenkin säädetään, että jäsenvaltiot voivat nimetä keskusviranomaisia avustamaan oikeusviranomaisia erityisesti eurooppalaisten pidätysmääräysten vastaanottamisessa ja toimittamisessa.

Niissä jäsenvaltioissa, joissa on käytössä Schengenin tietojärjestelmä (’SIS-järjestelmä’) (tämän käsikirjan laatimishetkellä kaikki jäsenvaltiot paitsi Irlanti ja Kypros), kansallisilla SIRENE-toimistoilla on tärkeä tehtävä eurooppalaista pidätysmääräystä koskevissa menettelyissä kun SIS-järjestelmässä on tehty pidätysmääräystä vastaava kuulutus. Säännöt ja menettelyt, jotka koskevat jäsenvaltioiden yhteistyötä eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella tehtävää kiinniottoa varten tehtävien kuulutusten yhteydessä, vahvistetaan toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmän (SIS II) perustamisesta, toiminnasta ja käytöstä 12 päivänä kesäkuuta 2007 annetun

neuvoston päätöksen 2007/533/YOS[10] (’SIS II –päätös’) 24–31 artiklassa ja SIRENE-käsikirjan[11] kohdassa 3.

EPM-puitepäätöksen taustalla on ajatus jäsenvaltioiden yhdentymisestä yhteiseksi oikeudenkäyttöalueeksi. Se on ensimmäinen oikeudellinen väline, joka edellyttää vastavuoroisen tunnustamisen periaatteeseen perustuvaa yhteistyötä jäsenvaltioiden välillä rikosoikeudellisissa asioissa. Pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion päätös on tunnustettava ilman muita muodollisuuksia ja yksinomaan oikeudellisten kriteerien perusteella.

Omien kansalaisten luovuttaminen on periaate ja pääsääntö, josta on harvoja poikkeuksia. Poikkeukset koskevat vapausrangaistuksen täytäntöönpanoa tuomitun kotimaassa, ja niitä sovelletaan myös maassa vakinaisesti asuviin henkilöihin. Käytäntö on osoittanut, että noin yksi viidesosa kaikista unionin alueella tapahtuvista luovutuksista kohdistuu jäsenvaltioiden omiin kansalaisiin.

Täytäntöönpanosta kieltäytymisen perusteita on rajoitettu, ja ne luetellaan tyhjentävästi EPM-puitepäätöksen 3, 4 ja 4 a artiklassa. Tiettyjen rikosten yhteydessä ei tutkita, muodostaako kaksoisrangaistavuuden puuttuminen perusteen kieltäytyä täytäntöönpanosta ja luovuttamisesta. Kaksoisrangaistavuusvaatimusta ei tarkisteta, kun rikos kuuluu pidätysmääräyksen antavan jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti EPM-puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohdan 32 rikosta käsittävään luetteloon ja siitä voi pidätysmääräyksen antavassa jäsenvaltiossa seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään kolme vuotta.

Jos pidätysmääräyksen antavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen ei katso kyseisten rikosten kuuluvan EPM-puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohdan soveltamisalaan, kaksoisrangaistavuutta voidaan edelleen soveltaa. Unionin tuomioistuin on katsonut asiassa C-289/15 *Grundza*[12] antamassaan tuomiossa, että kaksoisrangaistavuutta arvioitaessa täytäntöönpanojäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on tutkittava, voiko rikoksen perustana olevista tosiseikoista itsessään määrätä täytäntöönpanojäsenvaltiossa rikosoikeudellisia seuraamuksia siinä tapauksessa, että tosiseikat olisivat tapahtuneet kyseisen jäsenvaltion alueella (katso kohta 5.2.).

EPM-puitepäätöstä on muutettu 28. maaliskuuta 2011 alkaen neuvoston puitepäätöksellä 2009/299/YOS[13]. Tässä yhteydessä poistettiin 5 artiklan 1 kohta ja lisättiin uusi 4 a artikla, joka koskee poissaolotuomioita.

---

10 EUVL L 205, 7.8.2007, s. 63.

11 Komission täytäntöönpanopäätös (EU) 2016/1209, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2016, SIRENE-käsikirjasta ja muista toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmän (SIS II) täytäntöönpanotoimenpiteistä annetun täytäntöönpanopäätöksen 2013/115/EU liitteen korvaamisesta (EUVL L 203, 28.7.2016, s. 35).

12 Unionin tuomioistuimen tuomio 11.1.2017, *Grundza*, C-289/15, ECLI:EU:C:2017:4, 38 kohta.

13 Neuvoston puitepäätös 2009/299/YOS, tehty 26 päivänä helmikuuta 2009, puitepäätösten 2002/584/YOS, 2005/214/YOS, 2006/783/YOS, 2008/909/YOS ja 2008/947/YOS muuttamisesta henkilöiden prosessuaalisten oikeuksien parantamiseksi sekä vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisen edistämiseksi sellaisten päätösten osalta, jotka on tehty vastaajan ollessa poissa oikeudenkäynnistä (EUVL L 81, 27.3.2009, s. 24).

1.3. Eurooppalainen pidätysmääräyslomake

Eurooppalainen pidätysmääräys on oikeudellinen päätös, joka annetaan puitepäätöksen liitteenä olevalla lomakkeella. Lomake on saatavana kaikilla unionin virallisilla kielillä. Pidätysmääräys **on annettava vain tätä lomaketta käyttäen**. Lomakkeeseen ei saa tehdä muutoksia. Neuvoston tavoitteena on ollut tehdä lomakkeesta apuväline, joka pidätysmääräyksen antavien viranomaisten on helppo täyttää ja täytäntöönpano-viranomaisten helppo tunnustaa.

Lomakkeen ansiosta voidaan välttää aikaa vievä ja kallis kääntäminen ja helpottaa tiedonsaantia. Koska lomake on periaatteessa ainoa peruste etsityn henkilön pidättämiselle ja luovuttamiselle, se on täytettävä erityisen huolellisesti, jotta voidaan välttää tarpeeton lisätietojen pyytäminen.

Lomake voidaan täyttää joko suoraan verkossa Euroopan oikeudellisen verkoston sivustolla olevan Compendium-välineen avulla tai Word-muodossa lataamalla lomake Euroopan oikeudellisen verkoston oikeudellisesta kirjastosta (https://www.ejn-crimjust.europa.eu).

Sähköisen Compendium-välineen käyttö on yhtä helppoa kuin Word-lomakkeen täyttäminen, mutta lisäksi sillä on useita nykyaikaisia, hyödyllisiä ja käyttäjäystävällisiä ominaisuuksia. Sen avulla voi esimerkiksi:

a) hakea toimivaltaisen täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen suoraan Euroopan oikeudellisen verkoston oikeudellisesta kartastosta;

b) täyttää lomakkeen kielellä, jonka täytäntöönpanojäsenvaltio hyväksyy;

c) tallentaa ja lähettää lomakkeen sähköpostitse.

I OSA: EUROOPPALAISEN PIDÄTYSMÄÄRÄYKSEN ANTAMINEN

2. EDELLYTYKSET

2.1. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen soveltamisala

Oikeusviranomainen voi antaa eurooppalaisen pidätysmääräyksen kahta eri tarkoitusta varten (EPM-puitepäätöksen 1 artiklan 1 kohta):

a) syytetoimet; tai

b) vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpano.

Kohta a) koskee rikosoikeudellisia menettelyitä, joissa etsitty henkilö voi joutua syytetyksi. Kohta b) koskee tuomioistuimen rikoksen vuoksi antamaa täytäntöönpanokelpoista vapausrangaistusta tai turvaamistoimenpidettä. Eurooppalaista pidätysmääräystä ei voida antaa minkä tahansa rikoksen perusteella, vaan sen antaminen edellyttää tiettyä vakavuusastetta. Tätä käsitellään lähemmin jäljempänä.

Joidenkin jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmän mukaan eurooppalainen pidätysmääräys voidaan antaa vapausrangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten, vaikka tuomio ei olisi vielä lainvoimainen siksi, että muutoksenhaku on edelleen käynnissä. Toisten jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmän mukaan tällainen eurooppalainen pidätysmääräys voidaan antaa vasta kun vapausrangaistus tai turvaamistoimenpide on saanut lainvoiman. Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on suositeltavaa tunnustaa eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa varten luokitus, jonka pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen on sille antanut, vaikka se ei tältä osin vastaisikaan täytäntöönpanojäsenvaltion oikeudellista järjestelmää.

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen antavan oikeusviranomaisen olisi tällaisessa tapauksessa harkittava, onko pidätysmääräyksen antaminen oikeasuhteista (katso kohta 2.4) vai olisiko mahdollista päästä tyydyttävään tulokseen käyttäen jotakin lievempää unionin toimenpidettä (katso kohta 2.5).

2.1.1. Syytetoimet

Eurooppalainen pidätysmääräys voidaan antaa sellaisiin tekoihin liittyviä syytetoimia varten, joista kotimaan lainsäädännön mukaan voi seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäiskesto on **vähintään 12 kuukautta** (EPM-puitepäätöksen 2 artiklan 1 kohta).

Tällä tarkoitetaan enimmäisrangaistusta, joka rikoksesta voidaan määrätä pidätysmääräyksen antavan jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaan. Tässä ei oteta huomioon täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännön mukaista enimmäisrangaistusta.

Unionin tuomioistuimen määräys asiassa C-463/15 PPU, *A.*[14]:

> ”[...] puitepäätöksen 2002/584 [...] 2 artiklan 4 kohtaa ja 4 artiklan 1 alakohtaa on tulkittava siten, että ne ovat esteenä sille, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella tapahtuvan luovuttamisen edellytyksenä on täytäntöönpanojäsenvaltiossa sen lisäksi, että teko, josta tämä pidätysmääräys on annettu, on kyseisen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan rikos, myös se, että teosta voi seurata kyseisen lainsäädännön mukaan vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus, jonka enimmäispituus on vähintään 12 kuukautta.”

Syytetoimet sisältävät myös rikosoikeudenkäyntiä edeltävän vaiheen. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen tarkoituksena ei kuitenkaan ole siirtää henkilöitä jäsenvaltiosta toiseen pelkästään siksi, että heitä voitaisiin kuulla epäiltyinä. Sitä varten on olemassa muita toimenpiteitä, kuten eurooppalainen tutkintamääräys. Muita oikeudellisen yhteistyön välineitä esitellään lyhyesti kohdassa 2.5.

2.1.2. Vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpano

Eurooppalainen pidätysmääräys voidaan antaa **vähintään neljä kuukautta** kestävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten (puitepäätöksen 2 artiklan 1 kohta). Jos rangaistuksesta on jäljellä enää lyhyt aika, toimivaltaisen oikeusviranomaisen olisi kuitenkin harkittava, onko pidätysmääräyksen antaminen **oikeasuhteinen** toimenpide (katso kohdat 2.4 ja 2.5).

Neljän kuukauden vähimmäisajan määrittämisessä ei oteta huomioon ennenaikaista tai ehdonalaista vapauttamista tai valvontarangaistusta koskevia kansallisia sääntöjä tai muita vastaavia sääntöjä, jotka lyhentävät todellista vankeusaikaa ja joita voidaan soveltaa myös sen jälkeen kun henkilö on luovutettu pidätysmääräyksen antavaan jäsenvaltioon.

Todellisen ja mahdollisen rangaistuksen kesto eivät ole sidoksissa toisiinsa. Tämä tarkoittaa sitä, että jos henkilölle on jo määrätty useamman rikoksen vuoksi yhdistetty vapausrangaistus, jonka kesto on vähintään neljä kuukautta, eurooppalainen pidätysmääräys voidaan antaa riippumatta siitä, mikä on kunkin rikoksen mahdollinen enimmäisrangaistus.

Kun henkilön tiedetään asuvan toisessa jäsenvaltiossa, eurooppalaisen pidätysmääräyksen antavan jäsenvaltion toimivaltaisia viranomaisia kehotetaan harkitsemaan, olisiko eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamisen sijasta mahdollista siirtää täytäntöönpanokelpoinen tuomio henkilön asuinjäsenvaltioon. Näin voitaisiin ottaa huomioon henkilön sosiaaliset suhteet ja paremmat mahdollisuudet sosiaaliseen kuntoutukseen kyseisessä jäsenvaltiossa sekä muut vaatimukset, joista säädetään puitepäätöksessä 2008/909/YOS (neuvoston puitepäätös 2008/909/YOS, annettu 27 päivänä marraskuuta 2008, vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta rikosasioissa annettuihin tuomioihin, joissa määrätään vapausrangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä toimenpide, niiden täytäntöön panemiseksi Euroopan unionissa)[15] (katso kohta 2.5.2).

---

14 Unionin tuomioistuimen määräys 25.9.2015, *A.*, C-463/15 PPU, ECLI:EU:C:2015:634.

15 EUVL L 327, 5.12.2008, s. 27.

2.1.3. Oikeudellisen päätöksen täytäntöönpanokelpoisuutta koskeva edellytys

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen antavan oikeusviranomaisen on aina varmistettava ennen sen antamista, että asiassa on annettu kansallisen lainsäädännön mukaan täytäntöönpanokelpoinen oikeudellinen päätös. Tarvittavan päätöksen tyyppi riippuu siitä, mitä tarkoitusta varten eurooppalainen pidätysmääräys halutaan antaa. Kun tarkoituksena on syytetoimien toteuttaminen, ennen eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamista tarvitaan pidätysmääräyksen antavan jäsenvaltion toimivaltaisen oikeusviranomaisen antama kansallinen pidätysmääräys tai muu vastaava täytäntöönpanokelpoinen oikeudellinen päätös (EPM-puitepäätöksen 8 artiklan 1 kohdan c alakohta). Unionin tuomioistuin on vahvistanut asiassa C-241/15, *Bob-Dogi,* antamassaan tuomiossa[16], että kansallinen pidätysmääräys tai muu oikeudellinen päätös on eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä erillinen määräys. Kun eurooppalainen pidätysmääräys annetaan vankeusrangaistuksen tai turvaamismääräyksen täytäntöönpanoa varten, tarvitaan vastaava kansallisen lainsäädännön mukaan annettu täytäntöönpanokelpoinen tuomio.

Kuten unionin tuomioistuin toteaa edellä mainitussa asiassa, ”eurooppalaista pidätysmääräystä koskeva järjestelmä sisältää menettelyllisten oikeuksien ja perusoikeuksien kahdentasoisen suojan, jota etsityn henkilön on saatava, koska sen oikeudellisen suojan lisäksi, jota on annettava ensimmäisellä tasolla annettaessa kansallisen pidätysmääräyksen kaltainen kansallinen oikeudellinen päätös, suoja on varmistettava toisella tasolla annettaessa eurooppalainen pidätysmääräys”. Tämä kahdentasoinen oikeudellinen suoja periaatteessa puuttuisi, jos kansallinen oikeusviranomainen ei olisi ennen eurooppalaista pidätysmääräystä antanut päätöstä, johon EPM perustuu.

> Unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-241/15, *Bob-Dogi*
>
> ”[...] puitepäätöksen 8 artiklan 1 kohdan c alakohtaa on tulkittava siten, että kun tässä säännöksessä tarkoitetun ”pidätysmääräyksen” olemassaoloon perustuva eurooppalainen pidätysmääräys ei sisällä mainintaa kansallisen pidätysmääräyksen olemassaolosta, täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ei saa panna sitä täytäntöön, jos se toteaa puitepäätöksen 15 artiklan 2 kohdan mukaisesti toimitettujen tietojen ja kaikkien muiden käytettävissään olevien tietojen perusteella, ettei eurooppalainen pidätysmääräys ole pätevä, koska se on annettu antamatta tosiasiallisesti eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä erillistä kansallista pidätysmääräystä.”

Unionin tuomioistuin on myöhemmin tarkentanut käsitettä ’oikeudellinen päätös’ (joka on itse eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä erillinen) asiassa C-453/16 PPU, *Özçelik,* antamassaan tuomiossa[17], jossa se katsoi, että virallisen syyttäjän antama vahvistus poliisiviranomaisen aiemmin antamalle pidätysmääräykselle, johon eurooppalainen pidätysmääräys perustuu, on puitepäätöksessä tarkoitettu ’oikeudellinen päätös’.

---

16 Unionin tuomioistuimen tuomio 1.6.2016, *Bob-Dogi*, C-241/15, ECLI:EU:C:2016:385.

17 Unionin tuomioistuimen tuomio 10.11.2016, *Özçelik*, C-453/16 PPU, ECLI:EU:C:2016:860.

Tuomio asiassa C-453/16 PPU, *Özçelik*:

”[...] puitepäätöksen 8 artiklan 1 kohdan c alakohtaa on tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevan kaltainen vahvistus, jonka virallinen syyttäjä antaa poliisiviranomaisen aiemmin syytetoimia varten antamalle pidätysmääräykselle, on tässä säännöksessä tarkoitettu ”oikeudellinen päätös”.”

Kansallisen oikeudellisen päätöksen tai pidätysmääräyksen olemassaolo on mainittava lomakkeessa, jolla eurooppalainen pidätysmääräys annetaan (EPM-puitepäätöksen 8 artiklan 1 kohdan c alakohta, katso myös tämän käsikirjan kohta 3.2). Päätöstä tai pidätysmääräystä ei tarvitse liittää eurooppalaiseen pidätysmääräykseen.

2.2. Luettelo 32 rikoksesta, joiden vuoksi tekijä voidaan luovuttaa teon kaksoisrangaistavuutta tutkimatta

Toimivaltaisen oikeusviranomaisen olisi ennen eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamista määritettävä, kuuluuko rikoksista yksi tai useampi johonkin niistä 32 rikostyypistä, joiden osalta teon kaksoisrangaistavuutta ei tarvitse tutkia. Luettelo rikoksista on EPM-puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohdassa sekä eurooppalaista pidätysmääräystä koskevassa lomakkeessa, johon rikokset merkitään rastittamalla.

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen antavan jäsenvaltion lainsäädäntö ratkaisee. Yhteisöjen tuomioistuin on vahvistanut tämän asiassa C-303/05, *Advocaten voor de Wereld*, antamassaan tuomiossa[18], jossa se katsoi, että puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohta ei ole rikoksia ja rangaistuksia koskevan laillisuusperiaatteen vastainen eikä loukkaa yhdenvertaisuutta ja syrjintäkieltoa koskevaa periaatetta.

Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi tutkia teon kaksoisrangaistavuuden vain sellaisten rikosten osalta, joita ei mainita 32 rikoksen luettelossa (katso kohta 5.2).

2.3. Liitännäisrikokset

Rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta tehdyssä vuoden 1957 yleissopimuksessa on liitännäisrikoksia koskeva määräys:

”2 artikla — Rikokset joista luovutetaan

1. Luovuttamispyyntöön on suostuttava kysymyksen ollessa sellaisista rikoksista, joista saattaa pyynnön esittäneen osapuolen ja sen osapuolen, jolle pyyntö on esitetty, lain mukaan seurata yhden vuoden vapausrangaistus tai vapaudenmenetyksen käsittävä turvaamistoimenpide tahi sitä ankarampi rangaistus. Milloin rangaistustuomio tai turvaamistoimenpidettä koskeva päätös on annettu pyynnön esittäneen osapuolen alueella, määrätyn seuraamuksen kestoajan on oltava vähintään neljä kuukautta.

2. Jos luovuttamispyyntöön sisältyy useita erillisiä rikoksia, joista kustakin saattaa seurata sekä pyynnön esittäneen osapuolen että sen osapuolen, jolle pyyntö on esitetty, lain mukaan vapausrangaistus tai vapaudenmenetyksen

[18] Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 3.5.2007, *Advocaten voor de Wereld*, C-303/05, ECLI:EU:C:2007:261, 48–61 kohta.

käsittävä turvaamistoimenpide, mutta joista jotkut eivät täytä rangaistuksen määrään liittyvää edellytystä, sillä osapuolella, jolle pyyntö on esitetty, on oikeus luovuttaa myös jälkimmäisistä rikoksista.”

EPM-puitepäätöksessä ei ole vastaavaa säännöstä. Siinä ei säädetä luovuttamisesta sellaisten rikosten vuoksi, joista määrättävä rangaistus on lievempi kuin puitepäätöksen 2 artiklan 1 kohdassa säädetty kynnysarvo, silloin kun kyseessä on tämän edellytyksen täyttävän päärikoksen liitännäisrikos. Käytännössä eräät jäsenvaltiot ovat kuitenkin päättäneet sallia luovuttamisen myös tällä perusteella, toiset taas eivät.

Liitteessä VIII on luettelo jäsenvaltioista, joiden oikeudellisessa järjestelmässä sallitaan luovuttaminen liitännäisrikoksen perusteella.

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen antava oikeusviranomainen voi mainita tällaiset liitännäisrikokset pidätysmääräystä koskevassa lomakkeessa saadakseen täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion suostumuksen niitä koskeviin syytetoimiin. Eurooppalainen pidätysmääräys voidaan kuitenkin antaa vain jos perusteena on vähintään yksi rikos, joka täyttää puitepäätöksen 2 artiklan 1 kohdassa säädetyn kynnysarvon.

Jos täytäntöönpanosta vastaava jäsenvaltio ei luovuta liitännäisrikosten perusteella, (puitepäätöksen 27 artiklassa säädetty) erityissääntö voi estää niitä koskevat syytetoimet pidätysmääräyksen antavassa jäsenvaltiossa (katso tämän käsikirjan kohta 2.6).

2.4. Oikeasuhteisuus

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen olisi aina oltava oikeassa suhteessa tarkoitukseensa nähden. Myös silloin kun tapauksen olosuhteet kuuluvat EPM-puitepäätöksen 2 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan, eurooppalaisen pidätysmääräyksen antavaa oikeusviranomaista kehotetaan harkitsemaan, onko pidätysmääräyksen antaminen kyseisessä tapauksessa perusteltua.

Koska eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpano aiheuttaa vakavat seuraukset etsityn henkilön vapaudelle ja rajoittaa tämän vapaata liikkuvuutta, oikeusviranomaisen olisi harkittava sen oikeasuhteisuutta arvioimalla useita eri tekijöitä.

Tätä varten olisi otettava huomioon erityisesti seuraavat seikat:

a) rikoksen vakavuus (esimerkiksi siitä aiheutunut vahinko tai vaara);

b) todennäköisesti määrättävä seuraamus, jos etsitty henkilö todetaan syylliseksi väitettyyn rikokseen (esimerkiksi se, olisiko kyseessä vapausrangaistus);

c) todennäköisyys, että henkilö menettää vapautensa sen jälkeen kun hänet on luovutettu pidätysmääräyksen antaneeseen jäsenvaltioon;

d) rikoksen uhrien etu.

Lisäksi eurooppalaisen pidätysmääräyksen antavan oikeusviranomaisen olisi pohdittava, voitaisiinko eurooppalaisen pidätysmääräyksen sijasta käyttää jotakin muuta oikeudellisen yhteistyön piiriin kuuluvaa toimenpidettä. Rikosasioissa tehtävää oikeudellista yhteistyötä koskevissa unionin välineissä säädetään muista toimenpiteistä,

jotka ovat monissa tilanteissa tehokkaita, mutta eivät yhtä pakottavia kuin eurooppalainen pidätysmääräys (katso kohta 2.5).

Yleensäkin oikeasuhteisuuden tarkistaminen ennen eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamista voi vahvistaa jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten keskinäistä luottamusta. Näin voidaan merkittävästi edistää eurooppalaisen pidätysmääräyksen toimivuutta koko unionissa.

2.5. Muut käytettavissä olevat toimenpiteet, jotka perustuvat unionin rikosasioissa tehtävää oikeudellista yhteistyötä koskeviin oikeudellisiin välineisiin

Ennen eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamista sen antavan oikeusviranomaisen olisi harkittava perusteellisesti, mitä muita toimenpiteitä voitaisiin käyttää.

Käytettävissä on useita toimenpiteitä, jotka perustuvat rikosasioissa tehtävää oikeudellista yhteistyötä koskeviin unionin oikeudellisiin välineisiin, ja jotka perustuvat vastavuoroisen tunnustamisen periaatteeseen ja täydentävät eurooppalaista pidätysmääräystä. Nämä toimenpiteet voivat soveltua joihinkin tilanteisiin paremmin kuin eurooppalainen pidätysmääräys. Näitä toimenpiteitä ovat erityisesti

a) eurooppalainen tutkintamääräys;

b) vankien siirtäminen;

c) valvontamääräysten ja vaihtoehtoisten seuraamusten siirtäminen;

d) eurooppalainen tutkintamääräys;

e) taloudellisten seuraamusten täytäntöönpano.

Näiden toimenpiteiden soveltamisalaa tarkastellaan lyhyesti kohdissa 2.5.1–2.5.5. Lisäksi toimivaltaiset viranomaiset voivat hyödyntää muihin kansainvälisiin oikeudellisiin välineisiin perustuvia mahdollisuuksia. Näihin kuuluu muun muassa Euroopan neuvoston piirissä 15 päivänä toukokuuta 1972 tehty eurooppalainen yleissopimus rikos-oikeudenkäynnin siirtämisestä (ETS No 073), jota käsitellään lyhyesti kohdassa 2.5.6.

Lisätietoja rikosasioissa tehtävää oikeudellista yhteistyötä koskevien unionin toimenpiteiden soveltamisesta käytännössä on Euroopan oikeudellisen verkoston sivustolla osoitteessa *www.ejn-crimjust.europa.eu*.

Euroopan oikeudellisen verkoston sivustolla olevaan oikeudelliseen kirjastoon on koottu kattavasti käytännön tietoa eri välineistä, muun muassa niiden *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* julkaistut tekstit, muutossäädökset, täytäntöönpanotilanne, Word-lomakkeet, ilmoitukset, lausumat, kertomukset ja käsikirjat. Euroopan oikeudellisen verkoston kotisivulla olevien linkkien kautta pääsee nopeasti tutustumaan oikeudellista yhteistyötä koskeviin unionin oikeudellisiin välineisiin ja niiden täytäntöönpano-tilanteeseen.

Rikosoikeudenkäyntiä edeltävässä vaiheessa voitaisiin harkita erityisesti seuraavia toimenpiteitä:

a) eurooppalaisen tutkintamääräyksen nojalla voitaisiin kuulla toisessa jäsenvaltiossa olevaa epäiltyä videoyhteyden välityksellä;

b) eurooppalaisen tutkintamääräyksen avulla voitaisiin kuulla toisessa jäsenvaltiossa olevaa epäiltyä kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten välityksellä;

c) eurooppalaisen valvontamääräyksen avulla voitaisiin epäillyn asuin-jäsenvaltiossa panna täytäntöön oikeudenkäyntiä edeltävässä vaiheessa ilman vapaudenmenetystä toteutettava valvontatoimi;

d) SIS-kuulutuksen avulla voitaisiin selvittää epäillyn asuin- tai kotipaikka (SIS II -päätöksen 34 artikla). Tällaiset kuulutukset ovat erilaisia kuin kiinniottoa varten tehtävät kuulutukset, joita käsitellään tarkemmin kohdassa 3.3.1. Heti kun kuulutuksen tehnyt oikeusviranomainen saa tiedon epäillyn asuin- tai kotipaikasta, sen on toteutettava tarvittavat jatkotoimet (esimerkiksi haastettava epäilty vastaajaksi rikosoikeudenkäyntiin) ja poistettava kuulutus SIS-järjestelmästä SIRENE-käsikirjan 6.5 kohdan mukaisesti;

e) täytäntöönpanojäsenvaltiosta tavattu epäilty voidaan haastaa rikos-oikeudenkäyntimenettelyyn, joka käydään pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa;

f) epäiltyä voidaan kehottaa osallistumaan rikosoikeudenkäyntimenettelyyn vapaaehtoisesti.

Rikosoikeudenkäynnin jälkeen, kun tuomio on jo annettu, voitaisiin harkita erityisesti seuraavia toimenpiteitä:

a) vapausrangaistuksen siirtäminen tuomitun asuinjäsenvaltion täytäntöön pantavaksi;

b) vaihtoehtoisen rangaistuksen (esimerkiksi yhdyskuntapalvelun) tai valvonta-määräyksen siirtäminen tuomitun asuinjäsenvaltion täytäntöön pantavaksi.

2.5.1. Eurooppalainen tutkintamääräys

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/41/EU, annettu 3 päivänä huhtikuuta 2014, rikosasioita koskevasta eurooppalaisesta tutkintamääräyksestä[19]

Eurooppalaisen tutkintamääräyksen avulla voidaan hankkia todisteita toisesta jäsenvaltiosta. Eurooppalainen tutkintamääräys kattaa kaikki tutkintatoimet, yhteisten tutkintaryhmien perustamista lukuun ottamatta. Sen ansiosta jäsenvaltiot voivat pyytää toista jäsenvaltiota toteuttamaan tutkintatoimia vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen pohjalta. Jos eurooppalainen tutkintamääräys koskee sellaista tutkintatoimenpidettä, joka ei ole käytössä tai jota ei voida soveltaa täytäntöönpanojäsenvaltiossa, se voidaan panna täytäntöön vaihtoehtoisen tutkintatoimenpiteen avulla.

[19] EUVL L 130, 1.5.2014, s. 1.

Eurooppalaisella tutkintamääräyksellä on korvattu vuonna 2000 tehty yleissopimus keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä[20] ja tällä alalla aiemmin sovelletut monet eri säännökset. Oikeudellista yhteistyötä pyritään nopeuttamaan ja tehostamaan sisällyttämällä voimassa olevat toimenpiteet yhteen uuteen välineeseen. Eurooppalaista tutkintamääräystä voidaan soveltaa sekä rikosoikeudenkäyntimenettelyissä että hallintoviranomaisten käynnistämissä menettelyissä, jotka vahvistetaan tuomioistuimessa, kun niihin liittyy rikosoikeudellinen ulottuvuus. Jäsenvaltioiden on tehtävä päätös eurooppalaisen tutkintamääräyksen soveltamisesta 30 päivän kuluessa ja toteutettava tutkintatoimenpiteet 90 päivän kuluessa kyseisen päätöksen tekemisestä.

Joissain tilanteissa voitaisiin antaa eurooppalainen tutkintamääräys ja kuulla epäiltyä videoyhteyden välityksellä sen selvittämiseksi, olisiko annettava eurooppalainen pidätysmääräys syytteen nostamiseksi häntä vastaan.

> *Esimerkki 1:* Pierre on äskettäin muuttanut jäsenvaltiosta A jäsenvaltioon B. On näyttöä siitä, että hän on ollut osallisena vakavassa rikoksessa jäsenvaltiossa A. Jäsenvaltion A viranomaisten on kuitenkin kuulusteltava häntä ennen kuin syytetoimet voidaan käynnistää. Jäsenvaltion A oikeusviranomainen voi antaa eurooppalaisen tutkintamääräyksen, jonka nojalla Pierre kutsutaan kuultavaksi videoyhteyden välityksellä jäsenvaltiossa B.
>
> *Esimerkki 2:* Vaihtoehtoisesti esimerkin 1 tilanteessa jäsenvaltion A oikeusviranomainen voisi antaa eurooppalaisen tutkintamääräyksen, jonka nojalla jäsenvaltion B toimivaltaiset viranomaiset kuulustelisivat Pierreä ja laatisivat kuulemisesta kirjallisen kuulustelupöytäkirjan.

2.5.2. Vankien siirtäminen

Neuvoston puitepäätös 2008/909/YOS, tehty 27 päivänä marraskuuta 2008, vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta rikosasioissa annettuihin tuomioihin, joissa määrätään vapausrangaistus tai vapauden menetyksen käsittävä toimenpide, niiden täytäntöön panemiseksi Euroopan unionissa

Puitepäätöksessä 2008/909/YOS säädetyn järjestelmän mukaan tuomitut vangit voidaan siirtää siihen jäsenvaltioon, joka on heidän kansalaisuus- tai asuinvaltionsa tai johon heillä on muutoin läheiset siteet. Puitepäätöstä 2008/909/YOS sovelletaan myös silloin kun tuomittu on jo kyseisessä jäsenvaltiossa. Siirto ei enää edellytä kaikissa tapauksissa tuomitun suostumusta. Puitepäätös 2008/909/YOS korvaa jäsenvaltioiden välisissä suhteissa tuomittujen siirtämisestä 21 päivänä maaliskuuta 1983 tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen (ETS N:o 112) ja sen 18 päivänä joulukuuta 1997 tehdyn lisäpöytäkirjan (ETS N:o 167).

Sen sijaan että annettaisiin eurooppalaisen pidätysmääräys, jonka nojalla henkilö luovutettaisiin suorittamaan rangaistustaan valtioon, jossa tuomio on annettu, tuomio voitaisiin tietyissä tilanteissa panna täytäntöön puitepäätöksen 2008/909/YOS nojalla tuomitun asuinvaltiossa, missä hänellä voisi olla paremmat mahdollisuudet sosiaaliseen kuntoutukseen.

---

[20] Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 34 artiklan mukaisesti tehty yleissopimus keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä (EYVL C 197, 12.7.2000, s. 3).

Puitepäätöksen 2008/909/YOS 25 artiklassa on myös erityissäännös, joka koskee vapausrangaistusten täytäntöönpanoa täytäntöönpanojäsenvaltiossa eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä tehdyn puitepäätöksen 4 artiklan 6 kohdassa ja 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa (katso tämän käsikirjan kohdat 5.4.2 ja 5.8.2). Tapauksissa, joissa sovelletaan eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä tehdyn puitepäätöksen 4 artiklan 6 kohtaa tai 5 artiklan 3 kohtaa, on sovellettava myös puitepäätöstä 2008/909/YOS rangaistuksen siirtämiseksi täytäntöönpanovaltioon.

Esimerkki 1

Jerzy on jäsenvaltion B kansalainen ja myös asuu siellä. Vieraillessaan jäsenvaltiossa A hän tekee siellä rikoksen. Hänet tuomitaan jäsenvaltiossa A kahdeksi vuodeksi vankilaan.

Jäsenvaltion A viranomaiset voivat siirtää tuomion täytäntöönpantavaksi jäsenvaltiossa B ilman Jerzyn suostumusta, jos tämä parantaa hänen mahdollisuuksiaan sosiaaliseen kuntoutukseen ja muut puitepäätöksessä 2008/909/YOS asetetut edellytykset täyttyvät.

Esimerkki 2

Gustav on jäsenvaltion B kansalainen, mutta hän asuu jäsenvaltiossa A, missä hänellä on vakituinen työpaikka ja perhe. Hänelle määrätään jäsenvaltiossa B verorikoksen takia vapausrangaistus. Sen sijaan että jäsenvaltion B viranomaiset antaisivat eurooppalaisen pidätysmääräyksen tuomion täytäntöönpanoa varten, vapausrangaistus voidaan siirtää täytäntöönpantavaksi jäsenvaltiossa A.

2.5.3. Eurooppalainen valvontamääräys

Neuvoston puitepäätös 2009/829/YOS, tehty 23 päivänä lokakuuta 2009, vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta valvontatoimia koskeviin päätöksiin Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä tutkintavankeuden vaihtoehtona[21]

Neuvoston puitepäätöksessä 2009/829/YOS säädetään mahdollisuudesta siirtää ilman vapaudenmenetystä toteutettava valvontatoimi jäsenvaltiosta, jossa henkilöä epäillään rikoksesta mutta jossa hänellä ei ole kotipaikkaa, sovellettavaksi jäsenvaltioon, jossa hän asuu. Näin epäiltyä voitaisiin valvoa hänen omassa ympäristössään toisessa jäsenvaltiossa pidettävään oikeudenkäyntiin asti. Eurooppalaista valvontamääräystä voidaan soveltaa kaikkiin esitutkintavaiheessa ilman vapaudenmenetystä toteutettaviin valvontatoimiin, kuten matkustuskieltoon ja ilmoittautumisvelvollisuuteen.

Valvontamääräyksen siirtämisestä päättää syytetoimista vastaava jäsenvaltio. Soveltuvat valvontatoimien tyypit luetellaan puitepäätöksessä 2009/829/YOS ja kunkin jäsenvaltion myöhemmin antamissa julistuksissa (luettelo saatavilla Euroopan oikeudellisen verkoston sivustolla). Valvontatoimen siirtäminen edellyttää valvontaan asetetun henkilön suostumusta.

Esimerkki: Sonia asuu ja työskentelee jäsenvaltiossa B. Hän oleskelee tilapäisesti jäsenvaltiossa A, missä häntä epäillään petoksesta. Jäsenvaltion A oikeusviranomainen tietää, missä Sonia asuu jäsenvaltiossa B, ja katsoo, että

[21] EUVL L 294, 11.11.2009, s. 20.

riski, että tämä pakenee oikeudenkäyntiä, on vähäinen. Sen sijaan että Sonia pidettäisiin tutkintavankeudessa jäsenvaltiossa A, jäsenvaltion A oikeusviranomainen voi antaa määräyksen, jolla hänet velvoitetaan ilmoittautumaan säännöllisesti poliisille jäsenvaltiossa B. Jotta Sonia voi palata jäsenvaltioon B siihen asti, että oikeudenkäynti pidetään jäsenvaltiossa A, jäsenvaltion A toimivaltainen viranomainen voi Sonian suostumuksella antaa eurooppalaisen valvontamääräyksen, jonka perusteella ilmoittautumisvelvollisuus tunnustetaan ja pannaan täytäntöön jäsenvaltiossa B.

2.5.4. Valvontapäätösten ja vaihtoehtoisten seuraamusten siirtäminen

Neuvoston puitepäätös 2008/947/YOS, tehty 27 päivänä marraskuuta 2008, vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta tuomioihin ja valvonta-päätöksiin valvontatoimenpiteiden ja vaihtoehtoisten seuraamusten valvomiseksi[22]

Puitepäätöksessä 2008/947/YOS sovelletaan vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta seuraamuksiin, joita voidaan toteuttaa vaihtoehtona vapaudenmenetykselle. Päätös kattaa myös ennenaikaista vapauttamista helpottavat toimenpiteet. Puitepäätös liittyy rikosoikeudenkäynnin jälkeiseen vaiheeseen.

Sen mukaan valvontapäätös tai muu vaihtoehtoinen seuraamus voidaan panna täytäntöön muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa henkilö on tuomittu, kunhan tuomittu suostuu tähän.

> *Esimerkki:* Anna, jäsenvaltion A kansalainen, viettää lomaa jäsenvaltiossa B. Hänet tuomitaan siellä rikoksesta suorittamaan yhdyskuntapalvelua vapaudenmenetyksen sijasta. Anna voi palata jäsenvaltioon A, minkä jälkeen jäsenvaltion A viranomaisten on tunnustettava yhdyskuntapalvelumääräys ja valvottava, että Anna suorittaa sen loppuun.

2.5.5. Taloudelliset seuraamukset

Neuvoston puitepäätös 2005/214/YOS, tehty 24 päivänä helmikuuta 2005, vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta taloudellisiin seuraamuksiin[23]

Puitepäätöksen 2005/214/YOS nojalla vastavuoroisen tunnustamisen periaatetta sovelletaan oikeus- tai hallintoviranomaisten määräämiin taloudellisiin seuraamuksiin. Tarkoituksena on helpottaa tällaisten seuraamusten täytäntöönpanoa muussa jäsenvaltiossa kuin siinä, jossa seuraamukset on määrätty. Puitepäätöksen 2005/214/YOS nojalla oikeus- tai hallintoviranomainen voi siirtää taloudellisen seuraamuksen suoraan toiseen unionin jäsenvaltioon, missä se tunnustetaan ja pannaan täytäntöön ilman muita muodollisuuksia.

Puitepäätöksen 2005/214/YOS soveltamisalaan kuuluvat kaikki rikokset (1 artiklan a alakohdan i ja ii luetelmakohta) sekä ’lainrikkomuksina rangaistavat teot’, edellyttäen että asianomaisella on ollut tilaisuus saattaa asia ”sellaisen tuomioistuimen käsiteltäväksi, jolla on toimivalta erityisesti rikosasioissa” (unionin tuomioistuin on tulkinnut viimeksi

22 EUVL L 337, 16.12.2008, s. 102.
23 EUVL L 76, 22.3.2005, s. 16.

mainittua käsitettä muun muassa asiassa C-60/12, *Baláž*[24], antamansa tuomion 39 ja 40 kohdassa).

Menettelyä sovelletaan rajatylittävissä tilanteissa, kun yhdessä jäsenvaltiossa asetettu taloudellinen seuraamus olisi pantava täytäntöön jäsenvaltiossa, jossa rikoksentekijä asuu tai jossa hänellä on omaisuutta tai tuloja.

Joidenkin jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmässä taloudellinen seuraamus, jota ei ole maksettu, voidaan muuntaa vapausrangaistukseksi. Tällaisissa tilanteissa voidaan antaa eurooppalainen pidätysmääräys vapausrangaistuksen täytäntöönpanoa varten. Mahdollisuuksien mukaan olisi harkittava puitepäätöksen 2005/214/YOS soveltamista, koska sen avulla maksu voitaisiin panna täytäntöön ennen taloudellisen seuraamuksen muuntamista vapausrangaistukseksi, jolloin voitaisiin välttyä eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamiselta.

2.5.6. Rikosoikeudenkäynnin siirtäminen

Soveltuvissa tapauksissa olisi harkittava myös rikosoikeudenkäynnin siirtämistä siihen jäsenvaltioon, jossa epäilty asuu. Oikeusperusta tällaisille siirroille on vuonna 1972 tehty eurooppalainen yleissopimus rikosoikeudenkäynnin siirtämisestä. Jäsenvaltioissa, jotka eivät ole ratifioineet kyseistä yleissopimusta, siirron perusteena voi olla vastaanottavan jäsenvaltion yleinen toimivalta käynnistää rikostutkinta. Viimeksi mainitussa tapauksessa pyyntö esitetään yleensä 20 päivänä huhtikuuta 1959 tehdyn keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan eurooppalaisen yleissopimuksen (ETS 30, 1959) 21 artiklan nojalla.

2.6. Erityissääntö – mahdollinen syytteeseenpano muista rikoksista

Yleensä luovutettua henkilöä ei saa syyttää tai tuomita eikä hänen vapauttaan muuten riistää ennen kyseistä luovuttamista tehdystä muusta kuin luovuttamisen perusteena olleesta rikoksesta. Tämä erityissääntö vahvistetaan eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä tehdyn puitepäätöksen 27 artiklassa.

Tästä erityissäännöstä on joitakin poikkeuksia. EPM-puitepäätöksen nojalla jäsenvaltiot voivat ilmoittaa, että ne suhteissa muihin saman ilmoituksen antaneisiin jäsenvaltioihin luopuvat vetoamasta erityissääntöön, mikäli täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ei jossain erityistapauksessa päätä luovuttamisesta tekemässään päätöksessä toisin (katso 27 artiklan 1 kohta). Komission saatavilla olevien tietojen mukaan tällaisen ilmoituksen ovat antaneet vain Itävalta, Romania ja Viro.

Lisäksi EPM-puitepäätöksen 27 artiklan 3 kohdassa luetellaan muita tilanteita, joissa erityissääntöä ei sovelleta:

”a) jos henkilö, jolla on ollut tilaisuus poistua sen jäsenvaltion alueelta, johon hänet on luovutettu, ei ole poistunut sieltä 45 päivän kuluessa lopullisesta vapauttamisestaan tai on palannut alueelle sieltä poistuttuaan;

b) rikoksesta ei voi seurata vapaudenmenetystä käsittävää rangaistusta tai turvaamistoimenpidettä;

[24] Unionin tuomioistuimen tuomio 14.11.2013, *Baláž*, C-60/12,ECLI:EU:C:2013:733.

c) rikosoikeudenkäynti ei johda henkilön henkilökohtaisen vapauden rajoitusta koskevaan toimenpiteeseen;

d) henkilö joutuu muun kuin vapaudenriiston käsittävän rangaistuksen tai toimenpiteen kohteeksi, mukaan lukien taloudellinen rangaistus tai sellaisen sijasta määrätty toimenpide, vaikka se voisikin rajoittaa hänen henkilökohtaista vapauttaan;

e) henkilö on suostunut luovuttamiseensa sekä mahdollisesti luopunut vetoamasta erityissääntöön 13 artiklan mukaisesti;

f) henkilö on luovuttamisensa jälkeen nimenomaisesti luopunut vetoamasta erityissääntöön tiettyjen luovuttamista edeltäneiden tekojen osalta. Luopumisilmoitus annetaan pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion toimivaltaisille oikeusviranomaisille ja se kirjataan tämän valtion kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Luopumisilmoitus annetaan tavalla, josta ilmenee kyseisen henkilön antaneen sen vapaaehtoisesti ja täysin tietoisena seurauksista, joita tästä aiheutuu. Tätä varten henkilöllä on oikeus käyttää oikeudellista avustajaa.”

Muissa tapauksissa on pyydettävä alkuperäisen täytäntöönpanojäsenvaltion suostumus muita rikoksia koskeviin syyte- tai täytäntöönpanotoimiin (EPM-puitepäätöksen 27 artiklan 3 kohdan g alakohta). Suostumus on annettava, jos rikoksesta, jonka perusteella sitä pyydetään, voitaisiin luovuttaa EPM-puitepäätöksen mukaisesti, paitsi jos sovelletaan jotakin ehdotonta tai harkinnanvaraista kieltäytymisperustetta.

Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi soveltuvissa tapauksissa asettaa suostumuksensa ehdoksi jonkin EPM-puitepäätöksen 5 artiklassa säädetyistä edellytyksistä, jotka koskevat elinkautista vapaudenmenetystä ja omien kansalaisten ja maassa vakinaisesti asuvien henkilöiden palauttamista täytäntöönpanojäsenvaltioon (katso tämän käsikirjan kohta 5.8). Tällaisissa tilanteissa pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion on annettava asianmukaiset takuut (EPM-puitepäätöksen 27 artiklan 4 kohta).

Menettely, jolla erityissääntöön vetoamisesta luovutaan täytäntöönpanosta vastaavan viranomaisen suostumuksella

Suostumusta on pyydettävä noudattaen samaa menettelyä ja siinä on esitettävä samat tiedot kuin tavallisessa eurooppalaista pidätysmääräystä koskevassa pyynnössä. Näin toimivaltainen oikeusviranomainen pyytää suostumusta suoraan siltä täytäntöönpanosta vastaavalta oikeusviranomaiselta, joka luovutti henkilön. Pyynnössä esitetyt tiedot, joista säädetään EPM-puitepäätöksen 8 artiklan 1 kohdassa, on käännettävä samojen sääntöjen mukaisesti kuin eurooppalainen pidätysmääräys. Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on tehtävä päätös viimeistään 30 päivän kuluttua pyynnön vastaanottamisesta (EPM-puitepäätöksen 27 artiklan 4 kohta).

Unionin tuomioistuin tutki asiassa C-388/08 PPU, *Leymann ja Pustovarov*[25], antamassaan tuomiossa, miten selvitetään, onko kyseessä oleva rikos eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä tehdyn puitepäätöksen 27 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ”muu

[25] Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 1.12.2008, *Leymann ja Pustovarov*, C-388/08 PPU, ECLI:EU:C:2008:669.

rikos” kuin se, joka oli luovuttamisen perusteena, kun tällainen muu rikos edellyttää puitepäätöksen 27 artiklan 3 kohdan g alakohdassa ja 4 kohdassa tarkoitetun suostumusmenettelyn toteuttamista. Tuomioistuin katsoi seuraavaa:

> ”[…] on tarkistettava, ovatko rikoksen keskeiset osatekijät, sellaisena kuin ne ilmenevät pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa tehdystä kyseisen rikoksen oikeudellisesta kuvauksesta, ne osatekijät, joiden perusteella henkilö on luovutettu, ja vastaavatko pidätysmääräyksessä olevat tiedot ja myöhemmässä oikeudenkäyntiasiakirjassa mainitut tiedot riittävästi toisiaan. Ajankohtaa ja paikkaa koskevat muutokset ovat sallittuja, kunhan ne perustuvat tietoihin, jotka on pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa pidetyn menettelyn aikana kerätty pidätysmääräyksessä kuvatuista teoista, kunhan ne eivät muuta rikoksen luonnetta ja kunhan niistä ei aiheudu kieltäytymisperusteita, joista säädetään kyseisen puitepäätöksen 3 ja 4 artiklassa.”

3. EUROOPPALAISEN PIDÄTYSMÄÄRÄYKSEN ANTAMINEN

3.1. Muut samaa henkilöä koskevat vireillä olevat rikosoikeudenkäyntimenettelyt ja eurooppalaiset pidätysmääräykset

3.1.1. Määräyksen antaneessa jäsenvaltiossa

Ennen eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamista toimivaltaisen oikeusviranomaisen olisi tarkistettava, onko pidätysmääräyksen antavassa jäsenvaltiossa jo vireillä muita etsittyä henkilöä koskevia rikosoikeudenkäyntimenettelyjä tai onko hänestä annettu muita eurooppalaisia pidätysmääräyksiä.

Jos pidätysmääräyksen antavassa jäsenvaltiossa on jo vireillä muita etsittyä henkilöä koskevia täytäntöönpanokelpoisia rikosoikeudenkäyntimenettelyjä tai hänelle on määrätty siellä täytäntöönpanokelpoisia vapausrangaistuksia, on suositeltavaa olla yhteydessä muihin kansallisiin viranomaisiin ja koordinoida toimia näiden kanssa ennen eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamista. On tärkeää varmistaa, että eurooppalainen pidätysmääräys kattaa kaikki rikokset, joista etsittyä henkilöä syytetään tai joista hänet on tuomittu pidätysmääräyksen antavassa jäsenvaltiossa. Tämä on suositeltavaa ennen muuta siksi, että erityissääntö voi estää syytetoimet tai tuomitsemisen muiden kuin niiden rikosten vuoksi, joiden perusteella etsitty on luovutettu pidätysmääräyksen täytäntöönpanevasta jäsenvaltiosta (katso kohta 2.6). Vaikka luovuttamisen jälkeen on mahdollista pyytää etsityn tai täytäntöönpanojäsenvaltion suostumusta syyte- tai täytäntöönpanotoimiin tällaisten rikosten perusteella (katso EPM-puitepäätöksen 27 artiklan 3 kohdan f ja g alakohta), käytäntö on osoittanut, että tällaisen suostumuksen saaminen voi olla hidasta tai vaikeaa.

Mahdollisuuksien mukaan kaikki rikokset olisi sisällytettävä samaan eurooppalaiseen pidätysmääräykseen, sillä tämä nopeuttaisi ja tehostaisi menettelyjä täytäntöönpanojäsenvaltiossa. Jos samasta henkilöstä on jo annettu eurooppalainen pidätysmääräys, se voitaisiin mahdollisuuksien mukaan korvata uudella eurooppalaisella pidätysmääräyksellä, joka kattaisi myös aiemmassa eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä mainitut rikokset. Jos henkilöstä on jo tehty kuulutus kiinniottoa varten, se olisi päivitettävä niin, että se kattaa myös uuden eurooppalaisen pidätysmääräyksen. Kiinniottoa koskevassa kuulutuksessa voidaan mainita useampia eurooppalaisia pidätysmääräyksiä (katso SIRENE-käsikirjan 3.1 kohta).

3.1.2. Toisessa jäsenvaltiossa

Jos on tiedossa, että yhdessä tai useammassa muussa jäsenvaltiossa on jo vireillä muita etsittyä henkilöä koskevia täytäntöönpanokelpoisia rikosoikeudenkäyntimenettelyjä tai että hänelle on määrätty täytäntöönpanokelpoisia vapausrangaistuksia, saattaa olla suositeltavaa olla yhteydessä näiden muiden jäsenvaltioiden kansallisiin viranomaisiin ennen eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamista. Näin eri jäsenvaltioiden viranomaiset voisivat selvittää, olisiko toimia mahdollista koordinoida ja päättää, mikä jäsenvaltio antaisi (ensimmäisen) eurooppalaisen pidätysmääräyksen, ja voitaisiinko rikosoikeudenkäyntimenettelyt siirtää yhteen jäsenvaltioon tai ainakin keskittää ne muutamaan jäsenvaltioon.

Toimivaltaisten viranomaisten olisi tarkistettava SIS-järjestelmästä, onko jossakin toisessa jäsenvaltiossa tehty kuulutus saman henkilön kiinniottoa varten. On mahdollista, että useat jäsenvaltiot syöttävät kuulutuksen samasta henkilöstä. Jos kiinniotto tehdään, täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion SIRENE-toimisto ilmoittaa siitä samanaikaisesti kaikille jäsenvaltioille, joita asia koskee (katso SIRENE-käsikirjan 3.2 kohta).

Toimivaltaiset viranomaiset voivat ottaa yhteyttä myös Eurojustiin tai Euroopan oikeudellisen verkoston yhteysviranomaisiin, tai näihin molempiin, tai suoraan toisen jäsenvaltion toimivaltaisiin viranomaisiin[26].

On huomattava, että mikäli täytäntöönpanojäsenvaltio saa useita samaa henkilöä koskevia eurooppalaisia pidätysmääräyksiä, sen on joka tapauksessa päätettävä, minne tämä luovutetaan ensimmäiseksi (katso kohta 5.10). Siksi voisi olla tehokkaampaa, jos eurooppalaisen pidätysmääräyksen antavat oikeusviranomaiset yrittäisivät ensin sopia keskenään, mihin jäsenvaltioon etsitty olisi luovutettava ensimmäiseksi, ennen kuin annetaan useita eurooppalaisia pidätysmääräyksiä. Tällainen samaa henkilöä koskevien eurooppalaisten pidätysmääräysten antaneiden oikeusviranomaisten sopimus ei sido täytäntöönpanosta vastaavaa oikeusviranomaista, mutta sen on olisi suositeltavaa ottaa päätös huomioon.

Tätä varten on suositeltavaa ilmoittaa tällaisista sopimuksista eurooppalaisen pidätysmääräyslomakkeen kohdassa f (muut tapaukseen liittyvät seikat), jotta täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen saa niistä tiedon välittömästi.

3.2. Eurooppalaisen pidätysmääräyslomakkeen täyttäminen

Yksityiskohtaiset ohjeet eurooppalaisen pidätysmääräyslomakkeen täyttämistä varten esitetään liitteessä III.

3.2.1. Tiedot, jotka tarvitaan aina

Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen olisi aina saatava vähimmäistiedot, jotka tarvitaan luovutuspäätöksen tekemiseen (katso 15 artiklan 2 kohta). Täytäntöön-

[26] Yleisesitys Eurojustin ja Euroopan oikeudellisen verkoston tehtävistä on saatavilla asiakirjassa ”Toimijoiden avustaminen kansainvälisessä rikosoikeudellisessa yhteistyössä. Euroopan oikeudellinen verkosto ja Eurojust – Miten voimme auttaa?” Se on saatavilla internetissä sekä Euroopan oikeudellisen verkoston (https://www.ejn-crimjust.europa.eu) että Eurojustin (http://www.eurojust.europa.eu) sivustoilla.

panosta vastaavan oikeusviranomaisen on erityisesti kyettävä varmistamaan henkilön henkilöllisyys ja arvioimaan, olisiko sovellettava jotakin kieltäytymisperustetta. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen antavan oikeusviranomaisen olisi sen vuoksi kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, miten rikos(rikokset) kuvataan pidätysmääräys-lomakkeessa.

Se, mitä tietoja tarvitaan, määräytyy tapauskohtaisesti. On kuitenkin hyvä pitää mielessä, että täytäntöönpaneva oikeusviranomainen ei välttämättä tunne pidätysmääräyksen perusteena olevaa tapausta tai pidätysmääräyksen antavan jäsenvaltion oikeudellista järjestelmää kovin hyvin, tai kenties ei lainkaan. Siksi pidätysmääräyksen antavan oikeusviranomaisen on olennaisen tärkeää varmistaa, että lomakkeessa esitetyt tiedot ovat selkeitä, totuudenmukaisia ja kattavia. Kun eurooppalainen pidätysmääräyslomake on täytetty asianmukaisesti, muita asiakirjoja ei tarvita.

Kokemus on osoittanut, että juuri lisätietopyynnöt pidätysmääräyksen antavan ja sen täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen välillä ovat yksi suurimpia syitä eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanon viivästymiseen. Tämä johtaa usein puitepäätöksessä asetettujen määräaikojen ylittymiseen (katso määräaikoja koskeva kohta 4.1).

3.2.2. Pidätysmääräyksen antavan oikeusviranomaisen toimittamat hyödylliset lisätiedot

SIS-kuulutukseen on lisättävä etsityn henkilön valokuva ja sormenjäljet, jos ne ovat saatavilla. Lisäksi olisi aina ilmoitettava päivystävän viranomaisen ja vastuuhenkilön yhteystiedot ja matkapuhelinnumero, jotta etsityn henkilön löytymisestä voidaan ilmoittaa välittömästi mihin aikaan vuorokaudesta tahansa.

Jos on todennäköistä, että täytäntöönpanojäsenvaltio vaatii pidätysmääräyksen antaneelta jäsenvaltiolta puitepäätöksen 5 artiklassa tarkoitetut takuut, on suositeltavaa lisätä asianomaiset tiedot pidätysmääräykseen. Pidätysmääräyksen antava oikeusviranomainen voi esimerkiksi jo tässä vaiheessa ilmoittaa suostuvansa siihen, että etsitty henkilö palautetaan täytäntöönpanojäsenvaltioon, jos määrätyt edellytykset täyttyvät (katso kohta 5.8).

3.3. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen toimittaminen

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen toimitustapa määräytyy sen mukaan, tietääkö sen antava oikeusviranomainen, missä etsitty henkilö oleskelee (EPM-puitepäätöksen 9 artikla). Useimmissa tapauksissa olinpaikka ei ole tiedossa tai tieto on epävarma. Silloin EPM olisi toimitettava kaikille jäsenvaltioille SIS-järjestelmän kautta. Myös silloin kun olinpaikka on tiedossa, pidätysmääräyksen antava viranomainen voi päättää tehdä SIS-kuulutuksen (EPM-puitepäätöksen 9 artiklan 2 kohta).

3.3.1. Etsityn henkilön olinpaikka ei ole tiedossa

Jos etsityn henkilön olinpaikka ei ole tiedossa, eurooppalainen pidätysmääräys olisi toimitettava kaikille jäsenvaltioille. Tätä varten olisi tehtävä SIS-järjestelmässä kuulutus kiinniottoa tai luovuttamista varten SIS II–päätöksen 26 artiklan mukaisesti. On korostettava, että oikeusviranomaisen on annettava eurooppalainen pidätysmääräys ensin, ja SIS-kuulutus voidaan tehdä vasta tämän jälkeen.

Pidätysmääräyksen antavan oikeusviranomaisen olisi tarvittaessa lähetettävä eurooppalaisen pidätysmääräyksen jäljennös ja muut tarvittavat tiedot etsitystä henkilöstä kansalliselle SIRENE-toimistolle, toimivaltaisen poliisiviranomaisen välityksellä.

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen antavan jäsenvaltion SIRENE-toimisto tarkistaa, että tiedot ovat täydelliset (esimerkiksi sen, että saatavilla on valokuva ja sormenjäljet, jotka voidaan liittää kuulutukseen), ja liittää kuulutukseen alkuperäisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen jäljennöksen ja mahdollisesti sen käännöksen, jos sellainen on saatavilla. Lopuksi se validoi kuulutuksen SIS-järjestelmässä. Lisäksi SIRENE-toimisto ilmoittaa eurooppalaisen pidätysmääräyksen sisällön kaikille muille SIRENE-toimistoille lisätietojen vaihtoon tarkoitetulla lomakkeella A. Kyseinen A-lomake täytetään englanniksi. A-lomakkeessa on tärkeää ilmoittaa (kohdassa 311), jos henkilön etsintä rajoittuu pelkästään tiettyjen jäsenvaltioiden alueelle (maantieteellinen etsintä).

A-lomakkeen saatuaan kaikki SIRENE-toimistot tarkistavat, että siinä ja eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä annetut tiedot ovat täydelliset. SIS II -päätöksen 25 artiklan mukaisesti SIRENE-toimistot voivat oikeusviranomaisen valvonnassa myös tarkistaa, onko selvää, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta on kieltäydyttävä. Jos näin on, ne lisäävät kuulutukseen liputuksen, joka osoittaa, että kiinniottoa ei saa tehdä. Tämän tarkistuksen aikana kuulutuksen olisi oltava käyttäjien saatavilla. Jos jäsenvaltio ei pane eurooppalaista pidätysmääräystä täytäntöön ja lisää sen merkiksi kuulutukseen liputuksen, kuulutus jää käyttäjien näkyville. Tällöin etsittyä henkilöä ei oteta kiinni, vaan selvitetään hänen olinpaikkansa (SIRENE-käsikirjan kohta 3.6).

Vastaanottavat SIRENE-toimistot tarkistavat myös kansalliset tietokannat, kuten poliisin ja vankilajärjestelmän tietokannat, sen selvittämiseksi, onko etsitty henkilö jo kirjattu niihin tai onko hänet kenties jo otettu kiinni jonkin muun rikoksen vuoksi. Jos henkilö voidaan paikantaa tällaisen tarkistuksen avulla, asianomainen SIRENE-toimisto ilmoittaa A-lomakkeessa olevat tiedot toimivaltaiselle viranomaiselle, joka panee eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöön.

Kiinniottoa varten tehty kuulutus on kaikkien jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten nähtävissä (yleensä nämä ovat lainvalvonta- ja oikeusviranomaisia). Jos etsitty henkilö löydetään ja otetaan kiinni SIS-kuulutuksen perusteella toisessa jäsenvaltiossa, siitä ilmoitetaan pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle kansallisen SIRENE-toimiston kautta.

Kiinniottoa varten tehdyllä SIS-kuulutuksella, jossa on alkuperäisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen jäljennös, on sama vaikutus kuin eurooppalaisella pidätysmääräyksellä (SIS II -päätöksen 31 artiklan 1 kohta). Sen jälkeen kun toisen sukupolven SIS-tietojärjestelmä otettiin käyttöön, alkuperäisestä eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ei ole enää tarvinnut toimittaa paperikopiota, koska sen jäljennös on jo liitetty suoraan kuulutukseen. Koska alkuperäinen eurooppalainen pidätysmääräys on laadittu sen antavan jäsenvaltion kielellä ja A-lomake englanniksi, pidätysmääräyksen antava oikeusviranomainen voi kuitenkin joutua lähettämään täytäntöönpano-jäsenvaltiolle eurooppalaisen pidätysmääräyksen käännöksen sen jälkeen kun etsitty henkilö on otettu kiinni. On myös mahdollista liittää jo kuulutukseen jäljennös eurooppalaisen pidätysmääräyksen käännöksestä yhdelle tai useammalle EU:n viralliselle kielelle.

Luettelo jäsenvaltioiden hyväksymistä kielistä (katso kohta 3.4.) on saatavilla Euroopan oikeudellisen verkoston sivustolla (http://www.ejn-crimjust.europa.eu).

Pidätysmääräyksen antavan oikeusviranomaisen olisi varmistettava, että SIS-järjestelmässä tehty kuulutus säilytetään vain niin kauan kuin on tarpeen sitä tarkoitusta varten, johon se on tehty (SIS II -päätöksen 44 artiklan 1 kohta). Tämä tarkoittaa, että kuulutus on poistettava heti kun eurooppalainen pidätysmääräys vedetään pois (katso tämän käsikirjan kohta 10.4) tai luovutus on tapahtunut (SIRENE-käsikirjan kohta 3.11).

3.3.2. Etsityn henkilön olinpaikka on tiedossa

Jos etsityn henkilön olinpaikka on tiedossa, eurooppalaisen pidätysmääräyksen antava oikeusviranomainen voi toimittaa pidätysmääräyksen suoraan täytäntöönpano-jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle täytäntöönpanoa varten (EPM-puitepäätöksen 9 artiklan 1 kohta).

Jos toimivaltainen täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ei ole eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneen viranomaisen tiedossa, pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen tekee tarvittavat tiedustelut, erityisesti Euroopan oikeudellisen verkoston yhteysviranomaisten avulla, saadakseen tämän tiedon täytäntöönpano-jäsenvaltiosta (EPM-puitepäätöksen 10 artiklan 1 kohta). Tiedot kunkin jäsenvaltion toimivaltaisista viranomaisista ja niiden yhteystiedot ovat saatavilla Euroopan oikeudellisen verkoston sivustolla (http://www.ejn-crimjust.europa.eu) olevassa oikeudellisessa kartastossa.

Jotta voitaisiin vähentää etsityn henkilön pakenemisen riskiä, eurooppalaisen pidätysmääräyksen antava oikeusviranomainen voi toimittaa pidätysmääräyksen myös kansalliselle SIRENE-toimistolle, jotta se toimittaisi sen edelleen muille jäsenvaltioille (ks. Kohta 3.3.1). SIS-kuulutuksen ansiosta jäsenvaltioiden poliisiviranomaiset tietävät, että henkilöä etsitään kiinniottoa varten. Kaikille SIRENE-toimistoille olisi kuitenkin ilmoitettava selkeästi, että henkilön olinpaikka on tiedossa, jotta nämä eivät ryhdy turhaan selvittämään, onko henkilö tunnettu tai oleskeleeko tämä niiden alueella.

3.3.3. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen toimittaminen jäsenvaltioille, jotka eivät käytä SIS-järjestelmää

SIS-järjestelmä ei ole tällä hetkellä käytössä seuraavissa unionin jäsenvaltioissa: Irlanti ja Kypros. Näihin jäsenvaltioihin eurooppalainen pidätysmääräys voidaan toimittaa joko suoraan tai Interpolin kansallisen toimiston välityksellä. Toimittamisesta Interpolin välityksellä säädetään puitepäätöksen 10 artiklan 3 kohdassa.

On kuitenkin huomattava, että joissakin jäsenvaltioissa Interpol-kuulutus ei riitä kiinnioton perusteeksi. Sen vuoksi on tärkeää mainita kuulutuksessa selvästi eurooppalainen pidätysmääräys, koska siihen liittyy aina velvollisuus ottaa etsitty henkilö kiinni.

3.4. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen kääntäminen

Eurooppalainen pidätysmääräyslomake on täytettävä täytäntöönpanojäsenvaltion virallisella kielellä tai käännettävä jollekin sen virallisista kielistä. Kuitenkin, jos täytäntöönpanojäsenvaltio on antanut lausuman, jossa se hyväksyy myös eurooppalaisen pidätysmääräyksen käännettynä yhdelle tai useammalle unionin toimielinten viralliselle

kielelle, eurooppalainen pidätysmääräys voidaan vaihtoehtoisesti kääntää yhdelle unionin toimielinten virallisista kielistä, (EPM-puitepäätöksen 8 artiklan 2 kohta).

Luettelo jäsenvaltioiden hyväksymistä kielistä on saatavilla Euroopan oikeudellisen verkoston sivustolla (http://www.ejn-crimjust.europa.eu – *Fiches belges*).

Kun eurooppalainen pidätysmääräys toimitetaan SIS-järjestelmän kautta, määräyksen antava jäsenvaltio voi liittää kuulutukseen jäljennöksen eurooppalaisen pidätysmääräyksen käännöksestä yhdelle tai useammalle unionin toimielinten viralliselle kielelle SIS II -päätöksen 27 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Näiden käännösten ja A-lomakkeiden avulla pitäisi kyetä tekemään tämän käsikirjan 3.3.1 kohdassa tarkoitetut tarkistukset. On huomattava, että tämä ei vaikuta velvollisuuteen kääntää eurooppalainen pidätysmääräys kielelle, jonka täytäntöönpanojäsenvaltio hyväksyy.

Jos voidaan ennalta arvioida, missä etsitty henkilö otetaan kiinni, voi olla parasta kääntää eurooppalainen pidätysmääräys jo valmiiksi kyseisen jäsenvaltion kielelle. Tämä helpottaa eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanolle asetettujen tiukkojen määräaikojen kunnioittamista.

Kun eurooppalainen pidätysmääräys toimitetaan suoraan täytäntöönpanosta vastaavalle oikeus- tai keskusviranomaiselle, siihen on liitettävä käännös. Koska eurooppalainen pidätysmääräys on käsiteltävä ja pantava täytäntöön kiireellisesti (EPM-puitepäätöksen 17 artiklan 1 kohta), sen antavan jäsenvaltion olisi toimitettava käännös mahdollisimman nopeasti ja joka tapauksessa määräajassa, jonka vastaanottava jäsenvaltio asettaa käännöksen vastaanottamiselle (katso tämän käsikirjan kohta 4.3).

Käännökset on tehtävä käyttäen eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamiseksi laadittua vakiolomaketta, joka on saatavilla kaikilla unionin 24 virallisella kielellä. Lomakkeen eri kieliversiot ovat saatavilla Euroopan oikeudellisen verkoston sivustolla (oikeudellinen kirjasto ja Compendium, pdf- ja word-muodossa).

3.5. Yhteistyö ja yhteydenpito täytäntöönpanojäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten kanssa sen jälkeen kun etsitty henkilö on otettu kiinni:

Kun etsitty henkilö on otettu kiinni toisessa jäsenvaltiossa, pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten olisi vastattava nopeasti täytäntöönpano-jäsenvaltion viranomaisten esittämiin tietopyyntöihin ja muihin pyyntöihin. Pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten tulisi tutustua tämän käsikirjan II osassa oleviin ohjeisiin, jotka koskevat hyvää yhteistyötä ja yhteydenpitoa täytäntöönpanojäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten kanssa. Jos yhteydenpidossa ilmenee ongelmia, Euroopan oikeudellinen verkosto ja Eurojust voivat avustaa. Myös SIRENE-toimistot auttavat usein yhteydenpidossa silloin kun kiinniotto on tehty SIS-kuulutuksen perusteella.

Jos pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen päättää vetää määräyksen takaisin, sen olisi ilmoitettava tästä viipymättä täytäntöönpanosta vastaavalle oikeusviranomaiselle erityisesti siinä tapauksessa, että etsitty henkilö on otettu säilöön. Viranomaisen on huolehdittava myös siitä, että SIS-kuulutus poistetaan.

Pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen voi milloin tahansa toimittaa täytäntöönpanosta vastaavalle oikeusviranomaiselle tarvittavia lisätietoja (EPM-puitepäätöksen 15 artiklan 3 kohta).

II OSA: EUROOPPALAISEN PIDÄTYSMÄÄRÄYKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

4. EUROOPPALAISEN PIDÄTYSMÄÄRÄYKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANOMENETTELY

4.1. Määräajat eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa koskevan päätöksen tekemiselle

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa varten on asetettu tiukat määräajat. Määräajat vaihtelevat sen mukaan, suostuuko etsitty henkilö luovuttamiseen vai ei. On syytä korostaa, että määräajoista riippumatta kaikki eurooppalaiset pidätysmääräykset on käsiteltävä ja pantava täytäntöön **kiireellisesti** (EPM-puitepäätöksen 17 artiklan 1 kohta).

Jos etsitty henkilö suostuu luovuttamiseen, lopullinen päätös eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta olisi tehtävä **10 päivän kuluessa suostumuksen antamisesta** (EPM-puitepäätöksen 17 artiklan 2 kohta).

Jos etsitty henkilö ei suostu luovuttamiseen, lopullinen päätös eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta olisi tehtävä **60 päivän kuluessa suostumuksen antamisesta** (EPM-puitepäätöksen 17 artiklan 3 kohta).

Puitepäätöksen mukaan suostumusta ei periaatteessa voi peruuttaa. Jokainen jäsenvaltio voi kuitenkin säätää, että suostumus ja tarvittaessa myös luopuminen oikeudesta erityissäännön soveltamiseen (katso kohta 2.6) voidaan peruuttaa kansallisessa lainsäädännössä sovellettavien sääntöjen mukaisesti. Jos etsitty henkilö peruuttaa suostumuksensa, sovelletaan 10 päivän määräajan sijaan 60 päivän määräaikaa kiinniottopäivästä alkaen (EPM-puitepäätöksen 13 artiklan 4 kohta). Tämän määräajan laskemisessa ei oteta huomioon suostumuksen antamispäivän ja sen peruuttamispäivän välistä aikaa.

Jos eurooppalaista pidätysmääräystä ei jossakin erityistapauksessa voida poikkeuksellisesti panna täytäntöön sovellettavissa määräajoissa, määräaikoja voidaan jatkaa **30 päivällä**. Tällöin täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on välittömästi ilmoitettava määräajan jatkamisesta ja viivästyksen syystä pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle (EPM-puitepäätöksen 17 artiklan 4 kohta).

Unionin tuomioistuin on katsonut asiassa C-168/13 PPU, *Jeremy F.*[27], että kun eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa koskevaan päätökseen haetaan muutosta ja muutoksenhaulla on jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti lykkäävä vaikutus, on joka tapauksessa noudatettava määräaikoja, jotka eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä tehdyssä puitepäätöksessä on asetettu lopullisen päätöksen tekemiselle.

Asiassa C-237/15 PPU, *Lanigan*[28], antamassaan tuomiossa unionin tuomioistuin katsoi, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa koskevan päätöksen tekemiselle asetetun määräajan päättyminen ei vapauta toimivaltaista tuomioistuinta velvollisuudesta

[27] Unionin tuomioistuimen tuomio 30.5.2013, *Jeremy F.*, C-168/13 PPU, ECLI:EU:C:2013:358.

[28] Unionin tuomioistuimen tuomio 16.7.2015, *Lanigan*, C-237/15 PPU, ECLI:EU:C:2015:474.

tehdä kyseinen päätös eikä myöskään sinänsä estä etsityn henkilön säilöönoton jatkamista. Jos säilöönoton kesto on liiallinen, henkilö on kuitenkin vapautettava, ja on määrättävä tarvittavat toimenpiteet hänen pakenemisensa estämiseksi.

Velvollisuus ilmoittaa viivästyksistä Eurojustille

Jos jäsenvaltio ei pysty noudattamaan asetettuja määräaikoja, sen on ilmoitettava tilanteesta ja viivästyksen syistä Eurojustille (EPM-puitepäätöksen 17 artiklan 7 kohta). Koska määräaikojen noudattaminen on eurooppalaisen pidätysmääräyksen toiminnan kannalta olennaista, Eurojust seuraa tapauksia, joissa määräaikoja ei ole voitu noudattaa, jos sille ilmoitetaan niistä. Näin Eurojust voi auttaa selvittämään viivästysten syitä. Eurojust voi myös monissa tilanteissa auttaa toimivaltaisia viranomaisia kunnioittamaan määräaikoja, esimerkiksi helpottamalla tietojenvaihtoa toimivaltaisten viranomaisten välillä.

4.2. Määräajat etsityn henkilön luovuttamiselle (sen jälkeen kun päätös eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta on tehty)

Määräaika etsityn henkilön luovuttamiselle alkaa kulua heti kun lopullinen päätös eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta on tehty. Viranomaisten olisi sovittava henkilön luovuttamisesta ja järjestettävä se mahdollisimman pian (EPM-puitepäätöksen 23 artiklan 1 kohta). Luovutuksen on tapahduttava joka tapauksessa viimeistään **10 päivän kuluttua** siitä kun lopullinen päätös täytäntöönpanosta on tehty (EPM-puitepäätöksen 23 artiklan 2 kohta). Tätä varten on tarpeellista sopia luovuttamiseen liittyvistä käytännön järjestelyistä viipymättä.

Jos etsittyä henkilöä ei voida luovuttaa 10 päivän määräajassa jäsenvaltiossa ilmenevän ylivoimaisen esteen vuoksi, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen ja pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen on välittömästi otettava yhteyttä toisiinsa ja sovittava uudesta luovuttamispäivästä. Tällöin luovuttamisen on tapahduttava 10 päivän kuluessa sovitusta uudesta määräpäivästä (EPM-puitepäätöksen 23 artiklan 3 kohta).

Unionin tuomioistuin katsoi asiassa C-640/15, *Vilkas*[29], että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ja pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen voivat sopia uudesta luovuttamispäivästä, vaikka kaksi aiempaa luovutusyritystä olivat epäonnistuneet etsityn henkilön toistuvan vastustelun vuoksi, siltä osin kuin kyseiset viranomaiset eivät poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi voineet ennakoida tätä vastustelua ja kun sen seurauksia luovuttamiselle ei voitu välttää kaikesta näiden viranomaisten noudattamasta huolellisuudesta huolimatta, mikä kansallisen tuomioistuimen on tarkistettava. Nämä viranomaiset ovat edelleen velvollisia sopimaan uudesta luovuttamispäivästä, jos 23 artiklassa määrätyt määräajat ovat päättyneet.

Luovuttamisen lykkäämisestä vakavien humanitaaristen syiden, kuten etsityn henkilön vakavan sairauden, perusteella, katso kohta 5.9.1.

4.3. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen kääntäminen

Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi asettaa määräajan, johon mennessä sille on toimitettava eurooppalaisen pidätysmääräyksen käännös. Eurooppalainen

[29] Unionin tuomioistuimen tuomio 25.1.2017, *Vilkas*, C-640/15, ECLI:EU:C:2017:39.

pidätysmääräys on käännettävä jollekin täytäntöönpanevan jäsenvaltion virallisista kielistä tai muulle kielelle, jonka kyseinen jäsenvaltio on ilmoittanut hyväksyvänsä. Täytäntöönpanosta vastaaville oikeusviranomaisille suositellaan vahvasti, että tämä määräaika olisi **6–10 kalenteripäivää**.

Kokemus on osoittanut, että alle 6 päivän määräaika on usein liian lyhyt riittävän laadukkaan käännöksen toimittamiselle. Yli 10 päivän määräaika voi sen sijaan viivyttää menettelyä tarpeettomasti etenkin jos etsitty henkilö on otettu säilöön.

4.4. Yhteydenpito jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten välillä *ennen* luovuttamispäätöksen tekemistä

4.4.1. Tilanteet, jolloin yhteydenpito on tarpeen

Lisätietoja tarvitaan luovuttamispäätöksen tekemistä varten

Lisätietoja olisi pyydettävä vain poikkeustilanteissa. Nämä yhteydenotot olisi toteutettava SIRENE-toimistojen kautta käyttäen tätä varten laadittuja M-lomakkeita. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen toiminta perustuu siihen olettamukseen, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi päättää luovuttamisesta pidätysmääräyksessä annettujen tietojen perusteella. Tämä olettamus perustuu vastavuoroisen tunnustamisen periaatteeseen ja tarpeeseen päättää luovuttamisesta nopeasti. Joissakin tilanteissa on kuitenkin tarpeen pyytää lisätietoja, jotta voidaan noudattaa velvollisuutta panna eurooppalainen pidätysmääräys täytäntöön.

Jos täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen katsoo, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion toimittamat tiedot eivät ole riittävät, jotta se voisi tehdä luovuttamispäätöksen, sen on pyydettävä pidätysmääräyksen antanutta oikeusviranomaista toimittamaan tarvittavat lisätiedot. On syytä panna merkille, että EPM-puitepäätöksen mukaan tämä on täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen **velvollisuus** (15 artiklan 2 kohta).

Yhteydenpidossa pidätysmääräyksen antaneen ja sen täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen välillä ennen luovutuspäätöstä olisi keskityttävä sellaisiin lisätietoihin, jotka ovat tarpeen luovuttamispäätöksen tekemisen kannalta (katso kohta 5.6). Näin ollen lisätietopyyntöjen tulisi koskea ennen muuta niitä eurooppalaisessa pidätysmääräyslomakkeessa olevia tietoja, joiden perusteella arvioidaan, voidaanko eurooppalainen pidätysmääräys panna täytäntöön, ja mahdollisten kieltäytymis-perusteiden soveltamista.

Vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen mukaisesti täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ei voi kyseenalaistaa pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion oikeusviranomaisten päätösten sisältöä.

Yhteydenpito olisi aina toteutettava mahdollisimman nopeasti ja joka tapauksessa EPM-puitepäätöksen 17 artiklassa säädettyjä eurooppalaista pidätysmääräystä koskevia määräaikoja noudattaen.

Tyypillisiä tilanteita, joissa lisätietoja pyydetään:

a) jokin eurooppalaisen pidätysmääräyslomakkeen olennainen kohta on jäänyt täyttämättä;

b) eurooppalaisen pidätysmääräyksen sisältö on epäselvä;

c) eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä on ilmeinen virhe;

d) on epäselvää, onko eurooppalaisen pidätysmääräyksen nojalla otettu kiinni oikea henkilö.

Ennen kieltäytymisperusteeseen vetoamista

Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voisi monissa tilanteissa ottaa yhteyttä pidätysmääräyksen antaneeseen oikeusviranomaiseen ennen kuin se päättää soveltaa jotakin kieltäytymisperustetta. Tästä voi olla hyötyä esimerkiksi sen selvittämiseksi, voitaisiinko soveltaa jotakin muuta oikeudellisen yhteistyön välinettä siinä tapauksessa, että eurooppalaista pidätysmääräystä ei voida panna täytäntöön.

Muita syitä yhteydenpitoon

Yhteydenpito voi olla tarpeen myös esimerkiksi seuraavista syistä:

a) jotta pidätysmääräyksen antaneelta jäsenvaltiolta voidaan saada takeet, jotka koskevat elinkautisrangaistuksia tai omien kansalaisten tai vakinaisten asukkaiden palauttamista täytäntöönpanojäsenvaltioon vapausrangaistuksen suorittamista varten (katso kohta 5.8); ja

b) jos samasta henkilöstä on annettu useita eurooppalaisia pidätysmääräyksiä (katso kohta 5.10).

4.4.2. Yhteydenpidon toteuttaminen

Eurooppalainen pidätysmääräys perustuu periaatteeseen, jonka mukaan toimivaltaiset viranomaiset ovat suoraan yhteydessä toisiinsa. Hyöty on siinä, että suora yhteydenpito pidätysmääräyksen antaneen ja sen täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen välillä on nopeaa ja luotettavaa.

Yhteydenpito on kuitenkin hoidettava keskusviranomaisten välityksellä, jos asianomainen jäsenvaltio on EPM-puitepäätöksen 7 artiklan mukaisestinimennyt keskusviranomaisen hoitamaan viestintää. Tiedot siitä, mitkä jäsenvaltiot ovat käyttäneet tätä mahdollisuutta, ovat saatavilla Euroopan oikeudellisen verkoston sivustolla (*https://www.ejn-crimjust.europa.eu*).

Euroopan oikeudellinen kartasto (yhteystiedot)

Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten yhteystiedot ovat saatavilla Euroopan oikeudellisen verkoston sivustolla olevassa oikeudellisessa kartastossa *(https://www.ejn-crimjust.europa.eu)*. Kartaston avulla selvitetään, mikä viranomainen on paikallisesti toimivaltainen vastaanottamaan täytäntöönpantavan päätöksen. Sen avulla löytyy myös yhteyshenkilö, jonka kanssa voidaan neuvotella eurooppalaiseen pidätysmääräykseen ja muihin vastavuoroisen tunnustamisen välineisiin liittyvistä käytännön järjestelyistä.

Yhteydenpitomenetelmät

Puitepäätöksessä ei säädetä, mitä keinoja tai menettelyjä yhteydenpidossa olisi käytettävä eurooppalaisen pidätysmääräyksen vastaanottamisen jälkeen. Yhteydenpidossa voidaan

käyttää mitä tahansa saatavilla olevia ja riittävän turvallisia välineitä (esimerkiksi puhelinta tai sähköpostia). Tehokkainta on ottaa yhteyttä suoraan mahdollisimman epämuodollisesti ja käyttää mahdollisuuksien mukaan yhteistä kieltä.

Kirjallisissa yhteydenotoissa on suositeltavaa käyttää mahdollisimman yksinkertaista kieltä. Olisi pyrittävä välttämään sellaisia termejä ja käsitteitä, jotka voidaan ymmärtää eri oikeudellisissa järjestelmissä eri tavoin. Näin voidaan välttää väärinymmärryksiä ja käännösongelmia.

Sujuvan yhteydenpidon avulla menettely voidaan toteuttaa nopeasti, väärinymmärryksiä välttäen ja EPM-puitepäätöksen 17 artiklassa säädettyjä tiukkoja määräaikoja noudattaen (katso tämän käsikirjan määräaikoja koskevat kohdat 4.1 ja 4.2).

Lisätietopyyntöjen kiirellisyys

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen antavan oikeusviranomaisen on käsiteltävä lisätietopyynnöt kiireellisesti. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi asettaa näiden tietojen saamiselle (kohtuullisen) määräajan, ottaen huomioon tarpeen noudattaa EPM-puitepäätöksen 17 artiklassa säädettyjä määräaikoja (puitepäätöksen 15 artiklan 2 kohta).

Toimivaltaisten viranomaisten olisi otettava huomioon myös lisätietopyynnöistä mahdollisesti aiheutuvat viivästykset ja pyrittävä pitämään ne mahdollisimman vähäisinä.

Eurojust ja Euroopan oikeudellisen verkoston yhteysviranomaiset voivat helpottaa yhteydenpitoa

Euroopan oikeudellisen verkoston yhteysviranomaiset ja Eurojustin kansalliset jäsenet voivat helpottaa yhteydenpitoa muiden jäsenvaltioiden viranomaisten kanssa. Sekä Euroopan oikeudellinen verkosto että Eurojust voivat tarjota nopean ja epämuodollisen viestintäkanavan kaikkien jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien välille.

Euroopan oikeudellisen verkoston tai Eurojustin erityisaseman hyödyntäminen on erityisen suositeltavaa kiireellisissä tilanteissa ja silloin kun oikean viranomaisen tavoittaminen on vaikeaa.

Esimerkiksi Euroopan oikeudellisen verkoston sivustolla saatavilla olevat välineet (oikeudellinen kartasto, *Fiches belges* -sivut) ja Euroopan oikeudellisen verkoston yhteysviranomaiset voivat auttaa löytämään täytäntöönpanosta vastaavan toimivaltaisen oikeusviranomaisen ja tietoja täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion erityisvaatimuksista. Eurojustin kansalliset jäsenet voivat puolestaan auttaa siinä tapauksessa, että täytäntöönpanoon liittyy toistuvia viivästyksiä tai täytäntöönpanosta kieltäytymistä tai että on annettu useita päällekkäisiä eurooppalaisia pidätysmääräyksiä. Lisäksi eurooppalaisia pidätysmääräyksiä voidaan toimittaa Euroopan oikeudellisen verkoston suojatun televiestintäjärjestelmän kautta, kuten puitepäätöksen 10 artiklan 2 kohdassa säädetään. Eurooppalaisessa pidätysmääräyslomakkeessa olisi hyvä mainita, jos pidätysmääräyksen laatimisessa on ollut mukana Euroopan oikeudellisen verkoston

yhteysviranomaisia tai Eurojustin kansallisia jäseniä tai muita tietystä tapauksesta vastaavia henkilöitä[30].

SIRENE-toimistojen rooli

SIRENE-toimistot vastaavat SIS-järjestelmässä kiinniottoa varten tehtyjen kuulutusten osalta tietojenvaihdosta siitä alkaen kun henkilö on löydetty (”osuma”) ainakin siihen asti kun muodollinen luovuttamismenettely alkaa. Oikeusviranomaisten olisi pidettävä SIRENE-toimistot ajan tasalla siitä, mitä tapahtuu osuman jälkeen siihen asti kun lopullinen päätös eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta tehdään.

4.5. Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen ilmoitusvelvollisuus eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle luovutuspäätöksen tekemisen *jälkeen*

Kun täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen on tehnyt päätöksen siitä, luovutetaanko etsitty henkilö vai ei, päätöksestä on ilmoitettava pidätysmääräyksen antaneelle jäsenvaltiolle. Samalla ilmoitetaan, kuinka kauan henkilö on ollut säilöön otettuna.

4.5.1. Luovuttamispäätöksestä ilmoittaminen

Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on ilmoitettava luovuttamispäätöksestä pidätysmääräyksen antaneelle viranomaiselle. Riippumatta siitä, luovutetaanko etsitty henkilö vai ei, **päätöksestä on ilmoitettava heti kun se on tehty**, jotta pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion viranomaiset voivat toteuttaa tarvittavat toimet. Velvollisuus ilmoittaa pidätysmääräyksen antaneelle jäsenvaltiolle perustuu EPM-puitepäätöksen 22 artiklaan.

Ilmoittaminen on suositeltavaa tehdä tämän käsikirjan liitteessä VII olevalla vakiolomakkeella. On myös suositeltavaa, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ilmoittaa päätöksestä **suoraan** pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle, jotta tiedonkulku olisi mahdollisimman nopeaa ja selkeää (katso kohta 4.4.2).

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta kieltäytyminen on perusteltava (puitepäätöksen 17 artiklan 6 kohta).

Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on tärkeää **ilmoittaa selkeästi, mihin rikokseen tai rikoksiin luovuttamista koskeva päätös perustuu**. Tällä on merkitystä puitepäätöksen 27 artiklassa vahvistetun erityissäännön soveltamisen kannalta (katso tämän käsikirjan kohta 2.6). Erityissääntö saattaa estää pidätysmääräyksen antanutta jäsenvaltiota nostamasta syytettä ennen luovuttamista tehtyjen rikosten osalta, jos niitä ei mainita luovuttamisen perusteeksi.

---

30 Yleisesitys Eurojustin ja Euroopan oikeudellisen verkoston tehtävistä on saatavilla asiakirjassa ”Toimijoiden avustaminen kansainvälisessä rikosoikeudellisessa yhteistyössä. Euroopan oikeudellinen verkosto ja Eurojust – Miten voimme auttaa?” Se on saatavilla internetissä sekä Euroopan oikeudellisen verkoston (https://www.ejn-crimjust.europa.eu) että Eurojustin (http://www.eurojust.europa.eu) sivustoilla.

Jos eurooppalainen pidätysmääräys on tallennettu SIS-järjestelmään, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen olisi ilmoitettava luovuttamispäätöksestä myös jäsenvaltionsa SIRENE-toimistolle.

4.5.2. Säilöönoton keston ilmoittaminen

Pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle on ilmoitettava myös se, kuinka kauan etsitty henkilö on ollut säilöön otettuna pidätysmääräyksen perusteella. Puitepäätöksen mukaan tiedot vapaudenmenetyksen kestosta on ilmoitettava **luovuttamisen yhteydessä** (puitepäätöksen 26 artiklan 2 kohta). Nämä tiedot toimittaa joko täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen tai asianomainen keskusviranomainen.

Pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion viranomaisten on tärkeää saada tarkat tiedot pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta johtuvan säilöönoton kestosta, sillä tämä aika vähennetään vapaudenmenetyksen käsittävän lopullisen rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen kestosta (EPM-puitepäätöksen 26 artiklan 1 kohta).

Liitteessä VII olevassa vakiolomakkeessa on kohta säilöönottoajan ilmoittamista varten.

Unionin tuomioistuin on katsonut asiassa C-294/16 PPU, *JZ*[31], antamassaan tuomiossa seuraavaa:

> ”47. [...] puitepäätöksen 2002/584 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua säilöönoton käsitettä on tulkittava siten, että sillä tarkoitetaan vankeuden lisäksi kyseiselle henkilölle määrättyjä kaikkia sellaisia toimenpiteitä tai sellaisten toimenpiteiden kokonaisuutta, jotka luonteensa, kestonsa, vaikutustensa ja toteuttamistapansa vuoksi merkitsevät sitä, että kyseinen henkilö menettää vankeuteen rinnastettavalla tavalla vapautensa.
>
> [...]
>
> 53. Pannessaan täytäntöön puitepäätöksen 2002/584 26 artiklan 1 kohdan eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion oikeus-viranomaisen on tutkittava, onko henkilöön täytäntöönpanojäsenvaltiossa kohdistetut toimenpiteet rinnastettava edellä 47 kohdassa tarkoitetun kaltaiseen vapaudenmenetykseen ja onko niitä näin ollen pidettävä kyseisen 26 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna säilöönottona. Jos kyseinen oikeusviranomainen päätyy tässä tutkinnassaan siihen, että asianlaita on näin, mainitun 26 artiklan 1 kohdan mukaan on olemassa velvollisuus vähentää eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa suoritettavan vapaudenmenetyksen kokonaiskestosta koko se ajanjakso, jonka ajan näitä toimenpiteitä on sovellettu.
>
> [...]
>
> 55. Koska kyseisessä 26 artiklan 1 kohdassa kuitenkin säädetään ainoastaan eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena olevan henkilön perusoikeuksien suojan vähimmäistasosta, sitä ei voida tulkita – kuten julkisasiamies totesi ratkaisuehdotuksensa 72 kohdassa – siten, että se

[31] Unionin tuomioistuimen tuomio 28.7.2016, *JZ*, C-294/16 PPU, ECLI:EU:C:2016:610.

estäisi kyseisen pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion oikeusviranomaista vähentämästä tässä jäsenvaltiossa suoritettavan vapaudenmenetyksen kokonaiskestosta koko sitä ajanjaksoa, jonka ajan tähän henkilöön sovelletaan täytäntöönpanojäsenvaltiossa toimenpiteitä, jotka eivät merkitse vapaudenmenetystä vaan vapauden rajoitusta, tai osaa tästä ajanjaksosta.

56. Lopuksi on muistutettava, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion oikeusviranomainen voi edellä 53 kohdassa tarkoitetussa tutkinnassa puitepäätöksen 2002/584 26 artiklan 2 kohdan nojalla pyytää täytäntöönpanojäsenvaltion toimivaltaiselta viranomaiselta kaikki tiedot, joiden toimittaminen katsotaan tarpeelliseksi.”

4.6. Etsityn henkilön pitäminen säilössä eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta vastaavassa jäsenvaltiossa

Kun etsitty henkilö on otettu kiinni eurooppalaisen pidätysmääräyksen nojalla, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on päätettävä, onko hänet pidettävä säilössä vai voidaanko hänet vapauttaa siihen asti, että päätös eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta tehdään. Säilöönottoa ei siis välttämättä vaadita, vaan väliaikainen vapauttaminen on mahdollista milloin hyvänsä täytäntöönpanojäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti (EPM-puitepäätöksen 12 artikla).

Jos säilöönottoa ei jatketa, täytäntöönpanojäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on toteutettava kaikki tarpeelliseksi katsomansa toimenpiteet etsityn henkilön pakenemisen estämiseksi (EPM-puitepäätöksen 12 artikla). Tällaisia toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi matkustuskielto, velvollisuus ilmoittautua säännöllisesti ja sähköinen valvonta.

Päätös säilöönoton jatkamisesta tehdään kansallisen lainsäädännön mukaisesti ja noudattaen Euroopan unionin perusoikeuskirjan 6 artiklaa, jonka mukaan jokaisella on oikeus vapauteen ja henkilökohtaiseen turvallisuuteen. Unionin tuomioistuin on katsonut asiassa C-237/15 PPU, *Lanigan*, antamassaan tuomiossa seuraavaa:

> ”[...] puitepäätöksen 15 artiklan 1 kohtaa ja 17 artiklaa on tulkittava siten, että täytäntöönpanosta vastaavalla oikeusviranomaisella on edelleen 17 artiklassa asetettujen määräaikojen päätyttyä velvollisuus tehdä päätös eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta.
>
> Toiseksi puitepäätöksen 12 artiklaa, luettuna yhdessä sen 17 artiklan kanssa ja perusoikeuskirjan 6 artiklan valossa, on tulkittava siten, ettei se ole tällaisessa tilanteessa esteenä sille, että etsittyä henkilöä pidetään säilössä täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, vaikka tämän henkilön pidättämisen kokonaiskesto ylittää nämä määräajat, jos tämä kesto ei ole liiallinen, kun otetaan huomioon pääasiassa kyseessä olevan menettelyn ominaispiirteet, mikä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkastettava. Jos täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen päättää lopettaa etsityn henkilön säilössä pitämisen, sen täytyy liittää tämän henkilön väliaikaiseen vapauttamiseen kaikki tarpeellisiksi katsomansa toimenpiteet hänen pakenemisensa estämiseksi ja sen varmistamiseksi, että tarvittavat aineelliset edellytykset hänen tosiasialliselle luovuttamiselleen täyttyvät

edelleen niin kauan kuin lopullista päätöstä eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta ei ole tehty.”

5. LUOVUTTAMISPÄÄTÖS

5.1. Yleinen velvollisuus panna eurooppalainen pidätysmääräys täytäntöön

Täytäntöönpanosta vastaavalla oikeusviranomaisella on yleinen velvollisuus panna eurooppalainen pidätysmääräys täytäntöön vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen perusteella ja eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä tehdyn puitepäätöksen säännösten mukaisesti (EPM-puitepäätöksen 1 artikla). Näitä säännöksiä tarkastellaan tämän käsikirjan kohdissa 5–8. Luovuttamispäätös on pantava täytäntöön kohdassa 4 mainittujen määräaikojen puitteissa.

Lisäksi toimivaltaisten viranomaisten on varmistettava, että noudatetaan etsityn henkilön menettelyllisiä vähimmäisoikeuksia, jotka käydään läpi kohdassa 11.

5.2. Luettelo 32 rikoksesta, joiden vuoksi tekijä voidaan luovuttaa teon kaksoisrangaistavuutta tutkimatta

Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen olisi tarkistettava, katsooko pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen jonkin rikoksista kuuluvan puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohdassa olevaan 32 rikoksen luetteloon. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi tutkia teon kaksoisrangaistavuuden vain sellaisten rikosten osalta, joita ei mainita 32 rikoksen luettelossa.

On syytä korostaa, että ainoastaan pidätysmääräyksen antavan jäsenvaltion lainsäädännön mukaiseen teon määritelmä ja siitä määrättäväenimmäisrangaistus ovat huomioon otettavia. Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on tunnustettava, mitä pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen on ilmoittanut pidätysmääräyksessä.

Asiassa C-289/15, *Grundza*, antamassaan tuomiossa unionin tuomioistuin tulkitsi puitepäätöksen 2008/909/YOS 7 artiklan 3 kohtaa ja 9 artiklan 1 kohdan d alakohtaa (eli sitä, miten kaksoisrangaistavuuden vaatimusta olisi tulkittava). Tuomioistuin katsoi seuraavaa:

> ”38. [...] kaksoisrangaistavuutta arvioitaessa täytäntöönpanovaltion toimivaltaisen viranomaisen on tutkittava, voiko rikoksen perustana olevista tosiseikoista itsessään, sellaisina kuin ne käyvät ilmi tuomion antaneessa valtiossa toimivaltaisen viranomaisen julistamasta tuomiosta, määrätä täytäntöönpanovaltiossa rikosoikeudellisia seuraamuksia siinä tapauksessa, että tosiseikat olisivat tapahtuneet kyseisen valtion alueella.
>
> [...]
>
> 49. [...] kaksoisrangaistavuutta koskevassa arvioinnissa täytäntöönpanovaltion toimivaltaisen viranomaisen ei kuitenkaan pidä tutkia sitä, onko tuomion antaneessa valtiossa suojattua etua loukattu, vaan se, olisiko samankaltainen kansallisessa lainsäädännössä suojattu etu siinä

tapauksessa, että rikos olisi tapahtunut viranomaisen sijaintijäsenvaltion alueella, katsottu loukatuksi.”

Jos täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen katsoo, että tässä suhteessa on tapahtunut ilmeinen virhe, sen olisi pyydettävä pidätysmääräyksen antaneelta viranomaiselta lisäselvityksiä (katso yhteydenpitoa koskeva kohta 4.4).

5.3. Liitännäisrikokset

Liitännäisrikoksillatarkoitetaan yhtä tai useampaa rikosta, josta tai joista määrättävä seuraamus on lievempi kuin puitepäätöksen 2 artiklan 1 kohdassa määrätty alaraja. Kyseiset rikokset voidaan mainita eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä liitännäis-rikoksina. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen antava viranomainen voi mainita kyseiset rikokset pidätysmääräyslomakkeessa, vaikka ne eivät kuulu pidätysmääräyksen soveltamisalaan (katso kohta 2.3).

Eurooppalainen pidätysmääräys voidaan kuitenkin antaa vain jos perusteena on vähintään yksi rikos, joka täyttää EPM-puitepäätöksen 2 artiklan 1 kohdassa vahvistetun kynnysarvon.

Itse EPM-puitepäätöksessä ei nimenomaisesti säädetä siitä, miten liitännäisrikoksiin perustuvaa luovuttamista olisi käsiteltävä. Jotkut jäsenvaltiot ovat päättäneet sallia sen, toiset eivät. Jos täytäntöönpanosta vastaava jäsenvaltio ei luovuta liitännäisrikosten perusteella, erityissääntö voi estää tällaisiin rikoksiin perustuvat syytetoimet pidätysmääräyksen antavassa jäsenvaltiossa (katso erityissääntöä koskeva kohta 2.6).

Jos eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä mainitaan liitännäisrikoksia, täytäntöön-panosta vastaavan oikeusviranomaisen on suositeltavaa ilmoittaa luovuttamispäätöksessä selkeästi, perustuuko luovuttaminen myös liitännäisrikoksiin. Jos luovuttaminen perustuu myös liitännäisrikoksiin, pidätysmääräyksen antavalla jäsenvaltiolla on toimivalta toteuttaa syytetoimia tai panna täytäntöön vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus näiden rikosten perusteella.

Liitteessä VIII on luettelo jäsenvaltioista, joiden oikeusjärjestelmässä sallitaan luovuttaminen liitännäisrikoksen perusteella.

5.4. Täytäntöönpanosta kieltäytymisen perusteet

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa koskevaa yleistä velvollisuutta (josta säädetään EPM-puitepäätöksen 1 artiklan 2 kohdassa) rajoittavat ehdottomat ja harkinnanvaraiset kieltäytymisperusteet (EPM-puitepäätöksen 3, 4 ja 4 a artikla). On tärkeää huomata, että EPM-puitepäätöksen mukaisesti nämä ovat ainoat perusteet, joiden nojalla täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi kieltäytyä pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta. Harkinnanvaraisten kieltäytymisperusteiden osalta täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi vedota ainoastaan kansallisen lainsäädäntönsä mukaisiin kieltäytymisperusteisiin. Unionin tuomioistuin on selventänyt, että kieltäytymisperusteiden luettelo on **tyhjentävä** (katso erityisesti asia C-123/08,

Wolzenburg, 57 kohta, ja yhdistetyt asiat C-404/15 ja C-659/15 PPU, *Aranyosi ja Căldăraru*, 80 kohta[32]).

Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi ottaa yhteyttä pidätysmääräyksen antaneeseen viranomaiseen ennen kuin kieltäytyy luovuttamisesta. Tämä on suotavaa, jos jonkin kieltäytymisperusteen soveltamisen suhteen on epäselvyyttä. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi myös tiedustella mahdollisuutta soveltaa jotakin toista toimenpidettä, kuten vankien siirtoa, ennen kuin päättää kieltäytyä täytäntöönpanosta (katso yhteydenpitoa koskeva kohta 4.4. ja unionin muita oikeudellista yhteistyötä koskevia välineitä koskeva kohta 2.5).

Sen jälkeen kun päätös kieltäytyä luovuttamisesta on tehty, etsittyä henkilöä ei voida enää pitää säilössä eurooppalaisen pidätysmääräyksen nojalla.

5.4.1. Ehdottomat kieltäytymisperusteet

Jos yksi tai useampi ehdoton kieltäytymisperuste täyttyy, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on kieltäydyttävä eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta (EPM-puitepäätöksen 3 artikla). Kun täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen on todennut, että jokin näistä kieltäytymisperusteista on täyttynyt, sen on kieltäydyttävä täytäntöönpanosta. Ehdottomat kieltäytymisperusteet vahvistetaan puitepäätöksen 3 artiklassa.

Yleinen armahdus (3 artiklan 1 kohta)

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena olevasta rikoksesta on annettu yleinen armahdus täytäntöönpanosta vastaavassa jäsenvaltiossa. Lisäksi vaaditaan, että täytäntöönpanovaltiolla oli toimivalta nostaa syyte tästä rikoksesta oman rikoslainsäädäntönsä mukaan.

Ne bis in idem -periaate (3 artiklan 2 kohta)

Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen saa tiedon, jonka mukaan etsitty henkilö on saanut jossain jäsenvaltiossa lopullisen tuomion samasta teosta. Lisäksi vaaditaan, että jos hänet on tuomittu rangaistukseen, hän on suorittanut sen tai suorittaa sitä parhaillaan tai että rangaistusta ei voida enää panna täytäntöön tuomion antaneen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan.

Unionin tuomioistuin on antanut useita tuomioita *ne bis in idem* -periaatteen tulkinnasta suhteessa Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 54 artiklaan. Kyseisiä tuomioita sovelletaan eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä tehtyyn puitepäätökseen asiassa C-261/09, *Mantello*[33], annetun tuomion nojalla. Tuomioissa täsmennetään muun muassa ilmaisuja ”lopullinen tuomio”, ”sama teko” ja ”rangaistus on suoritettu”. Unionin tuomioistuin katsoi asiassa C-129/14 PPU, *Spasic*[34], että Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 54 artikla ”sopii yhteen kyseisen periaatteen takaavan perusoikeuskirjan 50 artiklan kanssa”.

---

32 Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 6.10.2009, *Wolzenburg*, C-123/08, ECLI:EU:C:2009:616, unionin tuomioistuimen tuomio 5.4.2016, *Aranyosi ja Căldăraru*, yhdistetyt asiat C-404/15 ja C-659/15 PPU, ECLI:EU:C:2016:198.

33 Unionin tuomioistuimen tuomio 16.11.2010, *Mantello,* C-261/09, ECLI:EU:C:2010:683.

34 Unionin tuomioistuimen tuomio 27.5.2014 PPU, *Spasic,* C-129/14, ECLI:EU:C:2014:586.

Liitteeseen VI on koottu yhteenvetoja *ne bis in idem* -periaatetta koskevista yhteisöjen tuomioistuimen/unionin tuomioistuimen[35] tuomioista.

> *Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 54 artikla*
>
> ”Henkilöä, jota koskevassa asiassa sopimuspuoli on antanut lainvoimaisen tuomion, ei voida syyttää samasta teosta toisen sopimuspuolen toimesta edellyttäen, että tämä henkilö on tuomion saatuaan suorittanut rangaistuksensa tai parhaillaan suorittaa sitä taikka että sitä ei voida tuomion antaneen sopimuspuolen lain mukaan enää suorittaa.”
>
> *Perusoikeuskirjan 50 artikla*
>
> Kielto syyttää ja rangaista oikeudenkäynnissä kahdesti samasta rikoksesta
>
> ”Ketään ei saa panna syytteeseen tai rangaista rikoksesta, josta hänet on jo unionissa lopullisesti vapautettu tai tuomittu syylliseksi lain mukaisesti.”

Rikosoikeudellisen vastuun vähimmäisikäraja ei täyty (3 artiklan 3 kohta)

Etsittyä henkilöä ei voida ikänsä takia pitää rikosoikeudellisesti vastuullisena pidätysmääräyksen perusteena olevista teoista täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännön mukaan.

Rikosoikeudellisen vastuun vähimmäisikäraja määritellään eri jäsenvaltioissa eri tavoin. Myös se, minkä ajankohdan mukaan tätä ikärajaa sovelletaan, vaihtelee: ratkaiseva ajankohta voi olla esimerkiksi hetki, jolloin epäilty rikos tapahtui, tai hetki, jolloin henkilöä syytetään.

Kieltäytymisperusteita sovelletaan, jos etsitty henkilö joutuisi täytäntöönpano-jäsenvaltiossa ikänsä vuoksi ainoastaan siviili- tai hallinto-oikeudellisten mutta ei rikosoikeudellisten seuraamusten kohteeksi.

5.4.2. Harkinnanvaraiset kieltäytymisperusteet

Jos jokin harkinnanvaraisista kieltäytymisperusteista on sovellettavissa ja se on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä, täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi kieltäytyä panemasta eurooppalaista pidätysmääräystä täytäntöön tapauksen olosuhteet huomioon ottaen. Harkinnanvaraisista kieltäytymisperusteista säädetään EPM-puitepäätöksen 4 artiklassa:

Kaksoisrangaistavuuden puuttuminen (4 artiklan 1 kohta)

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena oleva teko ei ole rikos täytäntöönpano-valtion lainsäädännön mukaan.

Tämä koskee vain rikoksia, joita ei mainita EPM-puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohdan luettelossa, johon sisältyvien rikosten osalta ei vaadita kaksoisrangaistavuuden tarkistamista. Tätä harkinnanvaraista kieltäytymisperustetta voidaan kuitenkin soveltaa myös siinä tapauksessa, että teko mainitaan EPM-puitepäätöksen 2 artiklan 2 kohdan

[35] Euroopan unionin tuomioistuimen nimi oli vuoteen 2009 asti Euroopan yhteisöjen tuomioistuin.

luettelossa, jos siitä voi seurata pidätysmääräyksen antavassa jäsenvaltiossa vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäiskesto on alle kolme vuotta, eikä kyseinen teko ole rikos täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännön mukaan. Unionin tuomioistuin on selventänyt asiassa C-289/15, *Grundza,* antamassaan tuomiossa, miten kaksoisrangaistavuutta koskevaa ehtoa on arvioitava (katso kohta 5.2.).

Vero-, tulli- ja valuutta-asioiden osalta eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta ei kuitenkaan voida kieltäytyä sillä perusteella, että täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännössä ei määrätä samantyyppisiä veroja tai että se ei sisällä veroja, tulleja tai valuuttatoimia koskevia samantyyppisiä säännöksiä kuin pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädäntö.

Syytetoimet ovat vireillä täytäntöönpanojäsenvaltiossa (4 artiklan 2 kohta)

Sitä henkilöä vastaan, jota eurooppalainen pidätysmääräys koskee, on nostettu syyte täytäntöönpanojäsenvaltiossa samasta teosta, joka on eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena.

Syytetoimet samasta rikoksesta eivät ole mahdollisia täytäntöönpanojäsenvaltiossa (4 artiklan 3 kohta

Täytäntöönpanojäsenvaltion oikeusviranomaiset ovat päättäneet, että ne joko eivät nosta syytettä eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena olevasta rikoksesta tai luopuvat jo nostetusta syytteestä, tai etsittyä henkilöä vastaan on jossain jäsenvaltiossa annettu samasta teosta lopullinen päätös, joka estää syytteen nostamisen myöhemmin.

Katso myös kohta 5.4.1., jossa käsitellään *ne bis in idem* -periaatetta.

Syyteoikeus on vanhentunut tai rangaistus rauennut (4 artiklan 4 kohta)

Syyteoikeus on vanhentunut tai tuomittu rangaistus on rauennut täytäntöönpano-jäsenvaltion lainsäädännön mukaan ja teot kuuluvat tämän jäsenvaltion toimivaltaan sen oman rikoslainsäädännön mukaan.

Katso myös kohta 5.4.1., jossa käsitellään *ne bis in idem* -periaatetta.

Lopullinen tuomio annettu kolmannessa maassa (4 artiklan 5 kohta)

Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen saa tiedon, että etsitylle henkilölle on annettu kolmannessa maassa samasta teosta lopullinen tuomio, sillä edellytyksellä, että jos hänet on tuomittu rangaistukseen, hän on suorittanut sen tai suorittaa sitä parhaillaan tai rangaistusta ei voida enää panna täytäntöön tuomion antaneen maan lainsäädännön mukaan.

Täytäntöönpanojäsenvaltio sitoutuu panemaan tuomion täytäntöön (4 artiklan 6 kohta)

Jos eurooppalainen pidätysmääräys on annettu vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten ja etsitty henkilö oleskelee täytäntöönpanojäsenvaltiossa, on sen kansalainen tai asuu siellä vakinaisesti, täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi harkita, voitaisiinko rangaistus

panna täytäntöön kyseisessä jäsenvaltiossa sen sijaan, että henkilö luovutettaisiin pidätysmääräyksen antaneeseen jäsenvaltioon.

Puitepäätöksen 2008/909/YOS 25 artiklassa on myös erityissäännös, joka koskee vapausrangaistusten täytäntöönpanoa täytäntöönpanevassa jäsenvaltiossa EPM-puitepäätöksen 4 artiklan 6 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa (katso tämän käsikirjan kohta 2.5.2). Puitepäätöksellä 2008/909/YOS korvataan tuomittujen siirtämisestä tehty vuoden 1983 yleissopimus ja sen lisäpöytäkirja. Sen vuoksi tuomion siirtämiseksi täytäntöönpanojäsenvaltioon on sovellettava puitepäätöstä 2008/909/YOS.

Puitepäätöksen 2008/909/YOS mukaisesti siirto ei kaikissa tapauksissa enää välttämättä edellytä tuomitun suostumusta.

Unionin tuomioistuin katsoi asiassa C-66/08, *Kozłowski*[36], antamassaan tuomiossa, että EPM- puitepäätöksen 4 artiklan 6 kohdassa käytetyt ilmaukset ”asuu vakinaisesti” ja ”oleskelee” on määriteltävä yhdenmukaisesti, koska ne liittyvät unionin oikeuden itsenäisiin käsitteisiin. Nämä ilmaukset kattavat tilanteet, joissa etsitty henkilö on asettunut tosiasiallisesti asumaan täytäntöönpanojäsenvaltioon tai joissa hän on jonkin aikaa tässä jäsenvaltiossa pysyvästi oleskeltuaan luonut tähän jäsenvaltioon siteitä, jotka vastaavat vakinaisen asumisen perusteella syntyviä siteitä. Ilmauksen ”oleskelee” määrittelyä varten on arvioitava kokonaisvaltaisesti useita objektiivisia seikkoja, joihin kuuluvat erityisesti oleskelun kesto, luonne ja edellytykset sekä ne perhesiteet ja taloudelliset siteet, joita kyseisellä henkilöllä on täytäntöönpanojäsenvaltioon.

Yhteisöjen tuomioistuin on katsonut asiassa C-123/08, *Wolzenburg*, EPM-puitepäätöksen 4 artiklan 6 kohdan ja unionin kansalaisten yhdenmukaisen kohtelun periaatteen osalta, että kansallinen lainsäädäntö, jonka nojalla vapausrangaistuksen täytäntöönpanoa varten annettu eurooppalainen pidätysmääräys jätetään panematta täytäntöön vain silloin, kun etsitty henkilö, joka on toisen jäsenvaltion kansalainen, on oleskellut täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion alueella vähintään viisi vuotta, on Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 12 artiklan (nykyisen SEUT-sopimuksen 18 artiklan) mukainen. Jäsenvaltio ei kuitenkaan voi asettaa eurooppalaisen pidätysmääräyksen puitepäätöksen 4 artiklan 6 kohdassa säädetyn harkinnanvaraisen kieltäytymisperusteen soveltamisen edellytykseksi muita hallinnollisia vaatimuksia, kuten vaatimusta pysyvästä oleskeluluvasta.

Asiassa C-42/11, *Lopes da Silva Jorge*[37], antamassaan tuomiossa unionin tuomioistuin katsoi, että EPM-puitepäätöksen 4 artiklan 6 kohtaa ja SEUT-sopimuksen 18 artiklaa on tulkittava siten, että vaikka jäsenvaltio voi saattaessaan EPM-puitepäätöksen 4 artiklan 6 kohdan osaksi kansallista oikeusjärjestystään päättää rajoittaa tilanteita, joissa kansallinen täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi kieltäytyä luovuttamasta tämän säännöksen soveltamisalaan kuuluvaa henkilöä, se ei voi sulkea ehdottomasti ja automaattisesti soveltamisalan ulkopuolelle sen alueella oleskelevia tai vakinaisesti asuvia muiden jäsenvaltioiden kansalaisia riippumatta heidän siteistään kyseiseen jäsenvaltioon. Kansallisten tuomioistuinten on kansallista oikeutta soveltaessaan tulkittava puitepäätöstä mahdollisimman pitkälle sen sanamuodon mukaisesti, jotta sillä tarkoitettu tulos saavutettaisiin.

---

36 Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 17.7.2008, *Kozłowski*, C-66/08, ECLI:EU:C:2008:437.

37 Unionin tuomioistuimen tuomio 5.9.2012, *Lopes da Silva Jorge,* C-42/11, ECLI:EU:C:2012:517.

Ekstraterritoriaalisuus (rikokset on tehty pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion alueen ulkopuolella) (4 artiklan 7 kohta)

Eurooppalainen pidätysmääräys koskee rikoksia, jotka:

a) on tehty täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion lainsäädännön mukaan kokonaan tai osittain täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion alueella tai sen alueeseen rinnastettavassa paikassa; tai

b) on tehty eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion alueen ulkopuolella, eikä täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion lainsäädännön mukaan ole mahdollista nostaa syytettä samoista rikoksista, jos ne on tehty täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion alueen ulkopuolella.

5.5. Poissaolotuomiot

Puitepäätöksellä 2009/299/YOS muutettiin EPM-puitepäätöstä poistamalla 5 artiklan 1 kohta ja lisäämällä uusi 4 a artikla, joka koskee poissaolotuomioita. Artiklassa säädellyissä tilanteissa täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen vastaanottama eurooppalainen pidätysmääräys koskee sellaisen vapausrangaistuksen täytäntöönpanoa, joka on annettu pidätysmääräyksen antavassa jäsenvaltiossa henkilön ollessa poissa oikeudenkäynnistä.

EPM-puitepäätöksen 4 a artiklassa säädetyn harkinnanvaraisen kieltäytymisperusteen nojalla voidaan kieltäytyä panemasta täytäntöön eurooppalaista pidätysmääräystä, joka on annettu vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten, jos henkilö ei ollut henkilökohtaisesti läsnä päätökseen johtaneessa oikeudenkäynnissä (eli kyseessä on poissaolotuomio).

Tähän sääntöön on kuitenkin useita poikkeuksia. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ei voi kieltäytyä panemasta täytäntöön poissaolotuomioon perustuvaa eurooppalaista pidätysmääräystä josEurooppalaisessa pidätysmääräyksessä todetaan, että henkilö pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion kansallisessa lainsäädännössä tarkemmin määriteltyjen menettelyvaatimusten mukaisesti:

a) asianmukaiseen aikaan:

   i) joko oli saanut haasteen henkilökohtaisesti tiedoksi ja siten saanut tiedon päätökseen johtaneen oikeudenkäynnin ajankohdasta ja paikasta tai oli muilla keinoin tosiasiallisesti saanut virallisen tiedon kyseisen oikeudenkäynnin ajankohdasta ja paikasta siten, että voidaan kiistattomasti todeta, että hän oli tietoinen oikeudenkäynnistä, ja

   ii) hänelle oli ilmoitettu, että asia voidaan ratkaista, vaikka hän jää pois oikeudenkäynnistä, tai

b) oikeudenkäynnistä tietoisena valtuuttanut oikeudenkäyntiavustajan, jonka joko asianomainen henkilö itse tai valtio oli nimennyt puolustamaan häntä oikeudenkäynnissä, ja tämä avustaja oli tosiasiallisesti puolustanut häntä oikeudenkäynnissä, tai

c) sen jälkeen, kun päätös oli annettu asianomaiselle henkilölle tiedoksi ja hänelle oli nimenomaisesti ilmoitettu hänen oikeudestaan uudelleenkäsittelyyn tai muutoksenhakuun, johon henkilöllä on oikeus osallistua ja joka antaa mahdollisuuden asian ratkaisuperusteiden uudelleentutkimiseen, mukaan lukien uudet todisteet, ja joka voi johtaa alkuperäisen päätöksen kumoamiseen:

   i) nimenomaisesti ilmoitti, ettei hän riitauta päätöstä; tai

   ii) ei pyytänyt uudelleenkäsittelyä tai hakenut muutosta määräajassa; tai

d) ei saanut päätöstä tiedoksi henkilökohtaisesti, mutta

   i) se annetaan hänelle henkilökohtaisesti tiedoksi viipymättä luovuttamisen jälkeen ja hänelle nimenomaisesti ilmoitetaan hänen oikeudestaan uudelleenkäsittelyyn tai muutoksenhakuun, johon asianomaisella henkilöllä on oikeus osallistua ja joka antaa mahdollisuuden asian ratkaisuperusteiden uudelleentutkimiseen, mukaan lukien uudet todisteet, ja joka voi johtaa alkuperäisen päätöksen kumoamiseen; ja

   ii) hänelle ilmoitetaan, missä ajassa hänen on pyydettävä uudelleenkäsittelyä tai haettava muutosta, kuten asiaa koskevassa eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä mainitaan.

Asiassa C-399/11, *Melloni*[38] annetussa tuomiossa oli kysymys siitä, onko eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä tehdyn puitepäätöksen 4 a artiklan 1 kohtaa tulkittava siten, että se estää täytäntöönpanosta vastaavaa oikeusviranomaista tässä säännöksessä täsmennetyissä tapauksissa asettamasta rangaistuksen täytäntöön panemiseksi annetun eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanolle ehdon, jonka mukaan vastaajan poissa ollessa annetulla tuomiolla ratkaistua asiaa on voitava tarkastella uudelleen pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa.

Unionin tuomioistuin katsoi, että 4 a artiklan 1 kohdan nojalla tuomion täytäntöönpanoa varten annetun eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa koskee harkinnanvarainen kieltäytymisperuste silloin, kun henkilö on tuomittu hänen poissa ollessaan. Tähän mahdollisuuteen sovelletaan kuitenkin neljää poikkeusta, jotka täsmennetään kyseisen kohdan a–d alakohdassa. Tuomioistuin katsoi, että näissä neljässä tilanteessa täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ei voi asettaa poissa olevana tuomitun henkilön luovuttamisen ehdoksi sitä, että asiaa on voitava tarkastella uudelleen henkilön itsensä läsnä ollessa.

Unionin tuomioistuin on katsonut asiassa C-108/16 PPU, *Dworzecki*[39], antamassaan tuomiossa seuraavaa:

> ”Puitepäätöksen 2002/584 [...] 4 a artiklan 1 kohdan a alakohdan I alakohtaa on tulkittava siten, että kyseisessä säännöksessä asetettuja edellytyksiä ei täytä yksin pääasiassa kyseessä olevan kaltainen haasteen, jota ei ole annettu suoraan tiedoksi asianomaiselle henkilölle mutta joka on annettu tiedoksi asianomaisen henkilön osoitteessa kyseiseen talouteen kuuluvalle täysi-ikäiselle henkilölle, joka on sitoutunut antamaan haasteen tiedoksi hänelle, tiedoksi antaminen, kun

38 Unionin tuomioistuimen tuomio 26.2.2013, *Melloni,* C-399/11, ECLI:EU:C:2013:107.

39 Unionin tuomioistuimen tuomio 24.5.2016, *Dworzecki,* C-108/16 PPU, ECLI:EU:C:2016:346.

eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella ei voida varmistaa, onko – ja jos on, milloin – kyseinen täysi-ikäinen henkilö tosiasiallisesti antanut kyseisen haasteen tiedoksi asianomaiselle henkilölle.”

5.6. Perusoikeuksien huomioon ottaminen täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen toimesta

EPM-puitepäätöksessä ei säädetä täytäntöönpanosta kieltäytymisestä sillä perusteella, että pidätysmääräyksen antavassa jäsenvaltiossa on loukattu etsityn henkilön perusoikeuksia.

EPM-puitepäätöksen 1 artiklan 3 kohdassa ja johdanto-osan 12 ja 13 kappaleessa kuitenkin säädetään, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen yhteydessä on kunnioitettava perusoikeuksia ja keskeisiä oikeusperiaatteita.

Unionin tuomioistuin on katsonut yhdistetyissä asioissa C-404/15 ja C-659/15 PPU, *Aranyosi ja Căldăraru*, antamassaan tuomiossa seuraavaa:

> ”[...] kun on olemassa objektiivisia, luotettavia, tarkkoja ja asianmukaisesti päivitettyjä tietoja, jotka osoittavat puutteita – olivatpa ne rakenteellisia tai yleisiä ja koskivatpa ne tiettyjä henkilöryhmiä tai tiettyjä vankeuslaitoksia – pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion vankeusolosuhteissa, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on tarkastettava konkreettisesti ja tarkasti, onko painavia perusteita uskoa, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena syytteeseen asettamista tai vapausrangaistuksen täytäntöön panemista varten oleva henkilö altistuisi kyseisen jäsenvaltion vankeusolosuhteiden vuoksi todelliselle vaaralle Euroopan unionin perusoikeuskirjan 4 artiklassa tarkoitetusta epäinhimillisestä tai halventavasta kohtelusta, jos hänet luovutetaan mainittuun jäsenvaltioon.
>
> Sen on tämän vuoksi pyydettävä lisätietoja pidätysmääräyksen antaneelta oikeusviranomaiselta, jonka on sen jälkeen, kun se on tarvittaessa pyytänyt apua pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion keskusviranomaiselta tai joltakin keskusviranomaisista puitepäätöksen 7 artiklan mukaisesti, ilmoitettava nämä tiedot tällaisessa pyynnössä asetetussa määräajassa. Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on lykättävä päätöstään kyseisen henkilön luovuttamisesta siihen asti, kunnes sillä on lisätietoja, joiden nojalla se voi katsoa, ettei tällaista vaaraa ole.
>
> Jos vaaran olemassaoloa ei voida kohtuullisessa määräajassa sulkea pois, tämän viranomaisen on päätettävä, onko luovuttamismenettely lopetettava.”

Kun täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion oikeusviranomaisella on tiedossaan seikkoja, jotka osoittavat, että vangitut henkilöt ovat yleisten vankeusolosuhteiden vuoksi todellisessa vaarassa kokea epäinhimillistä tai halventavaa kohtelua pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa, viranomaisen on noudatettava unionin tuomioistuimen asiassa *Aranyosi and Căldăraru* vahvistamaa menettelyä (tuomion 89–104 kohta).

Menettely, jota täytäntöönpanosta vastaavien kansallisten viranomaisten on noudatettava, kun niillä on tiedossaan seikkoja, jotka osoittavat, että vangitut henkilöt ovat todellisessa vaarassa kokea epäinhimillistä tai halventavaa kohtelua pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa

Menettely on seuraava:

1. **Tarkistetaan, onko olemassa todellinen vaara etsityn henkilön epäinhimillisestä tai halventavasta kohtelusta <u>yleisten vankeusolosuhteiden vuoksi</u>:**

   – *sellaisten objektiivisten, luotettavien, tarkkojen ja asianmukaisesti päivitettyjen tietojen perusteella, jotka voivat ilmetä muun muassa kansainvälisistä tuomioistuinratkaisuista, kuten Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen tuomioista, pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion tuomioistuinratkaisuista ja Euroopan neuvoston tai Yhdistyneiden kansakuntien järjestelmään kuuluvien elinten laatimista päätöksistä, kertomuksista ja muista asiakirjoista.*

2. **Jos yleisten vankeusolosuhteiden perusteella todetaan, että tällainen vaara on olemassa, tarkistetaan, onko painavia perusteita uskoa, että tällainen todellinen vaara epäinhimillisestä tai halventavasta kohtelusta on olemassa <u>etsittyä henkilöä koskevan tapauksen olosuhteissa</u>:**

   – ***velvollisuus pyytää** – puitepäätöksen 15 artiklan 2 kohdan mukaisesti – pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion oikeusviranomaista toimittamaan kiireellisesti kaikki tarvittavat lisätiedot niistä olosuhteista, joissa se aikoo pitää kyseistä henkilöä vangittuna tässä jäsenvaltiossa;*

   – ***mahdollisuus pyytää tietoja** siitä, onko kyseisessä jäsenvaltiossa vankeusolosuhteiden valvontaa koskevia menettelyjä;*

   – ***mahdollisuus asettaa vastaamiselle määräaika**, ottaen huomioon tarve antaa riittävästi aikaa kerätä mainitut tiedot sekä noudattaa EPM-puitepäätöksen 17 artiklassa asetettuja määräaikoja.*

3. **Jos täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen toteaa pidätysmääräyksen antaneelta viranomaiselta saamiensa tietojen ja muiden saatavilla olevien tietojen perusteella, että etsittyä henkilöä koskee todellinen vaara epäinhimillisestä tai halventavasta kohtelusta (niin kauan kuin lopullista päätöstä eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta ei ole tehty):**

   – ***velvollisuus lykätä kyseisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa**. Lykkäämisestä on ilmoitettava Eurojustille (puitepäätöksen 17 artiklan 7 kohdan mukaisesti);*

   – ***mahdollisuus jatkaa henkilön säilössä pitämistä**, mutta vain, jos eurooppalaista pidätysmääräystä koskeva täytäntöönpanomenettely on toteutettu riittävän nopeasti ja jos näin ollen säilöön ottamisen kesto ei ole liiallinen (asiassa Lanigan, C 237/15 annetun tuomion mukaisesti, katso kyseisen asian 58, 59 ja 60 kohta), ottaen asianmukaisesti huomioon perusoikeuskirjan 48 artiklassa taattu syyttömyysolettama ja noudattaen perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdassa määrättyä oikeasuhteisuutta koskevaa vaatimusta;*

– ***mahdollisuus tai jopa velvollisuus vapauttaa henkilö väliaikaisesti*** *ja toteuttaa toimenpiteet hänen pakenemisensa estämiseksi.*

4. Lopullinen päätös:

– *jos täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen on saanut pidätysmääräyksen antaneelta oikeusviranomaiselta tietoja, joiden nojalla voidaan katsoa, ettei ole todellista vaaraa kyseisen henkilön altistumisesta epäinhimilliselle tai halventavalle kohtelulle, sen on tehtävä päätös eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta;*

– *jos vaaran olemassaoloa ei voida kohtuullisessa määräajassa sulkea pois, tämän viranomaisen on päätettävä, onko luovuttamismenettely lopetettava.*

5.7. Oikeasuhteisuus – täytäntöönpanojäsenvaltion rooli

EPM-puitepäätöksessä ei säädetä mahdollisuudesta arvioida pidätysmääräyksen oikeasuhteisuutta täytäntöönpanosta vastaavassa jäsenvaltiossa. Tämä on vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen mukaista. Jos vastaanotetun pidätysmääräyksen oikeasuhteisuus herättää täytäntöönpanosta vastaavassa jäsenvaltiossa vakavaa huolta, pidätysmääräyksen antanutta ja sen täytäntöönpanosta vastaavaa viranomaista kannustetaan olemaan suoraan yhteydessä toisiinsa. Tällaisten tapausten oletetaan olevan poikkeuksia. Toimivaltaiset oikeusviranomaiset voivat yhteydenpidon perusteella päätyä ratkaisuun, joka soveltuu tilanteeseen paremmin (katso kohta 4.4., joka koskee yhteydenpitoa toimivaltaisten viranomaisten välillä). Tapauksen olosuhteista riippuen EPM voitaisiin esimerkiksi perua ja soveltaa sen sijaan muita kansalliseen tai unionin lainsäädäntöön perustuvia toimenpiteitä.

Oikeusviranomaiset voivat tällaisissa tilanteissa ottaa yhteyttä myös Eurojustiin tai Euroopan oikeudellisen verkoston yhteysviranomaisiin, jotka voivat helpottaa yhteydenpitoa ja auttaa ratkaisujen löytämisessä.

5.8. Täytäntöönpanojäsenvaltion vaatimat takuut

EPM-puitepäätöksen 5 artiklan mukaan täytäntöönpanojäsenvaltion oikeusviranomainen voi asettaa eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanolle tiettyjä kansalliseen lainsäädäntöönsä perustuvia ehtoja. Kyseiset ehdot voivat liittyä seuraaviin tilanteisiin: elinkautisen vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tarkistaminen ja tuomitun palauttaminen täytäntöönpanojäsenvaltioon suorittamaan rangaistusta, jos hän on täytäntöönpanojäsenvaltion kansalainen.

Kyseessä olevista takuista voidaan joko säätää suoraan pidätysmääräyksen antavan jäsenvaltion kansallisessa lainsäädännössä tai niistä voidaan sopia pidätysmääräyksen antavan ja sen täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion toimivaltaisten viranomaisten kesken. Ne voivat kuitenkin koskea ainoastaan puitepäätöksen 5 artiklassa mainittuja seikkoja, kuten unionin tuomioistuin on vahvistanut (katso erityisesti yhdistetyt asiat C-404/15 jaC-659/15 PPU, *Aranyosi ja Căldăraru,* 80 kohta, ja asia C-237/15 PPU, *Lanigan*, 36 kohta).

Huom. EPM-puitepäätöksen 5 artiklan 1 kohtaan perustunut poissaolotuomioiden uudelleenkäsittelyä koskeva tae on poistettu puitepäätöksellä 2009/299/YOS ja korvattu

uudella 4 a artiklalla, joka sisältää kattavammat säännökset poissaolotuomioista (katso kohta 5.5.).

Unionin tuomioistuin on katsonut asiassa C-306/09, *I.B.*, antamassaan tuomiossa[40] seuraavaa:

> ”[...] puitepäätöksen 2002/584 4 artiklan 6 alakohtaa ja 5 artiklan 3 alakohtaa on tulkittava siten, että kun täytäntöönpanojäsenvaltio on saattanut kyseisen puitepäätöksen 5 artiklan 1 ja 3 alakohdan osaksi kansallista oikeusjärjestystään, puitepäätöksen 5 artiklan 1 alakohdassa tarkoitetulla tavalla vastaajan poissa ollessa määrätyn rangaistuksen täytäntöönpanoa varten annetun eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanon edellytykseksi voidaan asettaa se, että asianomainen henkilö, joka on täytäntöönpanojäsenvaltion kansalainen tai asuu siellä vakinaisesti, palautetaan tähän jäsenvaltioon suorittamaan rangaistus, joka hänelle mahdollisesti määrätään pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa kyseisen henkilön läsnä ollessa pidettävässä uudessa oikeudenkäynnissä.”

5.8.1. Elinkautisen vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tarkistaminen

Jos eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena olevasta rikoksesta voi seurata elinkautisen vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, täytäntöönpanojäsenvaltio voi vaatia täytäntöönpanon ehdoksi takeita siitä, että rangaistusta voidaan pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion oikeusjärjestelmän mukaan tarkistaa (EPM-puitepäätöksen 5 artiklan 2 kohta).

Elinkautisen vapaudenmenetyksen käsittävällä rangaistuksella tarkoitetaan vankeustuomiota. **Elinkautisen vapaudenmenetyksen käsittävällä turvaamistoimenpiteellä** tarkoitetaan muuntyyppistä vapaudenmenetystä, esimerkiksi psykiatrisessa hoitolaitoksessa.

Pidätysmääräyksen antanut jäsenvaltio voi antaa takuut osoittamalla, että rangaistusta tai toimenpidettä voidaan sen oikeudellisen järjestelmän mukaan tarkistaa joko anomuksesta tai viimeistään 20 vuoden kuluttua. Riittävä takuu voi olla myös se, että henkilöllä on pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön tai käytännön mukaan oikeus anoa rangaistuksen tai toimenpiteen täytäntöönpanematta jättämiseen tähtääviä armahdustoimenpiteitä.

5.8.2. Täytäntöönpanojäsenvaltion kansalaisten tai siellä vakinaisesti asuvien palauttaminen

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena oleva henkilö voidaan palauttaa suorittamaan vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus kotijäsenvaltioonsa. EPM-puitepäätöksen 5 artiklan 3 kohdassa säädetään, että kun henkilö, josta eurooppalainen pidätysmääräys on annettu syytteen nostamista varten, on täytäntöönpanojäsenvaltion kansalainen tai siellä vakinaisesti asuva henkilö, täytäntöönpanojäsenvaltio voi asettaa luovuttamisen ehdoksi, että henkilö palautetaan täytäntöönpanojäsenvaltioon suorittamaan pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa määrätty vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide.

---

[40] Unionin tuomioistuimen tuomio 21.10.2010, *I.B.*, C-306/09, ECLI:EU:C:2010:626.

Täytäntöönpanojäsenvaltion on ilmoitettava tämä ehto selkeästi. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion ja sen täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion olisi mahdollisuuksien mukaan sovittava ehtoon liittyvistä yksityiskohdista ennen kuin täytäntöönpanojäsenvaltio päättää luovuttamisesta.

Silloin kun on jo ennen eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamista tiedossa, että etsitty henkilö on täytäntöönpanojäsenvaltion kansalainen tai siellä vakinaisesti asuva henkilö, eurooppalaisen pidätysmääräyksen antava oikeusviranomainen voisi jo pidätysmääräyslomakkeessa ilmoittaa suostuvansa mahdolliseen palauttamista koskevaan ehtoon.

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen antava jäsenvaltio vastaa siitä, että ehto täyttyy. Kun luovutettua henkilöä vastaan annettu vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide saa lainvoiman, eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion on otettava yhteyttä täytäntöönpanojäsenvaltioon palauttamisen järjestämistä varten. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion olisi huolehdittava siitä, että tuomio käännetään täytäntöönpanojäsenvaltion kielelle.

Puitepäätöksen 2008/909/YOS 25 artiklassa on myös erityissäännös, joka koskee vapausrangaistusten täytäntöönpanoa eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä tehdyn puitepäätöksen 5 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa. Tuomion siirtämisessä täytäntöönpanojäsenvaltioon täytäntöönpanoa varten noudatetaan puitepäätöksessä 2008/909/YOS vahvistettua menettelyä ja edellytyksiä (katso kohta 2.5.2.).

5.9. Täytäntöönpanon lykkääminen tai väliaikainen luovuttaminen

5.9.1. Vakavat humanitaariset syyt

Kun täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen on päättänyt panna eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöön, henkilön luovuttamiselle asetettu 10 päivän määräaika alkaa kulua (katso kohta 4.2.). Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi kuitenkin poikkeuksellisesti päättää lykätä luovuttamista vakavista humanitaarisista syistä. Näin voidaan tehdä esimerkiksi jos on olemassa perusteltu syy uskoa, että luovuttaminen selvästi vaarantaisi etsityn henkilön hengen tai terveyden (EPM-puitepäätöksen 23 artiklan 4 kohta).

Eurooppalainen pidätysmääräys on pantava täytäntöön heti kun tällaisten syiden olemassaolo on lakannut. Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on ilmoitettava tästä välittömästi eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle ja sovittava uudesta luovuttamisajankohdasta. Tällöin luovuttamisen on tapahduttava kymmenen päivän kuluessa sovitusta uudesta määräpäivästä. Kyseisen määräajan päätyttyä henkilöä ei voida enää pitää säilössä täytäntöönpanojäsenvaltiossa eurooppalaisen pidätysmääräyksen nojalla, vaan hänet on vapautettava (EPM-puitepäätöksen 23 artiklan 5 kohta).

Kun tällaisten humanitaaristen syiden **lakkaamishetkeä ei ole näköpiirissä tai ne ovat muuttuneet pysyviksi**, eurooppalaisen pidätysmääräyksen antanut ja sen täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voisivat yhdessä pohtia, olisiko eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamiselle jokin vaihtoehto. Voitaisiin harkita esimerkiksi oikeudenkäynnin tai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen siirtämistä täytäntöönpanojäsenvaltioon tai eurooppalaisen pidätysmääräyksen peruuttamista (esimerkiksi jos kyseessä on vakava krooninen sairaus).

5.9.2. Vireillä oleva rikosoikeudenkäynti tai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen täytäntöönpano

Kun täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen on päättänyt panna eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöön, se voi lykätä etsityn henkilön luovuttamista, jotta häntä vastaan voidaan nostaa syyte jonkin **muun** rikoksen perusteella täytäntöönpano-jäsenvaltiossa (EPM-puitepäätöksen 24 artiklan 1 kohta).

Tällaisissa tapauksissa luovuttamisen olisi tapahduttava välittömästi syytetoimien toteuttamisen jälkeen, eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneen ja täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen sopimana ajankohtana.

Jos etsitty henkilö on jo tuomittu muusta rikoksesta, luovuttamista voidaan lykätä, jotta hän voi suorittaa kyseisen tuomion täytäntöönpanojäsenvaltiossa (EPM-puitepäätöksen 24 artiklan 1 kohta).

Tällaisissa tapauksissa luovuttamisen olisi tapahduttava sen jälkeen kun henkilö on suorittanut tuomion, eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneen ja täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen sopimana ajankohtana.

Huom. Jos täytäntöönpanovaltiossa vireillä oleva rikosoikeudenkäynti koskee **samaa** rikosta, johon myös eurooppalainen pidätysmääräys perustuu, täytäntöönpanojäsenvaltio voi kieltäytyä panemasta eurooppalaista pidätysmääräystä täytäntöön (kyseisen rikoksen osalta) (katso EPM-puitepäätöksen 4 artiklan 2 kohta ja tämän käsikirjan kohta 5.4.2.). Jos 3 artiklan 2 kohdassa asetetut edellytykset täyttyvät, eurooppalaisen pidätys-määräyksen täytäntöönpanosta on kieltäydyttävä (katso tämän käsikirjan kohta 5.4.1.).

5.9.3. Väliaikainen luovuttaminen lykkäämisen sijasta

Luovuttamisen lykkäämisen sijasta täytäntöönpanosta vastaava viranomainen voi kohdassa 5.9.2. kuvatuissa tapauksissa myös luovuttaa etsityn henkilön väliaikaisesti eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneeseen jäsenvaltioon (EPM-puitepäätöksen 24 artiklan 2 kohta). Tämä voidaan tehdä joko syytetoimien toteuttamista ja jo annetun tuomion täytäntöönpanoa varten.

Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen ja pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen on sovittava väliaikaisen luovuttamisen ehdoista selkeästi sopimuksessa, joka on tehtävä kirjallisesti. Sopimus sitoo kaikkia eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion viranomaisia (EPM-puitepäätöksen 24 artiklan 2 kohta).

Väliaikainen luovuttamisen ansiosta voidaan välttää eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion menettelyjen (mahdollisesti jopa vuosia kestävä) viivästyminen sen vuoksi, että henkilö on asetettu syytteeseen tai on jo tuomittu täytäntöönpano-jäsenvaltiossa.

5.9.4. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanon lykkääminen sill perusteella, että etsittyä henkilöä koskee todellinen vaara epäinhimillisestä tai halventavasta kohtelusta

Unionin tuomioistuin on katsonut yhdistetyissä asioissa C-404/15 and C-659/15 PPU, *Aranyosi and Căldăraru,* antamassaan tuomiossa, että jos täytäntöönpanosta vastaava

oikeusviranomainen toteaa pidätysmääräyksen antaneelta oikeusviranomaiselta saamiensa tietojen ja muiden saatavilla olevien tietojen perusteella (ennen kuin päätös eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta on tehty), että etsittyä henkilöä koskee todellinen vaara epäinhimillisestä tai halventavasta kohtelusta, pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa on lykättävä, mutta sitä ei saa evätä. Jos täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen päättää tällaisesta lykkäyksestä, sen on ilmoitettava asiasta Eurojustille puitepäätöksen 17 artiklan 7 kohdan mukaisesti ja esitettävä lykkäyksen syyt (katso tämän käsikirjan kohdat 5.6. ja 4.1.).

5.10. Samaa henkilöä koskevat useat eurooppalaiset pidätysmääräykset

5.10.1. Täytäntöönpantavan eurooppalaisen pidätysmääräyksen valinta

Samasta henkilöstä on voitu antaa samaan aikaan useita eurooppalaisia pidätysmääräyksiä joko samojen tai eri tekojen perusteella ja yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa. Seuraavia ohjeita sovelletaan riippumatta siitä, onko tällaiset pidätysmääräykset annettu samojen vai eri tekojen perusteella.

Jos samasta henkilöstä on annettu useita eurooppalaisia pidätysmääräyksiä, täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen päättää, mikä niistä pannaan täytäntöön, ottaen asianmukaisella tavalla huomioon kaikki asiaan liittyvät seikat (EPM-puitepäätöksen 16 artikla).

Ennen täytäntöönpanopäätöksen tekemistä on suositeltavaa koordinoida toimia niiden oikeusviranomaisten kesken, jotka ovat antaneet kyseiset pidätysmääräykset. Jos kyseiset oikeusviranomaiset ovat jo koordinoineet toimia, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen olisi otettava tämä huomioon, vaikka puitepäätöksen mukaan mitkään näiden tekemät sopimukset eivät sido täytäntöönpanosta vastaavaa oikeusviranomaista.

Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi pyytää apua myös Eurojustilta (EPM-puitepäätöksen 16 artiklan 2 kohta). Eurojust voi helpottaa ja nopeuttaa koordinointia, ja se voi pyynnöstä antaa lausunnon kilpailevista pidätysmääräyksistä. Ihannetapauksessa päätös siitä, mikä pidätysmääräyksistä pannaan täytäntöön, tehdään kaikkien pidätysmääräyksen antaneiden oikeusviranomaisten suostumuksella.

Kun täytäntöönpanoviranomainen pohtii, mikä pidätysmääräyksistä olisi pantava täytäntöön, sen olisi – pääsivätpä määräyksiä antaneet oikeusviranomaiset asiasta yhteisymmärrykseen tai eivät – otettava huomioon erityisesti seuraavat tekijät (EPM-puitepäätöksen 16 artiklan 1 kohta):

a) rikosten suhteellinen vakavuus;

b) rikosten tekopaikka;

c) pidätysmääräysten antamisajankohdat;

d) se, onko pidätysmääräys annettu syytetoimia vai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten.

Luettelo ei ole tyhjentävä. Ei myöskään ole määritelty tiukkoja sääntöjä sen suhteen, mikä näistä tekijöistä olisi asetettava etusijalle, vaan asia on päätettävä tapauskohtaisesti.

Joka tapauksessa puitepäätöksen 16 artiklassa edellytetään, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ottaa asiaan liittyvät seikat huomioon asianmukaisella tavalla. Olisi siis vältettävä tekemästä päätöksiä esimerkiksi pelkästään sen mukaan, mikä puitepäätöksistä on annettu ensimmäiseksi.

Täytäntöönpanosta vastaavat oikeusviranomaiset voivat myös tutustua Eurojustin laatimiin ohjeisiin *Guidelines for Deciding on Competing EAWs*, jotka sisältyvät *vuotta 2004 koskevaan Eurojustin vuosikertomukseen* (saatavilla osoitteessa www.eurojust.europa.eu).

On tärkeää, että täytäntöönpanosta vastaava viranomainen ilmoittaa luovuttamispäätöksessä selkeästi, mihin pidätysmääräykseen luovuttaminen perustuu. Lisäksi täytäntöönpanojäsenvaltion SIRENE-toimiston on lähetettävä G-lomake jokaiselle jäsenvaltiolle, jota asia koskee (SIRENE-käsikirjan kohta 3.2).

Kun pohditaan, mikä pidätysmääräys olisi pantava täytäntöön, huomioon olisi otettava vain **täytäntöönpanokelpoiset** pidätysmääräykset. Tätä varten täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomaisen voisi arvioida alustavasti kunkin pidätysmääräyksen sen selvittämiseksi, olisiko se mahdollista panna täytäntöön yksinään. Jos johonkin pidätysmääräykseen on sovellettava jotakin täytäntöönpanosta kieltäytymisen perustetta, täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomaisen voisi selkeyden vuoksi tehdä erillisen päätöksen, jossa se kieltäytyy panemasta täytäntöön kyseistä pidätysmääräystä.

5.10.2. 'Rinnakkaiset menettelyt'

Kun vähintään kaksi jäsenvaltiota on antanut eurooppalaisen pidätysmääräyksen **samoista teoista ja samaa henkilöä vastaan**, toimivaltaisilla viranomaisilla on velvollisuus pitää toisiinsa yhteyttä ja tehdä yhteistyötä. Velvollisuus perustuu rikosoikeudellisia menettelyjä koskevien toimivaltaristiriitojen ehkäisemisestä ja ratkaisemisesta 30 päivänä marraskuuta 2009 tehtyyn neuvoston puitepäätökseen 2009/948/YOS[41]. Tällaisissa tapauksissa toimivaltaisia viranomaisia kehotetaan tutustumaan kansalliseen lainsäädäntöön, jolla kyseinen puitepäätös on pantu täytäntöön.

Jos toimivaltaiset viranomaiset eivät pääse asiassa yhteisymmärrykseen, mikä tahansa niistä voi saattaa asian Eurojustin käsiteltäväksi, jos Eurojust on asiassa toimivaltainen[42]. Eurojustia voidaan kuulla myös muissa tapauksissa.

Jäsenvaltioiden, jotka ovat vastaanottaneet tällaisia rinnakkaisia pidätysmääräyksiä, olisi ilmoitettava asiasta määräykset antaneiden jäsenvaltioiden toimivaltaisille viranomaisille.

Kyseiset pidätysmääräykset antaneiden jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten olisi ilmoitettava täytäntöönpanosta vastaavalle oikeusviranomaiselle, että ne tekevät yhteistyötä ratkaistakseen toimivaltaristiriidan, ja menettelyssä mahdollisesti saavutetusta ratkaisusta.

---

41 EUVL L 328, 15.12.2009, s. 42.

42 Katso neuvoston päätös 2002/187/YOS, tehty 28 päivänä helmikuuta 2002, Eurojust-yksikön perustamisesta vakavan rikollisuuden torjunnan tehostamiseksi (EYVL L 63, 6.3.2002, s. 1).

6. TÄYTÄNTÖÖNPANOJÄSENVALTIOSSA SÄILÖÖN OTETTUNA VIETETYN AJAN VÄHENTÄMINEN

Kun etsitty henkilö on luovutettu, pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion on otettava huomioon aika, jonka tämä on viettänyt säilöön otettuna pidätysmääräyksen täytäntöönpanon seurauksena. Tämä aika on vähennettävä pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa suoritettavan vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen kokonaiskestosta (EPM-puitepäätöksen 26 artikla). Jos henkilö vapautetaan syytteestä, vahingonkorvaukseen voidaan soveltaa pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion säännöksiä.

Siksi täytäntöönpanojäsenvaltion täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen tai keskusviranomaisen on toimitettava kaikki tiedot siitä, miten kauan etsitty henkilö on ollut säilöön otettuna eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella (katso kohta 4.5.2). Nämä tiedot on toimitettava luovuttamisen yhteydessä (katso myös unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-294/16 PPU, *JZ*).

7. EDELLEEN LUOVUTTAMINEN

7.1. Toiseen jäsenvaltioon

Kun etsitty henkilö on luovutettu eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella sen antaneeseen jäsenvaltioon, tuo jäsenvaltio voi joutua tekemään päätöksen samaa henkilöä koskevan, toisen jäsenvaltion antaman pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta. Pidätysmääräyksen antanut jäsenvaltio voi EPM-puitepäätöksen 28 artiklan 2 kohdan mukaisesti luovuttaa henkilön edelleen toiseen jäsenvaltioon **ilman** alkuperäisen täytäntöönpanojäsenvaltion **suostumusta** seuraavissa tapauksissa:

a) etsitty henkilö, jolla on ollut tilaisuus poistua sen jäsenvaltion alueelta, johon hänet on luovutettu, ei ole poistunut sieltä 45 päivän kuluessa lopullisesta vapauttamisestaan tai on palannut alueelle sieltä poistuttuaan;

b) etsitty henkilö antaa suostumuksensa luovuttamiseen muuhun jäsenvaltioon kuin eurooppalaisen pidätysmääräyksen mukaiseen täytäntöönpanojäsenvaltioon;

   Etsitty henkilö on annettava suostumuksensa pidätysmääräyksen antavan jäsenvaltion toimivaltaisille oikeusviranomaisille, joka päättää edelleen luovuttamisesta. Suostumus on kirjattava tämän valtion kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Suostumus on annettava tavalla, josta ilmenee, että kyseinen henkilö on antanut sen vapaaehtoisesti ja täysin tietoisena seurauksista, joita tästä aiheutuu.

c) erityissääntö ei koske etsittyä henkilöä. Jos erityissääntöä sovelletaan, siitä seuraa, että etsitylle henkilölle ei voida määrätä vapaudenmenetystä sellaisten rikosten perusteella, jotka eivät ole olleet luovuttamisen perusteena, ja tämä estää myös edelleen luovuttamisen (katso kohta 2.6).

Muissa tapauksissa mahdolliseen edelleen luovuttamiseen on pyydettävä alkuperäisen täytäntöönpanojäsenvaltion suostumusta[43]. Suostumus on annettava, jos rikoksesta, jonka perusteella sitä pyydetään, voitaisiin luovuttaa puitepäätöksen mukaisesti, paitsi jos sovelletaan jotakin ehdotonta tai harkinnanvaraista kieltäytymisperustetta.

Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi soveltuvissa tapauksissa asettaa suostumuksensa ehdoksi jonkin EPM-puitepäätöksen 5 artiklassa säädetyistä edellytyksistä, jotka koskevat elinkautista vapaudenmenetystä ja omien kansalaisten ja maassa vakinaisesti asuvien henkilöiden palauttamista täytäntöönpanojäsenvaltioon (katso tämän käsikirjan kohta 5.8). Tällaisissa tilanteissa pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion on annettava asianmukaiset takuut (EPM-puitepäätöksen 28 artiklan 3 kohta).

Kun henkilö on luovutettu useammin kuin kerran jäsenvaltiosta toiseen peräkkäisten eurooppalaisten pidätysmääräysten nojalla, tämän henkilön luovuttaminen edelleen muuhun kuin hänet viimeksi luovuttaneeseen jäsenvaltioon edellyttää **vain** hänet **viimeksi luovuttaneen** jäsenvaltion suostumusta (katso unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-192/12 PPU, *West*) [44].

Menettely

Suostumusta on pyydettävä noudattaen samaa menettelyä ja siinä on esitettävä samat tiedot kuin tavallisessa eurooppalaista pidätysmääräystä koskevassa pyynnössä. Toimivaltainen oikeusviranomainen pyytää suostumusta suoraan siltä täytäntöönpanosta vastaavalta oikeusviranomaiselta, joka luovutti henkilön. Pyynnössä esitetyt tiedot, joista säädetään EPM-puitepäätöksen 8 artiklan 1 kohdassa, on käännettävä samojen sääntöjen mukaisesti kuin eurooppalainen pidätysmääräys. Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on tehtävä päätös suostumuksesta viimeistään 30 päivän kuluttua pyynnön vastaanottamisesta (EPM-puitepäätöksen 28 artiklan 3 kohta).

> Unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-192/12 PPU, *West*:
>
> ”[...] puitepäätöksen [2002/584/YOS] 28 artiklan 2 kohtaa on tulkittava siten, että kun henkilö on luovutettu useammin kuin kerran jäsenvaltiosta toiseen peräkkäisten eurooppalaisten pidätysmääräysten nojalla, tämän henkilön luovuttaminen edelleen muuhun kuin hänet viimeksi luovuttaneeseen jäsenvaltioon edellyttää vain hänet viimeksi luovuttaneen jäsenvaltion suostumusta.”

7.2. Kolmanteen maahan

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen nojalla luovutettua henkilöä ei saa luovuttaa maahan, joka ei ole jäsenvaltio(kolmanteen maahan) ilman hänet luovuttaneen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen suostumusta. Suostumuksen antamisessa on noudatettava kyseistä jäsenvaltiota sitovia rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevia sopimuksia ja sen kansallista lainsäädäntöä (EPM-puitepäätöksen 28 artiklan 4 kohta).

---

43 Puitepäätöksen 28 artiklan 1 kohdassa säädetään, että kukin jäsenvaltio voi ilmoittaa, että sen suostumus henkilön luovuttamiseen tällä tavoin katsotaan annetuksi muiden samanlaisen ilmoituksen antaneiden jäsenvaltioiden osalta. Komission tietojen mukaan vain Romania on antanut tällaisen ilmoituksen.

44 Unionin tuomioistuimen tuomio 28.6.2012, *West*, C-192/12 PPU, ECLI:EU:C:2012:404.

8. VELVOITTEET KOLMANSIA VALTIOITA KOHTAAN

8.1. Samaa henkilöä koskevat samanaikaiset eurooppalaiset pidätysmääräykset ja rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevat pyynnöt

8.1.1. Kolmansien valtioiden esittämät pyynnöt

Jäsenvaltio voi saada samaan aikaan eurooppalaisen pidätysmääräyksen ja kolmannen valtion esittämän luovutuspyynnön, jotka koskevat samaa jäsenvaltion alueella oleskelevaa henkilöä. Ne voivat perustua samoihin tai eri tekoihin. On mahdollista, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpano ja luovutuspyyntöön vastaaminen kuuluvat jäsenvaltiossa eri viranomaisille. Tällaisissa tapauksissa kyseisten viranomaisten olisi tehtävä yhteistyötä siitä päätettäessä, kuinka asiassa menetellään jäljempänä esitettävien kriteerien perusteella. Myös Eurojustilta ja Euroopan oikeudelliselta verkostolta voidaan pyytää neuvoja ja apua asiassa osallisina olevien valtioiden toimien koordinointiin.

Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä tehdyssä puitepäätöksessä ei säädetä siitä, kumpi pyyntö on etusijalla. EPM-puitepäätöksen 16 artiklan 3 kohdan mukaan jäsenvaltion on otettava asianmukaisella tavalla huomioon kaikki asiaan liittyvät, erityisesti EPM-puitepäätöksen 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut seikat, päättääkseen mikä pyyntö täytäntöönpannaan sellaisessa tilanteessa, jossa samasta henkilöstä on annettu useampia pyyntöjä.

Toimivaltaisten viranomaisten olisi näin ollen otettava huomioon seuraavat tekijät:

a) rikosten suhteellinen vakavuus;

b) rikosten tekopaikka;

c) eurooppalaisen pidätysmääräyksen ja luovutuspyynnön antamisajankohdat;

d) se, onko pidätysmääräys annettu syytetoimia vai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten.

Täytäntöönpanosta vastaavat oikeusviranomaiset voivat myös tutustua Eurojustin laatimiin ohjeisiin *Guidelines for Deciding on Competing EAWs*, jotka sisältyvät *vuotta 2004 koskevaan Eurojustin vuosikertomukseen* (saatavilla osoitteessa www.eurojust.europa.eu).

Lisäksi voi olla tarpeen ottaa huomioon kriteerit, jotka mainitaan relevantissa rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevassa sopimuksessa. Ne voivat koskea erityisesti luovuttamisesta kieltäytymisen perusteita ja useampaan samanaikaiseen luovutuspyyntöön sovellettavia sääntöjä.

Jos kolmas valtio on esittänyt luovutuspyynnön sellaiselle jäsenvaltiolle, jonka säännöt takaavat sen omille kansalaisille suojan luovuttamista vastaan, ja pyyntö koskee jonkin toisen jäsenvaltion kansalaista, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on ilmoitettava pyynnöstä asianomaisen henkilön kansalaisuusjäsenvaltiolle ja tarvittaessa luovutettava henkilö kyseiseen jäsenvaltioon sen esittämän eurooppalaisen

pidätysmääräyksen nojalla, kuten unionin tuomioistuin on katsonut asiassa C-182/15, *Petruhhin*[45], antamassaan tuomiossa:

> ”[...] SEUT 18 ja SEUT 21 artiklaa on tulkittava siten, että kun jäsenvaltio, johon unionin kansalainen, joka on toisen jäsenvaltion kansalainen, on siirtynyt, saa luovuttamispyynnön sellaiselta kolmannelta valtiolta, jonka kanssa se on tehnyt luovuttamista koskevan sopimuksen, sen on ilmoitettava tästä sille jäsenvaltiolle, jonka kansalainen kyseinen unionin kansalainen on, ja mahdollisesti viimeksi mainitun jäsenvaltion pyynnöstä luovutettava kyseinen unionin kansalainen sille puitepäätöksen 2002/584/YOS säännösten mukaisesti edellyttäen, että kyseinen jäsenvaltio on oman oikeutensa nojalla toimivaltainen asettamaan henkilön syytteeseen alueensa ulkopuolella tehdyistä teoista.
>
> [...] silloin, kun jäsenvaltio vastaanottaa kolmannen valtion esittämän pyynnön toisen jäsenvaltion kansalaisen luovuttamisesta, ensiksi mainitun jäsenvaltion on tarkistettava, ettei luovuttamisella loukata perusoikeuskirjan 19 artiklassa tarkoitettuja oikeuksia.”

8.1.2. Kansainvälisen rikostuomioistuimen (ICC) esittämät pyynnöt

Jos jäsenvaltio vastaanottaa samanaikaisesti sekä eurooppalaisen pidätysmääräyksen että kansainvälisen rikostuomioistuimen esittämän luovutuspyynnön, jotka koskevat samaa henkilöä, toimivaltaisen viranomaisen tai toimivaltaisten viranomaisten olisi otettava huomioon kaikki edellä kohdassa 8.1.1. mainitut olosuhteet. Kansainvälisen rikostuomioistuimen perussäännöstä johtuvat jäsenvaltioiden velvollisuudet ovat kuitenkin etusijalla suhteessa eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoon (EPM-puitepäätöksen 16 artiklan 4 kohta).

8.2. Aiempi luovutus kolmannesta valtiosta ja erityissääntö

Jos etsitty henkilö oli luovutettu täytäntöönpanojäsenvaltioon kolmannesta valtiosta, luovuttamiseen on mahdollisesti sovellettava erityissääntöä, sovellettavan luovutus-sopimuksen säännöistä riippuen. Luovutettua henkilöä voidaan erityissäännön mukaan syyttää tai häneltä voidaan riistää vapaus vain sen rikoksen tai niiden rikosten perusteella, joiden vuoksi hänet luovutettiin. EPM-puitepäätös ei vaikuta velvollisuuteen noudattaa erityissääntöä tällaisissa tilanteissa (EPM-puitepäätöksen 21 artikla). Tämä tarkoittaa, että täytäntöönpanojäsenvaltio ei välttämättä voi luovuttaa etsittyä henkilöä edelleen ilman sen valtion suostumusta, josta hänet luovutettiin täytäntöönpanojäsenvaltioon.

Tällaisten tilanteiden ratkaisemiseksi puitepäätöksessä edellytetään, että täytäntöönpano-jäsenvaltio toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet saadakseen välittömästi suostumuksen kolmannelta valtiolta (josta etsitty henkilö luovutettiin täytäntöönpano-jäsenvaltioon), niin että henkilö voidaan luovuttaa eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneeseen jäsenvaltioon (EPM-puitepäätöksen 21 artikla).

EPM-puitepäätöksen 17 artiklassa tarkoitetut määräajat (katso tämän käsikirjan kohta 4.1.) alkavat kulua vasta ajankohdasta, jona näiden erityissääntöjen soveltaminen lakkaa. Odottaessaan sen kolmannen valtion päätöstä, josta etsitty henkilö on luovutettu, täytäntöönpanojäsenvaltion on varmistettava, että tosiasiallisen luovuttamisen aineelliset

45 Unionin tuomioistuimen tuomio 6.9.2016, *Petruhhin*, C-182/15, ECLI:EU:C:2016:630.

edellytykset säilyvät (EPM-puitepäätöksen 21 artikla). Voi olla tarpeen toteuttaa erityisesti toimenpiteet henkilön pakenemisen estämiseksi.

9. KAUTTAKULJETUS

9.1. Kauttakuljetus toisen jäsenvaltion kautta

Kauttakuljetus (EPM-puitepäätöksen 25 artikla) liittyy tilanteeseen, jossa etsitty henkilö siirretään täytäntöönpanojäsenvaltiosta pidätysmääräyksen antaneeseen jäsenvaltioon kolmannen jäsenvaltion kautta sen alueitse, maitse tai vesitse. Tällöin kolmannen jäsenvaltion on annettava lupa kauttakuljetukseen. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on kuitenkin toimitettava kolmannelle jäsenvaltiolle seuraavat tiedot:

a) eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena olevan henkilön henkilöllisyys ja kansalaisuus;

b) eurooppalaisen pidätysmääräyksen olemassaolo;

c) rikoksen luonne ja oikeudellinen luokittelu;

d) rikoksenteon olosuhteiden kuvaus, mukaan lukien ajankohta ja paikka.

Kauttakuljetuksen helpottamiseksi nämä tiedot olisi toimitettava mahdollisimman nopeasti ennen kauttakuljetuksen järjestämistä. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen antanutta oikeusviranomaista kehotetaan sen vuoksi ottamaan huomioon mahdollisen kauttakuljetuksen tarve jo ennen kuin se sopii luovuttamisajankohdasta täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen kanssa. Tämä on tärkeää myös, jotta voidaan noudattaa luovuttamiselle EPM-puitepäätöksen 23 artiklassa asetettuja tiukkoja määräaikoja (normaalisti 10 päivää).

Tiedot olisi toimitettava viranomaiselle, joka vastaanottaa kauttakuljetuspyynnöt kyseisessä jäsenvaltiossa. Tiedot näistä eri jäsenvaltioiden viranomaisista ovat saatavilla Euroopan oikeudellisen verkoston sivustolla (oikeudellinen kartasto, *Fiches belges*). Tiedot voidaan toimittaa toimivaltaisille viranomaisille millä tahansa tavalla, josta jää kirjallinen merkintä, kuten sähköpostitse. Kauttakulkujäsenvaltio antaa tiedoksi päätöksensä samaa menettelyä noudattaen (EPM-puitepäätöksen 25 artiklan 3 kohta).

Puitepäätöksessä ei aseteta kauttakuljetuspyyntöön vastaamiselle määräaikaa, mutta kauttakulkujäsenvaltion olisi käsiteltävä pyynnöt viipymättä.

Edellä esitettyjä sääntöjä ei sovelleta, kun käytetään ilmakuljetusta ilman aiottua välilaskua. Jos ennakoimaton laskeutuminen kuitenkin tapahtuu, pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion on toimitettava edellä mainitut tiedot samalla tavoin kuin silloin kun kauttakulku tapahtuu maitse tai vesitse (EPM-puitepäätöksen 25 artiklan 4 kohta).

9.2. Kauttakulkujäsenvaltion kansalaiset ja siellä vakinaisesti asuvat henkilöt

Poikkeukset kauttakuljetuksen sallimista koskevasta velvollisuudesta liittyvät tilanteisiin, joissa eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena oleva henkilö on kauttakulkujäsenvaltion kansalainen tai siellä vakinaisesti asuva henkilö. Jos eurooppalainen

pidätysmääräys on annettu syytteen nostamista varten, kauttakulkujäsenvaltio voi asettaa kauttakulun ehdoksi sen, että henkilö palautetaan kuulemisen jälkeen kauttakulkujäsenvaltioon suorittamaan hänelle pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa määrätty vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide (EPM-puitepäätöksen 25 artiklan 1 kohta). Tämän ehdon osalta olisi sovellettava EPM-puitepäätöksen 5 artiklan 3 kohdan säännöksiä soveltuvin osin (katso tämän käsikirjan kohta 5.8.2). Jos pidätysmääräys on annettu rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten, kauttakulkujäsenvaltio voi kieltää kauttakulun.

9.3. Luovuttaminen kolmannesta valtiosta jäsenvaltioon

EPM-puitepäätös ei suoraan koske luovuttamista kolmannesta valtiosta, mutta EPM-puitepäätöksen 25 artiklassa vahvistettuja kauttakuljetusta koskevia sääntöjä, joita esitellään tämän käsikirjan kohdissa 9.1 ja 9.2, sovelletaan soveltuvin osin luovuttamiseen kolmannesta jäsenvaltiosta jäsenvaltioon. Tässä yhteydessä 25 artiklan ilmaisu ”eurooppalainen pidätysmääräys” katsotaan korvatuksi ilmaisulla ”luovuttamispyyntö” (EPM-puitepäätöksen 25 artiklan 5 kohta).

10. KIELTÄYTYMINEN EUROOPPALAISEN PIDÄTYSMÄÄRÄYKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA

10.1. Sen varmistaminen, että henkilöä ei pidätetä uudelleen samassa jäsenvaltiossa

Kun täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen päättää kieltäytyä eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta, kyseisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen on varmistettava, että etsittyä henkilöä ei enää pidätetä sen alueella kyseisen hylätyn eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella. Tätä varten viranomaisen on toteutettava seuraavat toimenpiteet, jotta:

a) eurooppalaiseen pidätysmääräykseen liittyvä SIS-kuulutus ’liputetaan’; ja

b) mahdolliset kansalliseen järjestelmään tehdyt vastaavat kuulutukset poistetaan. Lisätietoja liputtamiseen liittyvästä menettelystä on SIRENE-käsikirjan kohdassa 2.6.

10.2. Kieltäytymisestä ilmoittaminen pidätysmääräyksen antaneelle jäsenvaltiolle

Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on ilmoitettava eurooppalaista pidätysmääräystä koskevasta päätöksestään sen antaneelle oikeusviranomaiselle (EPM-puitepäätöksen 22 artikla). Ilmoittaminen on suositeltavaa tehdä tämän käsikirjan liitteessä VII esitetyllä vakiolomakkeella. Jos täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen päättää kieltäytyä pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta, ilmoitus antaa eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle mahdollisuuden harkita, olisiko eurooppalainen pidätysmääräys pidettävä voimassa vai olisiko se peruttava.

10.3. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen harkinta pidätysmääräyksen voimassa pitämisestä

EPM-puitepäätöksessä ei edellytetä, että eurooppalainen pidätysmääräys on peruttava siinä tapauksessa, että jokin jäsenvaltio kieltäytyy sen täytäntöönpanosta, sillä muut jäsenvaltiot saattavat silti kyetä panemaan sen täytäntöön. Siksi eurooppalainen pidätysmääräys ja sitä vastaava SIS-kuulutus pysyvät voimassa, paitsi jos pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen päättää perua sen.

Jokaisella eurooppalaisella pidätysmääräyksellä pitäisi kuitenkin olla aina oikeutettu peruste. Kun pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen harkitsee, olisiko eurooppalainen pidätysmääräys pidettävä voimassa sen jälkeen, kun jäsenvaltio on kieltäytynyt sen täytäntöönpanosta, sen olisi otettava huomioon tapauksen olosuhteet ja sovellettava kansallinen ja unionin lainsäädäntö, muun muassa perusoikeudet. Olisi harkittava erityisesti seuraavia seikkoja:

a) onko todennäköistä, että muut jäsenvaltiot soveltaisivat samaa ehdotonta kieltäytymisperustetta jota täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen on soveltanut. Tällä on merkitystä erityisesti *ne bis in idem* -periaatteen kannalta (EPM-puitepäätöksen 3 artiklan 2 kohta);

b) onko eurooppalaisen pidätysmääräyksen voimassa pitäminen edelleen oikeasuhteista (katso kohta 2.4);

c) onko eurooppalainen pidätysmääräys ainoa todennäköisesti tuloksellinen toimenpide(katso kohta 2.5).

10.4. SIS-järjestelmässä pitkään olleiden eurooppalaisten pidätysmääräysten tarkistaminen

Jokaisen eurooppalaisia pidätysmääräyksiä antavan oikeusviranomaisen olisi seurattava SIS-järjestelmässä tekemiään kuulutuksia. Tässä yhteydessä on otettava huomioon kyseisiä rikoksia koskevien syytteiden nostamiselle asetetut määräajat sekä mahdolliset rikosoikeudenkäyntimenettelyjen ja kansallisen lainsäädännön muutokset, jotka voivat vaikuttaa etsityn henkilön asemaan.

SIS II -päätöksen mukaan SIS-järjestelmässä tehdyt henkilöitä koskevat kuulutukset voidaan säilyttää vain niin kauan kuin on tarpeen sitä tarkoitusta varten, johon kuulutus on tehty (SIS II -päätöksen 44 artiklan 1 kohta). Heti kun eurooppalaiselle pidätysmääräykselle ei ole enää perustetta, sen antaneen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen olisi poistettava se SIS-järjestelmästä. Tallennettuja pidätysmääräyksiä säilytetään järjestelmässä enintään kolme vuotta (paitsi jos ne on annettu lyhyemmäksi ajaksi), minkä jälkeen ne poistetaan automaattisesti (SIS II -päätöksen 44 artiklan 5 kohta). Sen vuoksi pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen olisi harkittava viimeistään kolmen vuoden kuluttua siitä kun pidätysmääräys on tallennettu SIS-järjestelmään, onko sen voimassaoloa tarpeen jatkaa. Jäsenvaltiot voivat säätää tarkastelulle lyhyemmän määräajan (SIS II -päätöksen 44 artiklan 3 kohta).

Joka tapauksessa eurooppalaista pidätysmääräystä koskevat kuulutukset olisi poistettava SIS-järjestelmästä sen jälkeen kun etsitty henkilö on luovutettu.

11. ETSITYN HENKILÖN MENETTELYLLISET OIKEUDET

Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä tehdyssä puitepäätöksessä taataan etsitylle henkilölle useita menettelyllisiä oikeuksia. EPM-puitepäätöksen11 artiklan nojalla hänellä on oikeus saada tieto eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja sen sisällöstä, sekä mahdollisuudesta antaa suostumuksensa luovuttamiseen ja oikeudesta käyttää oikeudellista avustajaa ja tulkkia. Nämä oikeudet on toteutettava täytäntöönpano-jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Lisäksi etsitylle henkilölle myönnetään EPM-puitepäätöksen eri artikloissa erilaisia muita oikeuksia, kuten oikeus saada tieto hänelle annetuista poissaolotuomioista (4 a artiklan 2 kohta), oikeus käyttää oikeudellista avustajaa suostumuksen antamista koskevan päätöksen tekemistä varten (13 artiklan 2 kohta), oikeus tulla kuulluksi (14 ja 19 artikla) ja oikeus vapautukseen luovuttamista koskevien määräaikojen päättyessä (23 artiklan 5 kohta).

Näitä oikeuksia vahvistetaan menettelyllisiä oikeuksia koskevilla erityissäädöksillä, kuten kohdissa 11.1–11.8 selostetaan.

11.1. Oikeus tulkkaukseen ja käännöksiin

Euroopan parlamentin ja neuvoston 20 päivänä lokakuuta 2010 annettua direktiiviä 2010/64/EU oikeudesta tulkkaukseen ja käännöksiin rikosoikeudellisissa menettelyissä[46] sovelletaan myös eurooppalaisen pidätysmääräyksen yhteydessä.

Direktiivin 2010/64/EU 2 artiklan 7 kohdan mukaisesti täytäntöönpanojäsenvaltion on varmistettava, että sen toimivaltaiset viranomaiset tarjoavat eurooppalaista pidätysmääräystä koskevien menettelyjen kohteena oleville henkilöille, jotka eivät puhu tai ymmärrä menettelyssä käytettävää kieltä, seuraavat oikeudet:

a) viipymättä mahdollisuus tulkkaukseen tutkinta- ja oikeusviranomaisten suorittamien rikosoikeudellisten menettelyjen kuluessa, mukaan lukien poliisikuulusteluissa, kaikissa oikeuden istunnoissa ja tarvittavissa välikäsittelyissä;

b) oikeus saada tulkkaus epäiltyjen tai syytettyjen henkilöiden ja heidän oikeusavustajansa väliseen viestintään, joka liittyy suoraan menettelyn kuluessa suoritettavaan kuulusteluun tai kuulemiseen tai valituksen tekemiseen tai muuhun menettelylliseen vaatimukseen;

c) oikeus riitauttaa ratkaisu, jonka mukaan tulkkausta ei tarvita, ja, kun tulkkausta on tarjottu, mahdollisuus valittaa siitä, että tulkkauksen laatu ei ole riittävä menettelyn oikeudenmukaisuuden turvaamiseksi.

Direktiivin 2010/64/EU 3 artiklan 6 kohdan mukaisesti täytäntöönpanojäsenvaltion on varmistettava, että sen toimivaltaiset viranomaiset toimittavat eurooppalaista pidätysmääräystä koskevien menettelyjen kohteena olevalle henkilölle, joka ei ymmärrä eurooppalaisen pidätysmääräyksen kieltä, kirjallisen käännöksen kyseisestä asiakirjasta. Poikkeuksena voidaan antaa suullinen käännös tai suullinen yhteenveto keskeisistä

[46] Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/64/EU, annettu 20 päivänä lokakuuta 2010, oikeudesta tulkkaukseen ja käännöksiin rikosoikeudellisissa menettelyissä (EUVL L 280, 26.10.2010, s. 1). Direktiivi ei sido Tanskaa.

asiakirjoista edellyttäen, ettei tällainen suullinen käännös tai suullinen yhteenveto loukkaa menettelyn oikeudenmukaisuutta.

Tulkkauksen on oltava riittävän laadukasta, jotta sen avulla voidaan turvata menettelyn oikeudenmukaisuus erityisesti varmistamalla, että epäillyt tai syytetyt henkilöt tuntevat heitä vastaan vireillä olevan asian ja kykenevät käyttämään oikeuttaan puolustukseen. On myös tärkeää huomata, että jäsenvaltioiden on vastattava tulkkaus- ja käännöskustannuksista, riippumatta siitä, miten menettely päättyy.

11.2. Tiedonsaantioikeus

Henkilöillä, jotka on pidätetty eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa varten, on oikeus saada kirjallisesti tietoa oikeuksista pidätyksen yhteydessä tiedonsaantioikeudesta rikosoikeudellisissa menettelyissä 22 päivänä toukokuuta 2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2012/13[47] mukaisesti.

Direktiivin 2012/13/EU 5 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa varten pidätettävälle henkilölle toimitetaan viipymättä asianmukainen oikeuksia koskeva ilmoitus, joka sisältää tietoja oikeuksista, jotka hänellä on eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä tehdyn puitepäätöksen täytäntöönpanoa varten kyseisessä jäsenvaltiossa annetun lainsäädännön mukaisesti. Oikeuksia koskevan ilmoituksen ohjeellinen malli on direktiivin 2012/13/EU liitteessä II (ja sisältyy tämän käsikirjan liitteeseen IX).

Tietojen antaminen kirjataan käyttäen kyseessä olevan jäsenvaltion lainsäädännössä määritettyä kirjaamismenettelyä. Epäillyillä ja syytetyillä henkilöillä on oikeus riitauttaa tietojen antamista koskeva laiminlyönti tai kieltäytyminen kansallisen oikeuden mukaisia menettelyjä noudattaen.

11.3. Oikeus käyttää oikeudellista avustajaa

Oikeus käyttää oikeudellista avustajaa kuuluu myös eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena oleville henkilöille Euroopan parlamentin ja neuvoston oikeudesta käyttää avustajaa rikosoikeudellisissa menettelyissä ja eurooppalaista pidätysmääräystä koskevissa menettelyissä sekä oikeudesta saada tieto vapaudenmenetyksestä ilmoitetuksi kolmannelle osapuolelle ja pitää vapaudenmenetyksen aikana yhteyttä kolmansiin henkilöihin ja konsuliviranomaisiin 22 päivänä lokakuuta 2013 annetun direktiivin 2013/48/EU[48] mukaisesti.

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena olevalla henkilöllä on oikeus käyttää avustajaa täytäntöönpanojäsenvaltiossa sen jälkeen, kun hänet on pidätetty eurooppalaisen pidätysmääräyksen nojalla (direktiivin 2013/48/EU 10 artiklan 1, 2 ja 3 kohta). Avustajan käyttämistä täytäntöönpanojäsenvaltiossa koskevan oikeuden osalta etsityillä henkilöillä on seuraavat oikeudet:

a) oikeus käyttää avustajaa sellaisena ajankohtana ja sellaisella tavalla, että etsitty voi tehokkaasti käyttää oikeuksiaan ja joka tapauksessa ilman aiheetonta viivästystä vapaudenmenetyksen jälkeen;

---

47 EUVL L 142, 1.6.2012, s. 1. Direktiivi ei sido Tanskaa.

48 EUVL L 294, 6.11.2013, s. 1. Määräaika direktiivin saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä umpeutui 27.11.2016. Direktiivi ei sido Tanskaa, Yhdistynyttä kuningaskuntaa ja Irlantia.

b) oikeus tavata avustajaa, joka edustaa häntä, ja pitää tähän yhteyttä;

c) oikeus siihen, että hänen avustajansa on läsnä ja, kansallisen lainsäädännön mukaisten menettelyjen mukaisesti, osallistuu täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen suorittamaan etsityn kuulemiseen.

Lisäksi etsityllä henkilöllä on oikeus nimetä avustaja eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa (direktiivin 2013/48/EU 10 artiklan 4, 5 ja 6 kohta). Tämä avustaja voi avustaa täytäntöönpanojäsenvaltion avustajaa antamalla tälle tietoja ja neuvoja, jotta etsitty voi tosiasiallisesti käyttää eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä tehdyn puitepäätöksen mukaisia oikeuksiaan.

11.4. Oikeus saada tieto vapaudenmenetyksestä ilmoitetuksi kolmannelle henkilölle

Siitä lähtien, kun hänet on pidätetty täytäntöönpanojäsenvaltiossa, eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena olevalla henkilöllä on oikeus saada tieto vapauden-menetyksestään ilmoitetuksi ilman aiheetonta viivästystä vähintään yhdelle nimeämälleen henkilölle, kuten sukulaiselle tai työnantajalle[49].

11.5. Oikeus pitää yhteyttä kolmansiin henkilöihin

Siitä lähtien, kun hänet on pidätetty täytäntöönpanojäsenvaltiossa, eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena olevalla henkilöllä on oikeus pitää yhteyttä ilman aiheetonta viivästystä vähintään yhteen nimeämäänsä kolmanteen henkilöön, kuten sukulaiseen[50].

11.6. Oikeus pitää yhteyttä konsuliviranomaisiin

Siitä lähtien, kun hänet on pidätetty täytäntöönpanojäsenvaltiossa, eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena olevalla henkilöllä, joka ei ole hänet pidättäneen täytäntöönpanojäsenvaltion kansalainen, on oikeus saada tieto vapaudenmenetyksestä ilmoitetuksi ilman aiheetonta viivästystä sen valtion konsuliviranomaisille, jonka kansalainen hän on, ja pitää näihin viranomaisiin yhteyttä[51].

Lisäksi hänellä on oikeus ottaa vastaan konsuliviranomaistensa vierailuja, keskustella ja olla kirjeenvaihdossa näiden kanssa sekä oikeus siihen, että nämä järjestävät hänelle oikeudellisen edustuksen.

---

49 Direktiivin 2013/48/EY 5 artikla.
50 Direktiivin 2013/48/EY 6 artikla.
51 Direktiivin 2013/48/EY 7 artikla.

11.7. Lasten erityiset oikeudet

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteen ollessa lapsi sovelletaan erityisiä menettelytakeita siitä lähtien, kun hänet pidätetään eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella täytäntöönpanojäsenvaltiossa[52]. Kyseiset menettelytakeet koskevat etenkin seuraavia oikeuksia:

a) oikeus tiedonsaantiin;

b) oikeus vanhempainvastuunkantajan tiedonsaantiin;

c) oikeus avustajan apuun;

d) oikeus lääkärintarkastukseen;

e) oikeus tietynlaiseen kohteluun vapaudenmenetyksen yhteydessä;

f) oikeus yksityisyyden suojaan;

g) oikeus saada vanhempainvastuunkantaja mukaan menettelyihin.

11.8. Oikeus oikeusapuun

Oikeus saada oikeusapua kuuluu myös eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena oleville henkilöille Euroopan parlamentin ja neuvoston oikeusavusta rikosoikeudellisissa menettelyissä epäillyille ja syytetyille henkilöille ja eurooppalaista pidätysmääräystä koskevissa menettelyissä etsityille henkilöille 26 päivänä lokakuuta 2016 annetun direktiivin (EU) 2016/1919[53] mukaisesti.

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena olevalla henkilöllä on oikeus saada oikeusapua täytäntöönpanojäsenvaltiossa siitä lähtien, kun hänet pidätetään pidätysmääräyksen nojalla, siihen asti kun hänet luovutetaan tai siihen asti kun luovuttamatta jättämistä koskeva päätös saa lainvoiman (direktiivin (EU) 2016/1919 5 artiklan 1 kohta).

Lisäksi etsityllä henkilöllä, joka käyttää oikeuttaan nimetä avustaja eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa avustamaan täytäntöönpanojäsenvaltion avustajaa, on direktiivin 2013/48/EU 10 artiklan 4 ja 5 kohdan mukaisesti oikeus saada oikeusapua myös eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa, jos oikeusapu on tarpeen, jotta asianomainen voisi tehokkaasti käyttää oikeutta saattaa asiansa tuomioistuimen käsiteltäväksi (direktiivin (EU) 2016/1919 5 artiklan 2 kohta).

Jäsenvaltiot voivat kummassakin tapauksessa arvioida oikeutta oikeusapuun tarveharkinnan perusteella direktiivin 4 artiklan 3 kohdan mukaisesti oikeuspuun EPM-menettelyssä soveltuvin osin (direktiivin (EU) 2016/1919 5 artiklan 3 kohta). Kun jäsenvaltio soveltaa tarveharkintaa arvioidakseen asianomaisessa jäsenvaltiossa

---

52 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/800, annettu 11 päivänä toukokuuta 2016, rikoksesta epäiltyjä tai syytettyjä lapsia koskevista menettelytakeista rikosoikeudellisissa menettelyissä (EUVL L 132, 21.5.2016, s. 1). Määräaika direktiivin saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä umpeutui 11.6.2019. Direktiivi ei sido Tanskaa, Yhdistynyttä kuningaskuntaa ja Irlantia.

53 EUVL L 297, 4.11.2016, s. 1. Määräaika direktiivin saattamiselle osaksi kansallista lainsäädäntöä umpeutui 25.5.2019. Direktiivi ei sido Tanskaa, Yhdistynyttä kuningaskuntaa ja Irlantia.

sovellettavien kriteerien mukaisesti, pystyykö etsitty henkilö maksamaan itse avustajan avusta, sen on otettava huomioon kaikki asiaankuuluvat ja objektiiviset tekijät, kuten asianomaisen henkilön tulot, varallisuus ja perhetilanne, avustajan avusta aiheutuvat kustannukset sekä elintaso asianomaisessa jäsenvaltiossa.

LIITE I – Puitepäätös eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä, epävirallinen konsolidointi[1]

Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä tehdyn puitepäätöksen suomenkielinen toisinto

NEUVOSTON PUITEPÄÄTÖS

tehty 13 päivänä kesäkuuta 2002

eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä

(2002/584/YOS)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 31 artiklan a ja b alakohdan sekä 34 artiklan 2 kohdan b alakohdan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen[2],

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon[3],

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Tampereella 15 ja 16 päivänä lokakuuta 1999 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmien ja erityisesti niiden 35 kohdan mukaan jäsenvaltioiden olisi luovuttava muodollisesta rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevasta menettelystä tuomion täytäntöönpanoa pakoilevien, lopullisen tuomion saaneiden henkilöiden osalta ja olisi nopeutettava rikoksesta epäiltyjen henkilöiden luovuttamista koskevia menettelyjä.

(2) Tampereen Eurooppa-neuvoston päätelmien 37 kohdassa säädetyssä ja neuvoston 30 päivänä marraskuuta 2000 hyväksymässä toimenpideohjelmassa rikosoikeudellisten päätösten vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen täytäntöönpanemiseksi[4] käsitellään pidätysmääräyksien vastavuoroista täytäntöönpanoa.

(3) Kaikki tai ainakin jotkin jäsenvaltiot ovat rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta tehtyjen yleissopimusten osapuolia. Tällaisia yleissopimuksia ovat rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta 13 päivänä joulukuuta 1957

---

1 Tämä epävirallinen konsolidointi sisältää ainoastaan puitepäätöksen 2002/584/YOS johdanto-osan kappaleet. Siihen eivät sisälly puitepäätöksen 2009/299/YOS, jolla muutettiin puitepäätöstä 2002/584/YOS, johdanto-osan kappaleet.

2 EYVL C 332 E, 27.11.2001, s. 305.

3 Lausunto annettu 9. tammikuuta 2002 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

4 EYVL C 12 E, 27.11.2001, s. 10.

tehty eurooppalainen yleissopimus ja terrorismin vastustamisesta 27 päivänä tammikuuta 1977 tehty eurooppalainen yleissopimus. Pohjoismaissa ovat voimassa yhdenmukaiset luovuttamista koskevat lait.

(4) Lisäksi jäsenvaltiot ovat hyväksyneet seuraavat kolme yleissopimusta, jotka kokonaan tai osittain koskevat rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista ja ovat osa unionin säännöstöä: tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta 19 päivänä kesäkuuta 1990 tehty yleissopimus[5] (niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka ovat kyseisen yleissopimuksen osapuolia), yksinkertaistetusta menettelystä Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä rikoksen johdosta tapahtuvassa luovuttamisessa 10 päivänä maaliskuuta 1995 tehty yleissopimus[6] ja Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta 27 päivänä syyskuuta 1996 tehty yleissopimus[7].

(5) Unionille asetettu tavoite tulla vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvaksi alueeksi johtaa EU:n jäsenvaltioiden välisen, rikoksen johdosta tapahtuvan luovuttamisen poistamiseen ja sen korvaamiseen oikeusviranomaisten välisillä luovuttamisjärjestelyillä. Lisäksi uusien ja yksinkertaisempien järjestelyjen käyttöönotto rikoksesta tuomittujen tai epäiltyjen henkilöiden luovuttamiseksi tuomioiden täytäntöönpanoa ja syytteeseen asettamista varten rikosasioissa tekee mahdolliseksi poistaa nykyiset monimutkaiset ja aikaa vievät luovuttamismenettelyt. Vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvalla alueella on aiheellista korvata jäsenvaltioiden tähänastiset perinteiset yhteistyösuhteet rikosoikeudellisten päätösten, sekä ennen tuomiota annettujen että lopullisten, vapaan liikkuvuuden järjestelmällä.

(6) Tässä puitepäätöksessä säädetty eurooppalainen pidätysmääräys on vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen, jota Eurooppa-neuvosto on luonnehtinut unionin oikeudellisen yhteistyön kulmakiveksi, ensimmäinen konkreettinen sovellus rikoslainsäädännön alalla.

(7) Koska tavoitteena olevaa, rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta 13 päivänä joulukuuta 1957 tehtyyn eurooppalaiseen yleissopimukseen perustuvan monenvälisen luovuttamisjärjestelmän korvaamista ei voida riittävällä tavalla saavuttaa jäsenvaltioiden yksipuolisin toimin, vaan se voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla, neuvosto voi toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa tarkoitetun ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä puitepäätöksessä ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen.

(8) Eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa koskevia päätöksiä on valvottava riittävästi, mikä merkitsee sitä, että sen jäsenvaltion oikeus-viranomaisen, jossa etsitty henkilö on otettu kiinni, on tehtävä päätös henkilön luovuttamisesta.

---

5 EYVL L 239, 33.9.2000, s. 19.
6 EYVL C 78, 30.3.1995, s. 2.
7 EYVL C 313, 13.10.1996, s. 12.

(9) Keskusviranomaisten tehtävä eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanossa on rajoitettava käytännön ja hallinnollisen tuen antamiseen.

(10) Eurooppalaista pidätysmääräystä koskevat järjestelyt perustuvat jäsenvaltioiden väliseen vankkaan luottamukseen. Järjestelyjen soveltaminen voidaan keskeyttää vain, jos jokin jäsenvaltio rikkoo vakavasti ja jatkuvasti Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja periaatteita, minkä neuvosto toteaa kyseisen sopimuksen 7 artiklan 1 kohdan mukaisesti ja minkä seurauksista on säädetty saman artiklan 2 kohdassa.

(11) Eurooppalaisen pidätysmääräyksen on korvattava jäsenvaltioiden välillä kaikki aiemmat rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevat oikeudelliset välineet, Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen III osaston asiaa koskevat määräykset mukaan luettuina.

(12) Tässä puitepäätöksessä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklassa tunnustettuja ja Euroopan unionin perusoikeuskirjasta[8], erityisesti sen VI luvusta, kuvastuvia periaatteita. Tässä puitepäätöksessä ei ole mitään sellaista, joka estäisi kieltäytymästä luovuttamasta henkilöä, josta eurooppalainen pidätysmääräys on annettu, jos on objektiivisia perusteita katsoa, että eurooppalainen pidätysmääräys on annettu henkilön asettamiseksi syytteeseen tai rankaisemiseksi hänen sukupuolensa, rotunsa, uskontonsa, etnisen alkuperänsä, kansallisuutensa, kielensä, poliittisen mielipiteensä tai sukupuolisen suuntautumisensa perusteella tai että jokin kyseisistä syistä voi vahingoittaa hänen asemaansa.

Tämä puitepäätös ei estä jäsenvaltioita soveltamasta valtiosääntöönsä sisältyviä oikeutta oikeudenmukaiseen oikeudenkäyntiin, yhdistymisvapautta, lehdistönvapautta ja ilmaisunvapautta muissa tiedotusvälineissä koskevia säännöksiä.

(13) Henkilöitä ei saa palauttaa, karkottaa tai luovuttaa sellaiseen maahan, jossa heitä vakavasti uhkaa kuolemanrangaistus, kidutus tai muu epäinhimillinen tai halventava rangaistus tai kohtelu.

(14) Koska kaikki jäsenvaltiot ovat ratifioineet yksilöiden suojelusta henkilötietojen automaattisessa tietojenkäsittelyssä 28 päivänä tammikuuta 1981 tehdyn Euroopan neuvoston yleissopimuksen, tämän puitepäätöksen täytäntöönpanon yhteydessä käsiteltäviä henkilötietoja on suojeltava mainitun yleissopimuksen periaatteiden mukaisesti,

[8] EYVL C 364, 18.12.2000, s. 1.

ON TEHNYT TÄMÄN PUITEPÄÄTÖKSEN:

1 LUKU

YLEISET PERIAATTEET

1 artikla

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen määritelmä ja velvollisuus panna se täytäntöön

1. Eurooppalaisella pidätysmääräyksellä tarkoitetaan oikeudellista päätöstä, jonka jäsenvaltio on antanut etsityn henkilön kiinni ottamiseksi ja luovuttamiseksi toisen jäsenvaltion toimesta syytetoimenpiteitä tai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanemista varten.

2. Jäsenvaltiot panevat eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöön vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen perusteella ja tämän puitepäätöksen määräysten mukaisesti.

3. Tämä puitepäätös ei vaikuta velvoitteeseen kunnioittaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 artiklassa taattuja perusoikeuksia ja keskeisiä oikeusperiaatteita.

2 artikla

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen soveltamisala

1. Eurooppalainen pidätysmääräys voidaan antaa sellaisista teoista, joista määräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan voi seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään 12 kuukautta, tai jos rangaistustuomio tai turvaamistoimenpidettä koskeva päätös on annettu, sellaisista seuraamuksista, joiden kesto on vähintään neljä kuukautta.

2. Seuraavista rikoksista, sellaisina kuin ne määritellään pidätysmääräyksen antavan jäsenvaltion lainsäädännössä, jos niistä pidätysmääräyksen antavassa jäsenvaltiossa voi seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään kolme vuotta, luovutetaan eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella tämän puitepäätöksen edellytysten mukaisesti ja teon kaksoisrangaistavuutta tutkimatta:

   – rikollisjärjestöön osallistuminen,

   – terrorismi,

   – ihmiskauppa,

   – lasten seksuaalinen hyväksikäyttö ja lapsipornografia,

– huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laiton kauppa,

– aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laiton kauppa,

– lahjonta,

– petos, mukaan lukien Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta 26 päivänä heinäkuuta 1995 tehdyssä yleissopimuksessa tarkoitettu Euroopan yhteisön taloudellisiin etuihin kohdistuva petos,

– rahanpesu,

– rahan, mukaan lukien euron, väärentäminen,

– tietoverkkorikollisuus,

– ympäristörikollisuus, mukaan lukien uhanalaisten eläinlajien laiton kauppa ja uhanalaisten kasvilajien ja kasvilajikkeiden laiton kauppa,

– laittomassa maahantulossa ja maassa oleskelussa avustaminen,

– tahallinen henkirikos, vakava pahoinpitely ja vakavan ruumiinvamman aiheuttaminen,

– ihmisen elinten ja kudosten laiton kauppa,

– ihmisryöstö, vapaudenriisto ja panttivangiksi ottaminen,

– rasismi ja muukalaisviha,

– järjestäytynyt varkausrikollisuus tai aseellinen ryöstö,

– kulttuuriomaisuuden, mukaan lukien antiikki- ja taide-esineiden laiton kauppa,

– petollinen menettely,

– ryöstöntapainen kiristys ja kiristys,

– tuotteiden laiton väärentäminen ja jäljentäminen,

– hallinnollisten asiakirjojen väärentäminen ja kaupankäynti väärennöksillä,

– maksuvälineväärennykset,

– hormonivalmisteiden ja muiden kasvua edistävien aineiden laiton kauppa,

– ydin- ja radioaktiivisten aineiden laiton kauppa,

– varastettujen ajoneuvojen kauppa,

– raiskaus,

– murhapoltto,

– kansainvälisen rikostuomioistuimen tuomiovaltaan kuuluvat rikokset,

– ilma-aluksen tai aluksen kaappaus,

– tuhotyö.

3. Neuvosto voi yksimielisesti ja kuultuaan Euroopan parlamenttia Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 39 artiklan 1 kohdan mukaisesti päättää milloin vain lisätä muita rikoslajeja tämän artiklan 2 kohdassa olevaan luetteloon. Neuvosto tarkastelee komission sille 34 artiklan 3 kohdan mukaisesti antaman kertomuksen perusteella, onko tätä luetteloa aiheellista laajentaa tai muuttaa.

4. Muiden kuin 2 kohtaan sisältyvien rikosten osalta luovuttamisen edellytykseksi voidaan asettaa se, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena olevat teot ovat täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännön mukaan rikoksia niiden rikostunnusmerkistöstä tai luokittelusta riippumatta.

3 artikla

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen ehdottomat kieltäytymisperusteet

Täytäntöönpanojäsenvaltion oikeusviranomainen, jäljempänä ”täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen”, kieltäytyy panemasta eurooppalaista pidätysmääräystä täytäntöön seuraavissa tapauksissa:

1) jos eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena olevasta rikoksesta on annettu yleinen armahdus täytäntöönpanosta vastaavassa jäsenvaltiossa ja tällä valtiolla oli toimivalta nostaa syyte tästä rikoksesta oman rikoslainsäädäntönsä mukaan;

2) jos täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen käytettävissä olevien tietojen mukaan jossain jäsenvaltiossa on annettu samasta teosta etsittyä henkilöä koskeva lopullinen tuomio, sillä edellytyksellä, että jos hänet on tuomittu rangaistukseen, hän on suorittanut sen tai suorittaa sitä parhaillaan tai rangaistusta ei voida enää panna täytäntöön tuomion antaneen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan;

3) jos henkilöä, jota eurooppalainen pidätysmääräys koskee, ei voida ikänsä takia pitää rikosoikeudellisesti vastuullisena pidätysmääräyksen perusteena olevista teoista täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännön mukaan.

4 artikla

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen harkinnanvaraiset kieltäytymisperusteet

Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi kieltäytyä panemasta eurooppalaista pidätysmääräystä täytäntöön:

1) jos jossakin 2 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuista tapauksista eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena oleva teko ei ole rikos täytäntöönpano-jäsenvaltion lainsäädännön mukaan; veron, maksun, tullin tai valuuttatoimien osalta eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta ei voida kieltäytyä sen perusteella, että täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännössä ei aseteta

samantyyppisiä veroja tai maksuja tai siihen ei sisälly samantyyppistä veroja, maksuja, tulleja tai valuuttatoimia koskevaa sääntelyä kuin pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädäntöön;

2) jos sitä henkilöä vastaan, jota eurooppalainen pidätysmääräys koskee, on nostettu syyte täytäntöönpanojäsenvaltiossa samasta teosta, joka on eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena;

3) jos täytäntöönpanojäsenvaltion oikeusviranomaiset ovat päättäneet, että ne joko eivät nosta syytettä eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena olevasta rikoksesta tai luopuvat jo nostetusta syytteestä, tai jos etsittyä henkilöä vastaan on jossain jäsenvaltiossa annettu samasta teosta lopullinen päätös, joka estää syytteen nostamisen myöhemmin;

4) jos syyteoikeus on vanhentunut tai tuomittu rangaistus on rauennut täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion lainsäädännön mukaan ja teot kuuluvat tämän jäsenvaltion toimivaltaan sen oman rikoslainsäädännön mukaan;

5) jos täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen käytettävissä olevien tietojen mukaan kolmannessa maassa on annettu samasta teosta etsittyä henkilöä koskeva lopullinen tuomio, sillä edellytyksellä, että jos hänet on tuomittu rangaistukseen, hän on suorittanut sen tai suorittaa sitä parhaillaan tai rangaistusta ei voida enää panna täytäntöön tuomion antaneen maan lainsäädännön mukaan;

6. jos eurooppalainen pidätysmääräys on annettu vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten, kun etsitty henkilö oleskelee täytäntöönpanosta vastaavassa jäsenvaltiossa, on sen kansalainen tai asuu siellä vakinaisesti, ja tämä valtio sitoutuu panemaan tämän rangaistuksen tai toimenpiteen itse täytäntöön kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti;

7. kun eurooppalainen pidätysmääräys koskee rikoksia, jotka:

a) on tehty täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion lainsäädännön mukaan kokonaan tai osittain täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion alueella tai sen alueeseen rinnastettavassa paikassa; tai

b) on tehty pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion alueen ulkopuolella, eikä täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion lainsäädännön mukaan ole mahdollista nostaa syytettä samoista rikoksista, jos ne on tehty täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion alueen ulkopuolella.

4 a artikla

Päätökset, jotka on annettu henkilön ollessa poissa oikeudenkäynnistä

1. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi myös kieltäytyä panemasta täytäntöön eurooppalaista pidätysmääräystä, joka on annettu vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten, jos henkilö ei ollut henkilökohtaisesti läsnä päätökseen johtaneessa oikeudenkäynnissä, jollei eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä

todeta, että henkilö pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion kansallisessa lainsäädännössä tarkemmin määriteltyjen menettelyvaatimusten mukaisesti:

a) asianmukaiseen aikaan:

i) joko oli saanut haasteen henkilökohtaisesti tiedoksi ja siten saanut tiedon päätökseen johtaneen oikeudenkäynnin ajankohdasta ja paikasta tai oli muilla keinoin tosiasiallisesti saanut virallisen tiedon kyseisen oikeudenkäynnin ajankohdasta ja paikasta siten, että voidaan kiistattomasti todeta, että hän oli tietoinen oikeudenkäynnistä,

ja

ii) hänelle oli ilmoitettu, että asia voidaan ratkaista, vaikka hän jää pois oikeudenkäynnistä;

tai

b) oikeudenkäynnistä tietoisena valtuuttanut oikeudenkäyntiavustajan, jonka joko asianomainen henkilö itse tai valtio oli nimennyt puolustamaan häntä oikeudenkäynnissä, ja tämä avustaja oli tosiasiallisesti puolustanut häntä oikeudenkäynnissä;

tai

c) sen jälkeen, kun päätös oli annettu asianomaiselle henkilölle tiedoksi ja hänelle oli nimenomaisesti ilmoitettu hänen oikeudestaan uudelleenkäsittelyyn tai muutoksenhakuun, johon henkilöllä on oikeus osallistua ja joka antaa mahdollisuuden asian ratkaisuperusteiden uudelleentutkimiseen, mukaan lukien uudet todisteet, ja joka voi johtaa alkuperäisen päätöksen kumoamiseen:

i) nimenomaisesti ilmoitti, ettei hän riitauta päätöstä,

tai

ii) ei pyytänyt uudelleenkäsittelyä tai hakenut muutosta määräajassa;

tai

d) ei saanut päätöstä tiedoksi henkilökohtaisesti, mutta

i) se annetaan hänelle henkilökohtaisesti tiedoksi viipymättä luovuttamisen jälkeen ja hänelle nimenomaisesti ilmoitetaan hänen oikeudestaan uudelleenkäsittelyyn tai muutoksenhakuun, johon asianomaisella henkilöllä on oikeus osallistua ja joka antaa mahdollisuuden asian ratkaisuperusteiden uudelleentutkimiseen, mukaan lukien uudet todisteet, ja joka voi johtaa alkuperäisen päätöksen kumoamiseen,

ja

ii) hänelle ilmoitetaan, missä ajassa hänen on pyydettävä uudelleenkäsittelyä tai haettava muutosta, kuten asiaa koskevassa eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä mainitaan.

2. Jos eurooppalainen pidätysmääräys annetaan vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten 1 kohdan d alakohdan edellytysten mukaisesti ja asianomainen henkilö ei ole aiemmin saanut virallista tietoa häntä koskevasta rikosoikeudellisesta menettelystä, hän voi siinä yhteydessä, kun hän saa tiedon eurooppalaisen pidätysmääräyksen sisällöstä, pyytää jäljennöksen tuomiosta ennen kuin hänet luovutetaan. Pidätysmääräyksen antaneen viranomaisen on toimitettava välittömästi saatuaan tiedon pyynnöstä etsitylle henkilölle jäljennös tuomiosta täytäntöönpano-viranomaisen välityksellä. Etsityn henkilön pyyntö ei saa viivyttää luovuttamismenettelyä eikä viivyttää päätöstä eurooppalaisen pidätys-määräyksen täytäntöönpanosta. Tuomio toimitetaan asianomaiselle henkilölle ainoastaan informaatiotarkoituksessa; sitä ei saa pitää virallisena tuomion tiedoksi antamisena eikä uudelleenkäsittelypyyntöön tai muutoksenhakuun sovellettavaa määräaikaa saa laskea alkavaksi siitä.

3. Jos henkilö luovutetaan 1 kohdan d alakohdan edellytysten nojalla ja hän on pyytänyt uudelleenkäsittelyä tai hakenut muutosta, tämän uudelleenkäsittelyä tai muutoksenhakua odottavan henkilön vapaudenmenetyksen laillisuus on tutkittava pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti joko säännöllisin väliajoin tai asianomaisen henkilön pyynnöstä, kunnes asian käsittely on saatu päätökseen. Tällaiseen uudelleenkäsittelyyn sisältyy erityisesti mahdollisuus vapaudenmenetyksen lykkäämiseen tai keskeyttämiseen. Uudelleenkäsittely tai muutoksenhaku on aloitettava asianmukaiseen aikaan luovutuksen jälkeen.

5 artikla

Erityistapauksissa annettavat pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion takuut

Sille, että täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen panee täytäntöön eurooppalaisen pidätysmääräyksen, voidaan asettaa täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännössä jokin seuraavista ehdoista:

1) [poistettu]

2) jos eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena olevasta rikoksesta voi seurata elinkautisen vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, mainitun pidätysmääräyksen täytäntöönpanon ehdoksi voidaan asettaa se, että pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion oikeusjärjestelmään sisältyy säännöksiä siitä, että määrättyä rangaistusta tarkistetaan anomuksesta tai viimeistään 20 vuoden kuluttua, tai säännöksiä, joiden nojalla anotaan kyseisen rangaistuksen tai toimenpiteen täytäntöönpanematta jättämiseen tähtääviä armahdustoimenpiteitä, joihin henkilö on oikeutettu pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön tai käytännön mukaan;

3) jos henkilö, josta eurooppalainen pidätysmääräys on annettu syytteen nostamista varten, on täytäntöönpanojäsenvaltion kansalainen tai siellä vakinaisesti asuva, luovuttamisen ehdoksi voidaan asettaa se, että henkilö, kun häntä on kuultu,

palautetaan täytäntöönpanojäsenvaltioon suorittamaan pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa määrätty vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide.

6 artikla

Toimivaltaisten viranomaisten nimeäminen

1. Pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen on pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion sellainen oikeusviranomainen, jolla on kyseisen valtion lainsäädännön mukaan toimivalta antaa eurooppalainen pidätysmääräys.

2. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen on täytäntöönpanojäsenvaltion sellainen oikeusviranomainen, joka on toimivaltainen panemaan täytäntöön eurooppalaisen pidätysmääräyksen kyseisen valtion lainsäädännön mukaisesti.

3. Kukin jäsenvaltio ilmoittaa neuvoston pääsihteeristölle, mikä on sen kansallisen lainsäädännön mukaan toimivaltainen oikeusviranomainen.

7 artikla

Keskusviranomaiseen turvautuminen

1. Jokainen jäsenvaltio voi nimetä keskusviranomaisen tai, oikeusjärjestyksensä niin vaatiessa, useita keskusviranomaisia avustamaan toimivaltaisia oikeusviranomaisia.

2. Jäsenvaltio voi, jos sen oikeusjärjestelmän rakenne sitä edellyttää, antaa keskusviranomaisensa tai keskusviranomaistensa hallinnolliseksi tehtäväksi eurooppalaisten pidätysmääräysten sekä kaiken muun niihin liittyvän virallisen kirjeenvaihdon lähettämisen ja vastaanottamisen.

   Jäsenvaltio, joka haluaa käyttää tässä artiklassa tarkoitettua mahdollisuutta, toimittaa nimettyä keskusviranomaista tai nimettyjä keskusviranomaisia koskevat tiedot neuvoston pääsihteeristöön. Nämä tiedot sitovat pidätys-määräyksen antaneen jäsenvaltion kaikkia viranomaisia.

8 artikla

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen sisältö ja muoto

1. Eurooppalaisessa pidätysmääräyksessä on liitteenä olevan lomakkeen mukaisesti esitettyinä seuraavat tiedot:

   a) etsityn henkilöllisyys ja kansalaisuus;

   b) pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen nimi, osoite, puhelin- ja telekopionumero sekä sähköpostiosoite;

c) ilmoitus siitä, onko olemassa täytäntöönpanokelpoinen tuomio, pidätysmääräys tai muu vastaava täytäntöönpanokelpoinen oikeudellinen päätös, joka kuuluu 1 ja 2 artiklan soveltamisalaan;

d) rikoksen luonne ja oikeudellinen luokittelu, erityisesti 2 artiklan osalta;

e) kuvaus olosuhteista, joissa rikos on tehty, mukaan lukien ajankohta, paikka ja se, millä tavoin etsitty henkilö on osallisena rikokseen;

f) määrätty rangaistus, jos kyseessä on lopullinen tuomio, tai rikoksesta pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion laissa säädetty rangaistus-asteikko;

g) mahdollisuuksien mukaan rikoksen muut seuraukset.

2. Eurooppalainen pidätysmääräys on käännettävä täytäntöönpanojäsenvaltion viralliselle kielelle tai jollekin niistä. Jäsenvaltio voi tätä puitepäätöstä tehtäessä tai myöhemmin ilmoittaa neuvoston pääsihteeristöön talletettavalla lausumalla, että se hyväksyy käännöksen yhdellä tai useammalla muulla Euroopan yhteisöjen toimielinten virallisella kielellä.

2 LUKU

LUOVUTTAMISMENETTELY

9 artikla

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen toimittaminen

1. Kun etsityn henkilön olinpaikka tunnetaan, pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen voi ilmoittaa eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä suoraan täytäntöönpanosta vastaavalle oikeusviranomaiselle.

2. Pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen voi kaikissa tapauksissa päättää antaa etsitystä henkilöstä ilmoituksen Schengenin tietojärjestelmässä (SIS).

3. Kyseinen ilmoitus tehdään tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta 19 päivänä kesäkuuta 1990 tehdyn yleissopimuksen 95 artiklan määräysten mukaisesti. SIS:ssä annettu ilmoitus vastaa eurooppalaista pidätysmääräystä, johon on liitetty 8 artiklan 1 kohdassa säädetyt tiedot.

Väliaikaisesti siihen saakka, kun SIS-järjestelmän avulla voidaan välittää kaikki 8 artiklassa tarkoitetut tiedot, ilmoitus vastaa eurooppalaista pidätysmääräystä, kunnes täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen on asianmukaisesti vastaanottanut alkuperäisen pidätysmääräyksen.

10 artikla

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen toimittamistavat

1. Jos toimivaltainen täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ei ole eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneen viranomaisen tiedossa, pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen tekee tarvittavat tiedustelut, erityisesti Euroopan oikeudellisen verkoston[9] yhteyspisteiden avulla, tämän tiedon saamiseksi täytäntöönpanojäsenvaltiosta.

2. Pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen voi halutessaan toimittaa pidätysmääräyksen Euroopan oikeudellisen verkoston suojatun televiestintäjärjestelmän välityksellä.

3. Jos SIS:ään turvautuminen ei ole mahdollista, pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen voi pyytää Interpolin apua eurooppalaisen pidätysmääräyksen toimittamisessa.

4. Pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen voi toimittaa eurooppalaisen pidätysmääräyksen käyttäen mitä tahansa luotettavaa tapaa, josta voidaan esittää kirjallinen todiste siten, että täytäntöönpanevalla jäsenvaltiolla on mahdollisuus tarkistaa pidätysmääräyksen aitous.

5. Kaikki eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoon tarvittavien asiakirjojen toimittamiseen tai aitouteen liittyvät ongelmat ratkaistaan asianomaisten oikeusviranomaisten välisillä suorilla yhteydenotoilla tai tarvittaessa jäsenvaltioiden keskusviranomaisten avustuksella.

6. Jos eurooppalaisen pidätysmääräyksen vastaanottanut viranomainen ei ole toimivaltainen käsittelemään sitä, se toimittaa pidätysmääräyksen viran puolesta jäsenvaltionsa toimivaltaiselle viranomaiselle ja ilmoittaa siitä pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle.

11 artikla

Etsityn henkilön oikeudet

1. Kun etsitty henkilö otetaan kiinni, toimivaltainen täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen antaa hänelle kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti tiedon eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja sen sisällöstä sekä hänen mahdollisuudestaan antaa suostumuksensa siihen, että hänet luovutetaan määräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle.

2. Etsityllä henkilöllä, joka otetaan kiinni eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa varten, on oikeus käyttää oikeudellista avustajaa ja tulkkia täytäntöönpanojäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

---

[9] Yhteinen toiminta 29 päivältä kesäkuuta 1998 Euroopan oikeudellisen verkon perustamisesta (EYVL L 191, 7.7.1998, s. 4).

12 artikla

Henkilön pitäminen säilössä

Kun henkilö otetaan kiinni eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella, täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen tekee täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti päätöksen siitä, onko säilössä pitämistä jatkettava. Väliaikainen vapauttaminen on mahdollista milloin hyvänsä täytäntöönpanojäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti edellyttäen, että kyseisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen toteuttaa tarpeellisiksi katsomansa toimenpiteet etsityn henkilön pakenemisen estämiseksi.

13 artikla

Suostumus luovuttamiseen

1. Jos pidätetty ilmoittaa suostuvansa luovuttamiseen, suostumus ja tarvittaessa nimenomainen luopuminen 27 artiklan 2 kohdassa määriteltyyn erityissääntöön vetoamisesta annetaan täytäntöönpanosta vastaavalle oikeusviranomaiselle täytäntöönpanojäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

2. Jäsenvaltiot toteuttavat tarvittavat toimenpiteet, jotta 1 kohdassa tarkoitettu suostumus ja mahdollinen luopuminen hankitaan tavalla, josta ilmenee asianomaisen antaneen ne vapaaehtoisesti ja täysin tietoisena tästä aiheutuvista seurauksista. Tätä varten etsityllä henkilöllä on oikeus käyttää oikeudellista avustajaa.

3. 1 kohdassa tarkoitettu suostumus ja mahdollinen luopuminen merkitään pöytäkirjaan täytäntöönpanojäsenvaltion kansallisessa lainsäädännössä säädettyä menettelyä noudattaen.

4. Suostumus on periaatteessa peruuttamaton. Jokainen jäsenvaltio voi säätää, että suostumus ja mahdollinen luopuminen voidaan peruuttaa kansallisessa lainsäädännössä sovellettavien sääntöjen mukaisesti. Siinä tapauksessa suostumuksen antamispäivän ja sen peruuttamispäivän välistä aikaa ei oteta huomioon 17 artiklassa säädettyjä määräaikoja määritettäessä. Jäsenvaltio, joka haluaa käyttää tätä mahdollisuutta, ilmoittaa siitä neuvoston pääsihteeristölle hyväksyessään tämän puitepäätöksen ja ilmoittaa menettelyt, joiden mukaisesti suostumuksen peruuttaminen on mahdollista, sekä kaikki näihin menettelyihin tehdyt muutokset.

14 artikla

Etsityn henkilön kuuleminen

Jos pidätetty henkilö ei 13 artiklassa mainitulla tavalla anna suostumustaan luovuttamiseensa, hänellä on oikeus tulla kuulluksi täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen toimesta täytäntöönpanojäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaan.

15 artikla

Luovuttamispäätös

1. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen tekee päätöksen henkilön luovuttamisesta tässä puitepäätöksessä määritetyissä määräajoissa ja siinä määritetyin edellytyksin.

2. Jos täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen katsoo, että pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion toimittamat tiedot eivät riitä, jotta se voisi tehdä päätöksen luovuttamisesta, se pyytää toimittamaan kiireellisesti erityisesti 3–5 ja 8 artiklan osalta tarvittavat lisätiedot ja voi asettaa tietojen saamiselle määräajan ottaen huomioon tarpeen noudattaa 17 artiklassa vahvistettua määräaikaa.

3. Pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen voi milloin tahansa toimittaa kaikki käyttökelpoiset lisätiedot täytäntöönpanosta vastaavalle oikeusviranomaiselle.

16 artikla

Päätös samanaikaisten pyyntöjen tapauksessa

1. Jos kaksi tai useampi jäsenvaltioista on antanut samaa henkilöä koskevan eurooppalaisen pidätysmääräyksen, täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen päättää, mikä kyseisistä pidätysmääräyksistä pannaan täytäntöön, ottaen asianmukaisella tavalla huomioon kaikki asiaan liittyvät seikat ja erityisesti rikosten suhteellisen törkeyden ja niiden tekopaikat, eurooppalaisten pidätysmääräysten antamisajankohdat sekä sen, onko pidätysmääräys annettu syytteen nostamiseksi vai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanemiseksi.

2. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi pyytää Eurojust-yksiköltä[10] apua 1 kohdassa tarkoitetun päätöksen osalta.

3. Jos samasta henkilöstä on annettu sekä eurooppalainen pidätysmääräys että kolmannen maan esittämä luovutuspyyntö, täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen päättää, annetaanko etusija eurooppalaiselle pidätysmääräykselle vai luovuttamispyynnölle, ottaen asianmukaisella tavalla huomioon kaikki asiaan liittyvät, erityisesti 1 kohdassa tarkoitetut sekä sovellettavassa yleissopimuksessa tai sopimuksessa mainitut seikat.

4. Tämä artikla ei vaikuta kansainvälisen rikostuomioistuimen perussäännöstä johtuviin jäsenvaltioiden velvoitteisiin.

[10] Neuvoston päätös 2002/187/YOS, tehty 28 päivänä helmikuuta 2002, Eurojust-yksikön perustamisesta vakavan rikollisuuden torjunnan tehostamiseksi (EYVL L 63, 6.3.2002, s. 1).

17 artikla

Päätöksen määräajat ja menettelyt

1. Eurooppalainen pidätysmääräys käsitellään ja se pannaan täytäntöön kiireellisesti.

2. Jos etsitty henkilö suostuu luovuttamiseen, lopullinen päätös eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta olisi tehtävä 10 päivän kuluttua suostumuksen antamisesta.

3. Muissa tapauksissa lopullinen päätös eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta olisi tehtävä 60 päivän kuluessa etsityn henkilön kiinni ottamisesta.

4. Jos eurooppalaista pidätysmääräystä ei erityistapauksissa voida panna täytäntöön 2 tai 3 kohdan mukaisissa määräajoissa, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on välittömästi ilmoitettava siitä ja viivästyksen syystä pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle. Tällaisessa tapauksessa määräaikoja voidaan jatkaa 30 päivällä.

5. Siihen saakka, kunnes täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen tekee eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoa koskevan lopullisen päätöksen, sen on varmistettava, että henkilön tosiasiallisen luovuttamisen aineelliset edellytykset säilyvät.

6. Eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta kieltäytyminen on perusteltava.

7. Jos jäsenvaltio ei poikkeuksellisissa olosuhteissa pysty noudattamaan tässä artiklassa säädettyjä määräaikoja, sen on ilmoitettava siitä ja viivästyksen syistä Eurojust-yksikölle. Jäsenvaltion, joka on toistuvasti kärsinyt jonkin toisen jäsenvaltion viivästyksestä pidätysmääräyksen täytäntöönpanossa, on lisäksi ilmoitettava siitä neuvostolle tämän puitepäätöksen täytäntöönpanon arvioimiseksi jäsenvaltioiden tasolla.

18 artikla

Tilanne päätöstä odotettaessa

1. Kun eurooppalainen pidätysmääräys on annettu rikossyytteen ajamista varten, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on:

   a) joko suostuttava siihen, että etsittyä henkilöä on kuultava 19 artiklan mukaisesti;

   b) tai suostuttava siihen, että etsitty henkilö siirretään väliaikaisesti.

2. Pidätysmääräyksen antaneen ja täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on keskenään sovittava väliaikaisen siirtämisen edellytyksistä ja kestosta.

3. Väliaikaista siirtämistä koskevissa tapauksissa henkilön on voitava palata täytäntöönpanojäsenvaltioon ollakseen läsnä häntä koskevissa istunnoissa luovuttamismenettelyn puitteissa.

19 artikla

Henkilön kuuleminen päätöstä odotettaessa

1. Etsityn henkilön kuulemisen toimittaa oikeusviranomainen jonkin toisen henkilön avustamana, joka nimetään sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan, jolla on toimivalta pyynnön esittämiseen.

2. Etsityn henkilön kuuleminen toimitetaan täytäntöönpanojäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti ja sen edellytykset on määritettävä pidätysmääräyksen antaneen ja täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen keskinäisellä sopimuksella.

3. Toimivaltainen täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi antaa jäsenvaltionsa muun oikeusviranomaisen tehtäväksi osallistua etsityn henkilön kuulemiseen, jotta varmistetaan tämän artiklan ja asetettujen ehtojen asianmukainen soveltaminen.

20 artikla

Erioikeudet ja vapaudet

1. Jos etsittyä henkilöä koskee täytäntöönpanojäsenvaltiossa oikeudenkäyntiä tai täytäntöönpanoa koskeva erioikeus tai -vapaus, 17 artiklassa tarkoitetut määräajat alkavat kulua vain jos ja vasta kun täytäntöönpanosta vastaavalle oikeusviranomaiselle on ilmoitettu tämän erioikeuden tai vapauden poistamisesta.

   Jos henkilöä ei enää koske tällainen erioikeus tai -vapaus, täytäntöönpano-jäsenvaltio varmistaa, että tosiasiallisen luovuttamisen aineelliset edellytykset säilyvät.

2. Jos erioikeuden tai -vapauden poistaminen kuuluu täytäntöönpanojäsenvaltion viranomaiselle, täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen pyytää siltä erioikeuden tai -vapauden poistamista viipymättä. Jos erioikeuden tai -vapauden poistaminen kuuluu toisen valtion viranomaiselle tai kansainväliselle järjestölle, pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen on pyydettävä siltä kyseistä erioikeuden tai -vapauden poistamista.

21 artikla

Kansainvälisten velvoitteiden samanaikaisuus

Tämä puitepäätös ei vaikuta täytäntöönpanojäsenvaltion velvoitteisiin, jos etsitty henkilö on luovutettu kyseiseen jäsenvaltioon kolmannesta valtiosta ja kyseistä henkilöä suojaavat sen järjestelyn erityissäännöt, jonka nojalla hänet luovutettiin. Täytäntöönpano-jäsenvaltio toteuttaa tarvittavat toimenpiteet pyytääkseen heti sen valtion suostumusta,

josta etsitty henkilö luovutettiin, jotta hänet voidaan luovuttaa pidätysmääräyksen antaneeseen jäsenvaltioon. Edellä 17 artiklassa tarkoitetut määräajat alkavat kulua vasta ajankohdasta, jona näiden erityissääntöjen soveltaminen lakkaa. Odottaessaan sen valtion päätöstä, josta etsitty henkilö on luovutettu, täytäntöönpanojäsenvaltion on varmistettava, että tosiasiallisen luovuttamisen aineelliset edellytykset säilyvät.

22 artikla

Päätöksestä ilmoittaminen

Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ilmoittaa välittömästi eurooppalaista pidätysmääräystä koskevasta päätöksestä pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle.

23 artikla

Määräaika henkilön luovuttamiselle

1. Etsitty henkilö luovutetaan mahdollisimman pian asianomaisten viranomaisten sopimana ajankohtana.

2. Hänet luovutetaan kymmenen päivän kuluessa lopullisesta päätöksestä panna täytäntöön eurooppalainen pidätysmääräys.

3. Jos etsittyä henkilöä ei kyetä luovuttamaan 2 kohdan mukaisessa määräajassa jossakin jäsenvaltiossa ilmenevän ylivoimaisen esteen vuoksi, täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen ja pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen on välittömästi otettava yhteyttä toisiinsa ja sovittava uudesta luovuttamispäivästä. Tällöin luovuttaminen tapahtuu kymmenen päivän kuluessa sovitusta uudesta määräpäivästä.

4. Poikkeuksellisesti luovuttamista voidaan tilapäisesti lykätä vakavista humanitaarisista syistä, esimerkiksi jos on olemassa perusteltu syy uskoa, että luovuttaminen selvästi vaarantaisi etsityn henkilön hengen tai terveyden. Eurooppalainen pidätysmääräys on pantava täytäntöön heti, kun tällaisten syiden olemassaolo on lakannut. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ilmoittaa tästä välittömästi pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle ja sopii uudesta luovuttamisajankohdasta. Luovuttaminen tapahtuu tällöin kymmenen päivän kuluessa näin sovitusta uudesta määräpäivästä.

5. Jos kyseinen henkilö on 2–4 kohdassa tarkoitettujen määräaikojen päättyessä edelleen säilöön otettuna, hänet päästetään vapaaksi.

24 artikla

Luovuttamisen lykkääminen tai ehdollinen luovuttaminen

1. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi tehtyään päätöksen eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta lykätä etsityn henkilön luovuttamista, jotta hänet voidaan asettaa syytteeseen täytäntöönpanojäsenvaltiossa tai, jos hänet on jo tuomittu, jotta hän voi suorittaa muusta teosta

kuin siitä, jota eurooppalainen pidätysmääräys koskee, tuomitun rangaistuksen täytäntöönpanovaltion alueella.

2. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen voi luovuttamisen lykkäämisen sijasta väliaikaisesti luovuttaa etsityn henkilön pidätysmääräyksen antaneelle jäsenvaltiolle täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen ja pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen kesken tehtävässä sopimuksessa määritettävin ehdoin. Sopimus on tehtävä kirjallisesti, ja ehdot sitovat kaikkia pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion viranomaisia.

25 artikla

Kauttakuljetus

1. Kukin jäsenvaltio sallii, paitsi jos se käyttää hyväkseen mahdollisuutta kieltäytyä kansalaisen tai maassa vakinaisesti asuvan henkilön vapauden-menetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanoa varten tapahtuvaa kauttakulkua koskevasta pyynnöstä, etsityn henkilön kuljettamisen alueensa kautta luovuttamisen yhteydessä, edellyttäen että jäsenvaltiolle on ilmoitettu:

   a) eurooppalaisen pidätysmääräyksen kohteena olevan henkilön henkilöllisyys ja kansalaisuus;

   b) eurooppalaisen pidätysmääräyksen olemassaolosta;

   c) rikoksen luonteesta ja oikeudellisesta luokittelusta;

   d) rikoksenteon olosuhteiden kuvaus, mukaan lukien ajankohta ja paikka.

   Kun henkilö, josta eurooppalainen pidätysmääräys on annettu syytteen nostamista varten, on kauttakulkujäsenvaltion kansalainen tai siellä vakinaisesti asuva henkilö, kauttakulun ehdoksi voidaan asettaa se, että henkilö, kun häntä on kuultu, palautetaan kauttakulkujäsenvaltioon, jotta hänelle pidätys-määräyksen antaneessa jäsenvaltiossa määrätty vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide voitaisiin panna täytäntöön.

2. Kukin jäsenvaltio nimeää viranomaisen, joka on vastuussa kauttakuljetusta koskevien pyyntöjen sekä tarvittavien asiakirjojen vastaanottamisesta sekä muusta kauttakuljetuspyyntöihin liittyvästä virallisesta kirjeenvaihdosta. Jäsenvaltioiden on annettava tieto nimeämisestä neuvoston pääsihteeristölle.

3. Pyyntö kauttakuljetuksesta sekä 1 kohdan mukaiset tiedot voidaan lähettää 2 kohdan mukaisesti nimetylle viranomaiselle millä tahansa tavalla, josta jää kirjallinen merkintä. Kauttakulkujäsenvaltio antaa tiedoksi päätöksensä samaa menettelyä noudattaen.

4. Tätä puitepäätöstä ei sovelleta käytettäessä ilmakuljetusta ilman aiottua välilaskua. Jos ennakoimaton laskeutuminen kuitenkin tapahtuu, pidätysmääräyksen antanut jäsenvaltio toimittaa 2 kohdan mukaisesti nimetylle viranomaiselle 1 kohdan mukaiset tiedot.

5. Jos kauttakulku koskee henkilöä, joka on määrä luovuttaa kolmannesta maasta jäsenvaltioon, tätä artiklaa sovelletaan asianmukaisin muutoksin. Erityisesti ilmaisu ”eurooppalainen pidätysmääräys” katsotaan korvatuksi ilmaisulla ”luovuttamispyyntö”.

3 LUKU

LUOVUTTAMISEN VAIKUTUKSET

26 artikla

Täytäntöönpanojäsenvaltiossa säilöön otettuna vietetyn ajan vähentäminen

1. Pidätysmääräyksen antanut jäsenvaltio vähentää eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta johtuvan säilöönottoajan vapausrangaistuksen kokonaisajasta, joka olisi suoritettava pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen tuomitsemisen seurauksena.

2. Siksi täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen tai 7 artiklan nojalla nimetyn keskusviranomaisen on luovuttamisen yhteydessä toimitettava pidätysmääräyksen antaneelle oikeusviranomaiselle kaikki tiedot siitä, miten kauan eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteella etsityn henkilön vapaudenmenetys on kestänyt.

27 artikla

Mahdollinen syytteeseenpano muista rikoksista

1. Kukin jäsenvaltio voi ilmoittaa Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristölle siitä, että sen suostumus syytteeseenpanoa, tuomitsemista tai säilöön ottamista varten vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanemiseksi ennen kyseistä luovuttamista tehdystä, muusta kuin luovuttamisen perusteena olleesta rikoksesta katsotaan annetuksi muiden samanlaisen ilmoituksen antaneiden jäsenvaltioiden osalta, mikäli täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ei jossain erityistapauksessa päätä luovuttamisesta tekemässään päätöksessä toisin.

2. Lukuun ottamatta 1 ja 3 kohdassa tarkoitettuja tapauksia, luovutettua henkilöä ei saa syyttää, tuomita tai muuten riistää häneltä vapautta ennen kyseistä luovuttamista tehdystä muusta kuin luovuttamisen perusteena olleesta rikoksesta.

3. Edellä olevaa 2 kohtaa ei sovelleta seuraavissa tapauksissa:

   a) jos henkilö, jolla on ollut tilaisuus poistua sen jäsenvaltion alueelta, johon hänet on luovutettu, ei ole poistunut sieltä 45 päivän kuluessa lopullisesta vapauttamisestaan tai on palannut alueelle sieltä poistuttuaan;

b) rikoksesta ei voi seurata vapaudenmenetystä käsittävää rangaistusta tai turvaamistoimenpidettä;

c) rikosoikeudenkäynti ei johda henkilön henkilökohtaisen vapauden rajoitusta koskevaan toimenpiteeseen;

d) henkilö joutuu muun kuin vapaudenriiston käsittävän rangaistuksen tai toimenpiteen kohteeksi, mukaan lukien taloudellinen rangaistus tai sellaisen sijasta määrätty toimenpide, vaikka se voisikin rajoittaa hänen henkilökohtaista vapauttaan;

e) henkilö on suostunut luovuttamiseensa sekä mahdollisesti luopunut vetoamasta erityissääntöön 13 artiklan mukaisesti;

f) henkilö on luovuttamisensa jälkeen nimenomaisesti luopunut vetoamasta erityissääntöön tiettyjen luovuttamista edeltäneiden tekojen osalta. Luopumisilmoitus annetaan pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion toimivaltaisille oikeusviranomaisille ja se kirjataan tämän valtion kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Luopumisilmoitus annetaan tavalla, josta ilmenee kyseisen henkilön antaneen sen vapaaehtoisesti ja täysin tietoisena seurauksista, joita tästä aiheutuu. Tätä varten henkilöllä on oikeus käyttää oikeudellista avustajaa;

g) henkilön luovuttanut täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen antaa suostumuksensa 4 kohdan mukaisesti.

4. Suostumusta on pyydettävä täytäntöönpanosta vastaavalta oikeusviranomaiselta liittäen pyyntöön 8 artiklan 1 kohdassa mainitut tiedot ja käännös 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Suostumus annetaan, jos rikoksesta, jonka perusteella sitä pyydetään, voitaisiin luovuttaa tämän puitepäätöksen määräysten nojalla. Suostumus on evättävä 3 artiklassa mainituilla perusteilla ja muuten se voidaan evätä ainoastaan 4 artiklassa mainituilla perusteilla. Päätös on tehtävä viimeistään 30 päivän kuluttua pyynnön vastaanottamisesta.

Edellä 5 artiklassa mainituissa tilanteissa on pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion annettava kyseisessä artiklassa säädetyt takuut.

28 artikla

Pidätysmääräyksen mukainen luovuttaminen ja luovuttaminen edelleen kolmanteen maahan

1. Kukin jäsenvaltio voi ilmoittaa Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristölle siitä, että sen suostumus henkilön luovuttamiseen muuhun jäsenvaltioon kuin täytäntöönpanojäsenvaltioon ennen kyseistä luovuttamista tehtyyn rikokseen perustuvan eurooppalaisen pidätysmääräyksen nojalla katsotaan annetuksi muiden samanlaisen ilmoituksen antaneiden jäsenvaltioiden osalta, mikäli täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen ei jossain erityistapauksessa päätä luovuttamispäätöksessään toisin.

2. Joka tapauksessa henkilö, joka on luovutettu eurooppalaisen pidätysmääräyksen nojalla pidätysmääräyksen antaneeseen jäsenvaltioon, voidaan ilman

täytäntöönpanojäsenvaltion suostumusta luovuttaa muuhun jäsenvaltioon kuin täytäntöönpanojäsenvaltioon ennen kyseistä luovuttamista tehtyyn rikokseen perustuvan eurooppalaisen pidätysmääräyksen nojalla seuraavissa tapauksissa:

a) etsitty henkilö, jolla on ollut tilaisuus poistua sen jäsenvaltion alueelta, johon hänet on luovutettu, ei ole poistunut sieltä 45 päivän kuluessa lopullisesta vapauttamisestaan tai on palannut alueelle sieltä poistuttuaan;

b) etsitty henkilö antaa suostumuksensa luovuttamiseen muuhun jäsenvaltioon kuin eurooppalaisen pidätysmääräyksen mukaiseen täytäntöönpanojäsenvaltioon. Suostumus annetaan pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion toimivaltaisille oikeusviranomaisille ja se kirjataan tämän valtion kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Suostumus annetaan tavalla, josta ilmenee kyseisen henkilön antaneen sen vapaaehtoisesti ja täysin tietoisena seurauksista, joita tästä aiheutuu. Tätä varten etsityllä henkilöllä on oikeus käyttää oikeudellista avustajaa;

c) erityissääntö ei koske etsittyä henkilöä 27 artiklan 3 kohdan a, e, f ja g alakohdan mukaisesti.

3. Täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen antaa suostumuksensa toiseen jäsenvaltioon luovuttamiselle seuraavien määräysten mukaisesti:

a) suostumusta koskeva pyyntö on toimitettava 9 artiklan mukaisesti liittäen pyyntöön 8 artiklan 1 kohdassa mainitut tiedot ja käännös 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti;

b) suostumus annetaan, jos rikoksesta, jonka perusteella sitä pyydetään, voitaisiin luovuttaa tämän puitepäätöksen määräysten nojalla;

c) päätös on tehtävä viimeistään 30 päivän kuluttua pyynnön vastaanottamisesta;

d) suostumus on evättävä 3 artiklassa mainituilla perusteilla ja muuten se voidaan evätä ainoastaan 4 artiklassa mainituilla perusteilla.

Edellä 5 artiklassa mainituissa tilanteissa pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion on annettava kyseisessä artiklassa säädetyt takuut.

4. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, eurooppalaisen pidätysmääräyksen nojalla luovutettua henkilöä ei saa luovuttaa kolmanteen valtioon ilman luovuttaneen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen suostumusta. Suostumus annetaan sitä jäsenvaltiota, josta pyydetty henkilö on luovutettu, sitovien yleissopimusten ja sen kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

29 artikla

Omaisuuden luovuttaminen

1. Täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on pidätysmääräyksen antaneen viranomaisen pyynnöstä tai omasta aloitteestaan kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti takavarikoitava ja luovutettava omaisuus,

   a) jota voidaan käyttää todistusaineistona; tai

   b) jonka etsitty henkilö on hankkinut rikoksella.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu omaisuus on luovutettava, vaikka eurooppalaista pidätysmääräystä ei voida panna täytäntöön siksi, että etsitty henkilö on kuollut tai paennut.

3. Jos 1 kohdassa tarkoitettu omaisuus on määrätty takavarikoitavaksi tai menetetyksi täytäntöönpanovaltion alueella, tämä voi ottaa sen väliaikaisesti säilytettäväksi, jos sitä tarvitaan vireillä olevan rikosoikeudellisen menettelyn yhteydessä, tai luovuttaa sen pidätysmääräyksen antaneelle jäsenvaltiolle sillä ehdolla, että se palautetaan.

4. Kaikki täytäntöönpanovaltion tai kolmansien osapuolten 1 kohdassa mainittuun omaisuuteen mahdollisesti saamat oikeudet pysyvät voimassa. Jos tällaisia oikeuksia on olemassa, pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion on palautettava omaisuus maksutta täytäntöönpanovaltiolle rikosoikeudellisen menettelyn päättymisen jälkeen.

30 artikla

Kustannukset

1. Täytäntöönpanosta vastaava jäsenvaltio vastaa eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta alueellaan aiheutuvista kustannuksista.

2. Kaikista muista kustannuksista vastaa pidätysmääräyksen antanut jäsenvaltio.

4 LUKU

YLEISET JA LOPPUMÄÄRÄYKSET

31 artikla

Suhde muihin säädöksiin

1. Tämän puitepäätöksen määräyksillä korvataan 1 päivästä tammikuuta 2004 alkaen rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevien seuraavien yleissopimusten vastaavat määräykset jäsenvaltioiden välisissä suhteissa, sanotun vaikuttamatta niiden soveltamiseen jäsenvaltioiden ja kolmansien valtioiden välisissä suhteissa:

   a) rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta 13 päivänä joulukuuta 1957 tehty eurooppalainen yleissopimus, sen 15 päivänä lokakuuta 1975 tehty lisäpöytäkirja sekä sen 17 päivänä maaliskuuta 1978 tehty toinen lisäpöytäkirja ja terrorismin vastustamisesta 27 päivänä tammikuuta 1977 tehty eurooppalainen yleissopimus rikoksen johdosta tapahtuvan luovuttamisen osalta;

   b) Euroopan yhteisöjen kahdentoista jäsenvaltion välillä luovuttamispyyntöjen lähettämismenetelmien yksinkertaistamisesta ja nykyaikaistamisesta 26 päivänä toukokuuta 1989 tehty sopimus;

   c) yksinkertaistetusta menettelystä Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä rikoksen johdosta tapahtuvassa luovuttamisessa 10 päivänä maaliskuuta 1995 tehty yleissopimus;

   d) rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä 27 päivänä syyskuuta 1996 tehty yleissopimus; sekä

   e) tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta 19 päivänä kesäkuuta 1990 tehdyn yleissopimuksen III osasto, 4 luku.

2. Jäsenvaltiot voivat jatkaa tämän puitepäätöksen tekohetkellä voimassa olevien kahdenvälisten tai monenkeskisten sopimusten tai järjestelyjen soveltamista sikäli kuin niiden avulla voidaan syventää tai laajentaa puitepäätöksen tavoitteita ja sikäli kuin ne entisestään yksinkertaistavat tai muuten helpottavat niiden etsittyjen henkilöiden luovuttamista koskevia menettelyjä, joista on annettu eurooppalainen pidätysmääräys.

   Jäsenvaltiot voivat tämän puitepäätöksen voimaantulon jälkeen tehdä kahdenvälisiä tai monenkeskisiä sopimuksia tai järjestelyjä sikäli kuin niiden avulla voidaan syventää tai laajentaa puitepäätöksen sisältöä ja sikäli kuin ne entisestään yksinkertaistavat tai muuten helpottavat etsittyjen henkilöiden, joista on annettu eurooppalainen pidätysmääräys, luovuttamista koskevia menettelyjä vahvistamalla erityisesti 17 artiklassa määrättyjä määräaikoja lyhyempiä

määräaikoja, laajentamalla 2 artiklan 2 kohdassa mainittujen rikosten luetteloa, rajoittamalla entisestään 3 ja 4 artiklassa mainittuja kieltäytymisperusteita tai alentamalla 2 artiklan 1 tai 2 kohdassa määrättyjä rangaistuskynnyksiä.

Toisessa alakohdassa tarkoitetut sopimukset tai järjestelyt eivät missään tapauksessa voi vaikuttaa suhteisiin niiden jäsenvaltioiden kanssa, jotka eivät ole niiden osapuolia.

Jäsenvaltiot ilmoittavat neuvostolle ja komissiolle kolmen kuukauden kuluessa tämän puitepäätöksen voimaantulosta niistä ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuista voimassaolevista sopimuksista tai järjestelyistä, joiden soveltamista ne haluavat jatkaa.

Jäsenvaltiot ilmoittavat myös neuvostolle ja komissiolle kaikista toisessa alakohdassa säädetyistä uusista sopimuksista tai järjestelyistä kolmen kuukauden kuluessa niiden allekirjoittamisesta.

3. Silloin kun 1 kohdassa tarkoitettuja yleissopimuksia tai sopimuksia sovelletaan sellaisiin jäsenvaltioiden alueisiin tai sellaisiin alueisiin, joiden ulkosuhteista jäsenvaltio on vastuussa ja joihin tätä puitepäätöstä ei sovelleta, olemassa olevat suhteet kyseisten alueiden ja muiden jäsenvaltioiden välillä perustuvat edelleen kyseisiin välineisiin.

32 artikla

Siirtymämääräys

1. Ennen 1 päivää tammikuuta 2004 vastaanotettuihin rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskeviin pyyntöihin sovelletaan edelleen rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevia voimassa olevia säädöksiä. Pyyntöihin, jotka on otettu vastaan kyseisestä päivämäärästä alkaen, sovelletaan jäsenvaltioiden tämän puitepäätöksen mukaisesti vahvistamia sääntöjä. Kun neuvosto tekee tämän puitepäätöksen, jäsenvaltio voi kuitenkin antaa lausuman, jossa se ilmoittaa täytäntöönpanojäsenvaltiona jatkavansa ilmoittamaansa päivämäärää ennen tehtyihin tekoihin liittyvien pyyntöjen käsittelemistä ennen 1 päivää tammikuuta 2004 sovellettavan, rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskevan järjestelmän mukaisesti. Kyseinen päivämäärä ei voi olla myöhäisempi kuin 7 päivä elokuuta 2002. Kyseinen lausuma julkaistaan virallisessa lehdessä. Se voidaan peruuttaa milloin tahansa.

33 artikla

Itävaltaa ja Gibraltaria koskevat määräykset

1. Niin kauan kuin Itävalta ei ole muuttanut luovuttamista ja keskinäistä oikeusapua koskevan lain (Auslieferungs- und Rechtshilfegesetz) 12 pykälän 1 momenttia, kuitenkin enintään 31 päivään joulukuuta 2008 saakka, Itävalta voi sallia, että sen täytäntöönpanosta vastaavat oikeusviranomaiset kieltäytyvät eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta, jos etsitty henkilö on Itävallan kansalainen ja jos teko, jonka johdosta eurooppalainen pidätysmääräys on annettu, ei ole Itävallan lainsäädännön mukaan rangaistava.

2. Tätä puitepäätöstä sovelletaan Gibraltariin.

34 artikla

Täytäntöönpano

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tämän puitepäätöksen säännösten noudattamisen edellyttämät tarpeelliset toimenpiteet viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2003.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava neuvoston pääsihteeristölle ja komissiolle kirjallisina ne säännökset, joilla jäsenvaltioiden tästä puitepäätöksestä aiheutuvat velvoitteet saatetaan osaksi kansallista lainsäädäntöä. Näin tehdessään jäsenvaltio voi ilmoittaa, että se soveltaa välittömästi kyseistä puitepäätöstä suhteissaan saman ilmoituksen tehneisiin jäsenvaltioihin.

   Neuvoston pääsihteeristön on toimitettava jäsenvaltioille ja komissiolle tiedot, jotka se saa 7 artiklan 2 kohdan, 8 artiklan 2 kohdan, 13 artiklan 4 kohdan ja 25 artiklan 2 kohdan mukaisesti. Se huolehtii myös niiden julkaisemisesta virallisessa lehdessä.

3. Neuvoston pääsihteeristön toimittamien tietojen perusteella komissio toimittaa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2004 Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän puitepäätöksen soveltamisesta ja esittää tarvittaessa säädösehdotuksia.

4. Neuvosto arvioi vuoden 2003 jälkipuoliskolla tämän puitepäätöksen säännösten ja erityisesti niiden käytännön soveltamisen jäsenvaltioissa sekä SIS:in toiminnan. Neuvosto arvioi, missä määrin jäsenvaltiot ovat noudattaneet tätä puitepäätöstä.

35 artikla

Voimaantulo

Tämä puitepäätös tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu virallisessa lehdessä.

Tehty Luxemburgissa 13 päivänä kesäkuuta 2002.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
M. RAJOY BREY

LIITE II – EUROOPPALAINEN PIDÄTYSMÄÄRÄYSLOMAKE, sisältyy EPM-puitepäätöksen liitteeseen

EUROOPPALAINEN PIDÄTYSMÄÄRÄYS[1]

Tämän pidätysmääräyksen on antanut toimivaltainen oikeusviranomainen. Pyydän, että jäljempänä mainittu henkilö pidätetään ja luovutetaan syytetoimenpiteitä tai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanemista varten.

a) Etsityn henkilöllisyyteen liittyvät tiedot:

Sukunimi: .....

Etunimi (-nimet): .....

Mahdollinen tyttönimi: .....

Mahdolliset peitenimet: .....

Sukupuoli: .....

Kansalaisuus: .....

Syntymäaika: .....

Syntymäpaikka: .....

Asuinpaikka ja/tai tunnettu osoite: .....

.....

Etsityn ymmärtämä kieli tai ymmärtämät kielet (jos tiedossa):

.....

Erityiset tuntomerkit / etsityn kuvaus: .....

.....

Etsityn valokuva ja sormenjäljet, jos ne ovat saatavilla ja ne voidaan lähettää, tai sen henkilön yhteystiedot, johon niiden tai DNA-profiilin saamiseksi on otettava yhteyttä (jos nämä tiedot ovat saatavilla lähettämistä varten eivätkä sisälly tähän pidätysmääräykseen).

[1] Kun täytäntöönpanojäsenvaltio on tiedossa, tämä pidätysmääräys on laadittava jollakin täytäntöönpanojäsenvaltion virallisella kielellä tai muulla kyseisen valtion hyväksymällä kielellä tai käännettävä tällaiselle kielelle.

b) Pidätysmääräyksen perusteena oleva päätös

1. Pidätysmääräys tai vaikutukseltaan vastaava oikeudellinen päätös:
   .....
   Laji: .....
2. Täytäntöönpanokelpoinen tuomio: .....
   .....
   Viite: .....

c) Rangaistuksen kestoa koskevat tiedot:

1. Rikoksesta tai rikoksista määrättävissä olevan vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen enimmäiskesto:
   .....
   .....
2. Määrätyn vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen kesto:
   .....
   Suorittamatta oleva rangaistus: .....
   .....
   .....

d) Ilmoittakaa, oliko asianomainen henkilö henkilökohtaisesti läsnä päätökseen johtaneessa oikeudenkäynnissä:

1. □ Kyllä, henkilö oli henkilökohtaisesti läsnä päätökseen johtaneessa oikeudenkäynnissä.

2. □ Ei, henkilö ei ollut henkilökohtaisesti läsnä päätökseen johtaneessa oikeudenkäynnissä.

3. Jos olette merkinnyt kohdan 2, vahvistakaa yksi seuraavista:

   □ 3.1a. haaste oli annettu … (päivä/kuukausi/vuosi) asianomaiselle henkilölle henkilökohtaisesti tiedoksi ja hänelle oli siten ilmoitettu päätökseen johtaneen oikeudenkäynnin ajankohdasta ja paikasta ja hänelle oli ilmoitettu, että asia voidaan ratkaista, vaikka hän jää pois oikeudenkäynnistä;

   TAI

   □ 3.1b. haastetta ei ollut annettu asianomaiselle henkilölle henkilökohtaisesti

tiedoksi, mutta hän oli muilla keinoin tosiasiallisesti saanut virallisen tiedon päätökseen johtaneen oikeudenkäynnin ajankohdasta ja paikasta siten, että voidaan kiistattomasti todeta, että hän oli tietoinen oikeudenkäynnistä, ja hänelle oli ilmoitettu, että asia voidaan ratkaista, vaikka hän jää pois oikeudenkäynnistä;

TAI

☐ 3.2. asianomainen henkilö oli oikeudenkäynnistä tietoisena valtuuttanut oikeudenkäyntiavustajan, jonka joko asianomainen henkilö tai valtio oli nimennyt puolustamaan häntä oikeudenkäynnissä, ja tämä edustaja oli tosiasiallisesti puolustanut häntä oikeudenkäynnissä.

TAI

☐ 3.3. päätös oli annettu asianomaiselle henkilölle tiedoksi … (päivä/kuukausi/vuosi) ja hänelle oli nimenomaisesti ilmoitettu hänen oikeudestaan uudelleenkäsittelyyn tai muutoksenhakuun, johon henkilöllä on oikeus osallistua ja joka antaa mahdollisuuden asian ratkaisuperusteiden uudelleentutkimiseen, mukaan lukien uudet todisteet, ja joka voi johtaa alkuperäisen päätöksen kumoamiseen, ja

☐ henkilö nimenomaisesti ilmoitti, ettei hän riitauta päätöstä;

TAI

☐ henkilö ei pyytänyt uudelleenkäsittelyä tai hakenut muutosta määräajassa;

TAI

☐ 3.4. päätöstä ei ollut annettu asianomaiselle henkilölle tiedoksi henkilökohtaisesti, mutta

- henkilölle annetaan päätös henkilökohtaisesti tiedoksi viipymättä luovuttamisen jälkeen; ja
- annettaessa henkilölle päätös tiedoksi hänelle nimenomaisesti ilmoitetaan hänen oikeudestaan uudelleenkäsittelyyn tai muutoksenhakuun, johon henkilöllä on oikeus osallistua ja joka antaa mahdollisuuden asian ratkaisuperusteiden uudelleentutkimiseen, mukaan lukien uudet todisteet, ja joka voi johtaa alkuperäisen päätöksen kumoamiseen; ja

- henkilölle ilmoitetaan, missä ajassa hänen on pyydettävä uudelleenkäsittelyä tai haettava muutosta. Ko. määräaika on …... päivää.

4. Jos olette merkinnyt edellä olevan 3.1 b, 3.2 tai 3.3 kohdan, ilmoittakaa sen osalta, miten kyseinen edellytys on täyttynyt:

……

……

e) Rikos tai rikokset:

Tämä pidätysmääräys koskee kaikkiaan: ..... rikosta.

Rikoksen tai rikosten teko-olosuhteiden kuvaus, mukaan lukien ajankohta (päivämäärä ja kellonaika), tekopaikka ja etsityn osallistumisaste:

.....

.....

.....

Rikoksen tai rikosten luonne ja oikeudellinen luokittelu sekä siihen tai niihin sovellettavat määräykset/lait:

.....

.....

.....

.....

.....

I. Merkitään tarvittaessa rastilla yksi tai useampi seuraavista teoista, jotka ovat rikoksina rangaistavia pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön mukaan siten, että niistä voi pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään kolme vuotta:

□ rikollisjärjestöön osallistuminen;

□ terrorismi;

□ ihmiskauppa;

□ lasten seksuaalinen hyväksikäyttö ja lapsipornografia;

- huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laiton kauppa;
- aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laiton kauppa;
- lahjonta;
- petos, mukaan lukien Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta 26 päivänä heinäkuuta 1995 tehdyssä yleissopimuksessa tarkoitettu Euroopan yhteisön taloudellisiin etuihin kohdistuva petos;
- rahanpesu
- rahan, mukaan lukien euron, väärentäminen;
- tietoverkkorikollisuus;
- ympäristörikollisuus, mukaan lukien uhanalaisten eläinlajien laiton kauppa ja uhanalaisten kasvilajien ja kasvilajikkeiden laiton kauppa;
- laittomassa maahantulossa ja maassa oleskelussa avustaminen;
- tahallinen henkirikos, vakava pahoinpitely ja vakavan ruumiinvamman aiheuttaminen;
- ihmisen elinten ja kudosten laiton kauppa;
- ihmisryöstö, vapaudenriisto ja panttivangiksi ottaminen;
- rasismi ja muukalaisviha;
- järjestäytynyt varkausrikollisuus tai aseellinen ryöstö;
- kulttuuriomaisuuden, mukaan lukien antiikki- ja taide-esineiden laiton kauppa;
- petollinen menettely;
- ryöstöntapainen kiristys ja kiristys;
- tuotteiden laiton väärentäminen ja jäljentäminen;
- hallinnollisten asiakirjojen väärentäminen ja kaupankäynti väärennöksillä;
- maksuvälineväärennykset;
- hormonivalmisteiden ja muiden kasvua edistävien aineiden laiton kauppa;
- ydin- ja radioaktiivisten aineiden laiton kauppa;
- varastettujen ajoneuvojen kauppa;
- raiskaus;

□ murhapoltto;

□ kansainvälisen rikostuomioistuimen tuomiovaltaan kuuluvat rikokset;

□ ilma-aluksen tai aluksen kaappaus;

□ tuhotyö.

II. Täydellinen kuvaus rikoksesta tai rikoksista, joka ei tai jotka eivät kuulu edellä I kohdassa tarkoitettuihin tapauksiin:

.....

.....

f) Muut tapaukseen liittyvät seikat (ilmoittaminen vapaaehtoista):

(Huomautus: Tähän voitaisiin merkitä ekstraterritoriaalisuutta, vanhentumisen keskeyttämistä ja rikoksen muita seurauksia koskevia huomautuksia.)

.....

.....

g) Tämä pidätysmääräys koskee myös sellaisten esineiden takavarikointia ja luovutusta, joita voidaan tarvita todistusaineistona:

Tämä pidätysmääräys koskee myös sellaisen omaisuuden takavarikointia ja luovutusta, jonka etsitty henkilö on hankkinut rikoksella:

Omaisuuden kuvaus ja sen sijainti (jos tiedossa):

.....

.....

.....

h) Rikoksesta tai rikoksista, jonka tai joiden johdosta tämä pidätysmääräys on annettu, voidaan määrätä / on määrätty vapaudenmenetyksen käsittävä elinkautinen rangaistus tai turvaamistoimenpide:

– pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion oikeusjärjestelmän mukaan määrättyä rangaistusta voidaan käsitellä uudelleen – pyynnöstä tai ainakin 20 vuoden kuluttua – tavoitteena kyseisen rangaistuksen tai toimenpiteen täytäntöönpanematta jättäminen,

ja/tai

– pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion oikeusjärjestelmän mukaan voidaan soveltaa armahtamistoimenpiteitä, joihin kyseisellä henkilöllä on pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön tai käytännön nojalla oikeus, tavoitteena kyseisen rangaistuksen tai toimenpiteen täytäntöönpanematta jättäminen.

i) Pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen

Virallinen nimi: .....

Oikeusviranomaisen edustajan nimi:[1] .....

Tehtävät (virkanimike ja -asema): .....

Asiakirjan viitetiedot: .....

Osoite: .....

Puhelin: (maakoodi) (suuntanumero) (...) .....

Faksi: (maakoodi) (suuntanumero) (...).....

Sähköposti: .....

Sen henkilön yhteystiedot, johon on otettava yhteyttä luovutuksen käytännön järjestelyjen osalta: .....

Jos on nimetty keskusviranomainen, jonka hallinnollisena tehtävänä on eurooppalaisten pidätysmääräysten lähettäminen ja vastaanottaminen:

Keskusviranomaisen nimi: .....

.....

Mahdollinen yhteyshenkilö (virkanimike ja -asema sekä nimi): .....

.....

Osoite: .....

.....

Puhelin: (maakoodi) (suuntanumero) (...) .....

Faksi: (maakoodi) (suuntanumero) (...) .....

Sähköposti: .....

Pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen ja/tai sen edustajan allekirjoitus:

.....

Nimi: .....

Tehtävät (virkanimike ja -asema): .....

Päivämäärä: .....

Virallinen leima (jos on)

[1] Eri kielitoisinnoissa tähän merkitään viittaus oikeudellisen toimivallan haltijaan.

LIITE III – OHJEET EUROOPPALAISEN PIDÄTYSMÄÄRÄYSLOMAKKEEN TÄYTTÄMISEKSI

Tämän pidätysmääräyksen on antanut toimivaltainen oikeusviranomainen. Pyydän, että jäljempänä mainittu henkilö pidätetään ja luovutetaan syytetoimenpiteitä tai vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen täytäntöönpanemista varten.

Kommentti

– Eurooppalaisen pidätysmääräyksen laatimisessa on suositeltavaa käyttää Euroopan oikeudellisen verkoston sivustolla olevaa Compendium-välinettä. Sen käyttäminen on yhtä helppoa kuin Word-lomakkeen täyttäminen, mutta lisäksi sillä on useita moderneja käyttäjäystävällisiä ominaisuuksia. Sen avulla voi esimerkiksi hakea toimivaltaisen täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen suoraan Euroopan oikeudellisen verkoston oikeudellisesta kartastosta, hakea lomakkeeseen vakioilmaukset kielellä/kielillä, jonka/jotka täytäntöönpanojäsenvaltio hyväksyy, ja tallentaa ja lähettää lomakkeen sähköpostitse.

– Varmuuden vuoksi on kuitenkin hyvä ladata Word-lomake Euroopan oikeudellisen verkoston sivustolta (oikeudellinen kirjasto) pidätysmääräyksen laativan oikeusviranomaisen kielellä (eli omalla kielellä) ja tallentaa se omalle koneelle siltä varalta, että sivusto ei ole käytettävissä kiireellisissä tapauksissa.

– Lisäksi lomake on suositeltavaa ladata sivustolta (oikeudellinen kirjasto) omalle koneelle kaikilla kielillä ja erityisesti niillä kielillä, jotka hyväksytään yleisimmin muissa jäsenvaltioissa.

– Word-lomake täytetään omalla kielellä tietokoneella (ei käsin kirjoittaen). Compendiumia käytettäessä lomake täytetään aina tietokoneella.

– Jos jokin kohta ei ole asian kannalta oleellinen, siihen täytetään ”ei sovelleta” tai merkitään muulla tavoin selvästi (esim: –), että sitä ei sovelleta. Lomaketta ei pidä missään tapauksessa millään tavoin muuttaa esimerkiksi poistamalla jokin laatikko.

– Jos eurooppalainen pidätysmääräys koskee useampaa kuin yhtä rikosta, ne numeroidaan (1, 2, 3 jne.) ja käytetään samaa numerointia koko lomakkeessa, erityisesti laatikossa b).

Laatikko a)

Etsityn henkilöllisyyteen liittyvät tiedot

Kommentti

Jos suinkin mahdollista, täytetään kaikki kohdat.

a) Etsityn henkilöllisyyteen liittyvät tiedot:

Nimi: ***Kommentti: pakollinen kohta. Ilmoitetaan myös aiempi virallinen nimi, jos se on tiedossa. Nimi kirjoitetaan asianomaisella kielellä, sitä ei siis esimerkiksi translitteroida. Tarkistetaan, että suku- ja etunimet on ilmoitettu oikeassa järjestyksessä. Etenkin jos samassa asiakirjassa mainitaan kaksi tai useampia henkilöitä, joilla on samantapaiset nimet (eri järjestyksessä, tai pienin variaatioin), on tarkistettava huolellisesti, että nimet on ilmoitettu oikein.***

Etunimi (-nimet): ***Kommentti: pakollinen kohta.***

Mahdollinen tyttönimi:

Mahdolliset peitenimet: ***Kommentti: Ilmoitetaan peitenimet. Merkitään lempinimet sulkeisiin. Jos henkilö käyttää väärää henkilöllisyyttä, tämä henkilöllisyys, esimerkiksi väärä syntymäaika ja väärä osoite, olisi ilmoitettava kaikissa asianomaisissa kohdissa.***

Sukupuoli: ***Kommentti: pakollinen kohta.***

Kansalaisuus: ***Kommentti: pakollinen kohta. Ilmoitetaan kaikki kansalaisuudet, jos henkilöllä on useita kansalaisuuksia.***

Syntymäaika: ***Kommentti: pakollinen kohta.***

Syntymäpaikka: ***Kommentti: pakollinen kohta, jos tieto on saatavilla.***

Asuinpaikka ja/tai tunnettu osoite: ***Kommentti: pakollinen kohta, jos tieto on saatavilla.***

Jos tietoa ei ole, merkitään ”ei tiedossa”.

Etsityn ymmärtämä kieli tai ymmärtämät kielet (jos tiedossa):

Erityiset tuntomerkit / etsityn kuvaus: ***Kommentti: pakollinen kohta, jos tieto on saatavilla. Ilmoitetaan myös, jos henkilö on vaarallinen ja/tai saattaa olla aseistettu.***

Etsityn valokuva ja sormenjäljet, jos ne ovat saatavilla ja ne voidaan lähettää, tai sen henkilön yhteystiedot, johon niiden tai DNA-profiilin saamiseksi on otettava yhteyttä (jos nämä tiedot ovat saatavilla lähettämistä varten eivätkä sisälly tähän pidätysmääräykseen).***Kommentti: Pakollinen tieto, toimitetaan Interpolin tai SIS-järjestelmän kautta, jos saatavilla. Tämä on olennainen tieto, jonka avulla voidaan varmistaa, että oikea henkilö pidätetään.***

Tarkistettava huolellisesti, jos samassa asiakirjassa mainitaan kaksi tai useampia henkilöitä, joilla on samantapaiset nimet (esimerkiksi osat eri järjestyksessä tai nimet vain hieman erilaisia).

Laatikko b)

Tiedot pidätysmääräyksen perusteena olevasta päätöksestä

Kommentti:

Lomakkeessa ilmoitetaan eurooppalaisen pidätysmääräyksen tarkoitus: syytetoimet ja/tai tuomion täytäntöönpano. Laatikon b) otsikko ”Pidätysmääräyksen perusteena oleva päätös” tarkoittaa muuta oikeudellista päätöstä kuin eurooppalaista pidätysmääräystä. ”Oikeudellisella päätöksellä” tarkoitetaan rikosoikeudellisia päätöksiä antavien jäsenvaltion viranomaisten päätöksiä, ei kuitenkaan poliisiviranomaisten päätöksiä. Jos päätös, jonka perusteella turvaamistoimenpide on annettu, on muuttunut esimerkiksi poissaolotuomioksi, olisi annettava uusi eurooppalainen pidätysmääräys (kyseisen uuden päätöksen perusteella).

Ennen oikeudenkäyntiä (eurooppalainen pidätysmääräys annetaan syytetoimia varten)

– b) 1. Ilmoitetaan päätös, jonka perusteella eurooppalainen pidätysmääräys on annettu (esimerkiksi tuomioistuimen määräys tai pidätysmääräys, jossa ennaltaehkäisevän vapaudenmenetyksen käsittävä pakkotoimenpide määrätään, ja sen antamispäivä (pp/kk/vvvv). Jos täytetään laatikon b) 1. kohta, on täytettävä myös laatikon c) 1. kohta.

Oikeudenkäynnin jälkeen (eurooppalainen pidätysmääräys annetaan tuomion/poissaolotuomion täytäntöönpanoa varten)

– b) 1. Kun eurooppalainen pidätysmääräys on annettu poissaolotuomion perusteella, ilmoitetaan tuomioistuimen päätös.

– b) 2. Mainitaan asianomainen tuomio tai päätös ja päivä, jona se sai lainvoiman (pp/kk/vvvv), sekä asian numero ja tuomion tai päätöksen antaneen tuomioistuimen nimi. Joissakin jäsenvaltioissa, kun tuomio ei ole vielä täytäntöönpanokelpoinen, vaan siihen on vielä mahdollista hakea muutosta, EI täytetä laatikon b) 2. kohtaa vaan laatikon b) 1 kohta.

Jos täytetään laatikon b) 2. kohta, on täytettävä myös laatikon c) 2. kohta.

b) Pidätysmääräyksen perusteena oleva päätös

1. Pidätysmääräys tai vaikutukseltaan vastaava tuomioistuimen päätös:

   Laji: ***Kommentti: tiedot tuomioistuimen määräyksestä tai muusta oikeusviranomaisen määräyksestä sekä sen päiväys ja asian viitenumero.***

2. Täytäntöönpanokelpoinen tuomio: ***Kommentti: Jos tuomio on täytäntöönpanokelpoinen, ilmoitetaan täytäntöönpanokelpoisuuden alkamisajankohta.***

   Viite: ***Kommentti: päiväys, asian viitenumero, päätöstyyppi. Viitteitä ei käännetä.***

Laatikko c)

Tiedot (vapaus)rangaistuksen kestosta

Kommentti:

Tämän kohdan tarkoituksena on tarkistaa, että eurooppalainen pidätysmääräys täyttää rangaistuksen vähimmäiskestoa koskevan vaatimuksen, josta säädetään puitepäätöksen 2 artiklan 1 kohdassa. Oikeudenkäyntiä edeltävässä vaiheessa vähimmäisvaatimus koskee rangaistusta, joka kyseisestä teosta voisi periaatteessa seurata. Tuomion antamisen jälkeen vaatimus koskee siinä määrättyä todellista rangaistusta. Kuten laatikossa b), täytetään kohta/kohdat, jo(i)ta sovelletaan rikosoikeudellisen menettelyn vaiheen mukaan.

Ennen oikeudenkäyntiä (eurooppalainen pidätysmääräys annetaan syytetoimia varten)

– c) 1. Ilmoitetaan enimmäisrangaistus, joka teosta voi seurata. Puitepäätöksen 2 artiklan 1 kohdan nojalla eurooppalainen pidätysmääräys voidaan antaa teosta, josta voi seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään 12 kuukautta. Jos täytetään laatikon b) 1. kohta, on täytettävä myös laatikon c) 1. kohta.

Oikeudenkäynnin jälkeen (eurooppalainen pidätysmääräys annetaan tuomion/poissaolotuomion täytäntöönpanoa varten)

– c) 2. Ilmoitetaan määrätyn vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen kesto. Puitepäätöksen 2 artiklan 1 kohdan nojalla eurooppalainen pidätysmääräys voidaan antaa, kun tuomioon tai turvaamistoimenpiteeseen perustuvan rangaistuksen kesto on vähintään neljä kuukautta. Jos täytetään laatikon b) 2. kohta, on täytettävä myös laatikon c) 2. kohta.

– c) 2. Ilmoitetaan kesto vuosina, kuukausina ja päivinä. Puitepäätöksessä ei säädetä suorittamatta olevan rangaistuksen vähimmäiskestoa. On suositeltavaa harkita, onko eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaminen oikeasuhteista, jos suorittamatta olevan rangaistuksen kesto on alle neljä kuukautta, vaikka alkuperäinen rangaistus olisikin ollut yli neljä kuukautta.

c) Rangaistuksen kestoa koskevat tiedot:

1. Rikoksesta tai rikoksista määrättävissä olevan vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen enimmäiskesto:

2. Määrätyn vapaudenmenetyksen käsittävän rangaistuksen tai turvaamistoimenpiteen kesto: ***Kommentti: Kun on annettu vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, vapaudenmenetyksen kesto voi olla määrittämätön, esimerkiksi elinkautinen rangaistus tai rangaistus, johon sisältyy myös psykiatrinen hoito.***

Suorittamatta oleva rangaistus: ***Kommentti: Kun rangaistuksen kesto on määrittämätön, mutta vähintään neljä kuukautta, ilmoitetaan, että suorittamatta on vähintään neljä kuukautta.***

Laatikko d)

Poissaolotuomiot

d) Ilmoittakaa, oliko asianomainen henkilö henkilökohtaisesti läsnä päätökseen johtaneessa oikeudenkäynnissä:

1. □ Kyllä, henkilö oli henkilökohtaisesti läsnä päätökseen johtaneessa oikeudenkäynnissä.

2. □ Ei, henkilö ei ollut henkilökohtaisesti läsnä päätökseen johtaneessa oikeudenkäynnissä.

3. Jos olette merkinnyt kohdan 2, vahvistakaa yksi seuraavista:

□ 3.1a. haaste oli annettu … (päivä/kuukausi/vuosi) asianomaiselle henkilölle henkilökohtaisesti tiedoksi ja hänelle oli siten ilmoitettu päätökseen johtaneen oikeudenkäynnin ajankohdasta ja paikasta ja hänelle oli ilmoitettu, että asia voidaan ratkaista, vaikka hän jää pois oikeudenkäynnistä;

TAI

□ 3.1b. haastetta ei ollut annettu asianomaiselle henkilölle henkilökohtaisesti tiedoksi, mutta hän oli muilla keinoin tosiasiallisesti saanut virallisen tiedon päätökseen johtaneen oikeudenkäynnin ajankohdasta ja paikasta siten, että voidaan kiistattomasti todeta, että hän oli tietoinen oikeudenkäynnistä, ja hänelle oli ilmoitettu, että asia voidaan ratkaista, vaikka hän jää pois oikeudenkäynnistä;

TAI

□ 3.2. asianomainen henkilö oli oikeudenkäynnistä tietoisena valtuuttanut oikeudenkäyntiavustajan, jonka joko asianomainen henkilö tai valtio oli nimennyt puolustamaan häntä oikeudenkäynnissä, ja tämä edustaja oli tosiasiallisesti puolustanut häntä oikeudenkäynnissä.

TAI

□ 3.3. päätös oli annettu asianomaiselle henkilölle tiedoksi … (päivä/kuukausi/vuosi) ja hänelle oli nimenomaisesti ilmoitettu hänen oikeudestaan uudelleenkäsittelyyn tai muutoksenhakuun, johon henkilöllä on oikeus osallistua ja joka antaa mahdollisuuden asian ratkaisuperusteiden uudelleentutkimiseen, mukaan lukien uudet todisteet, ja joka voi johtaa alkuperäisen päätöksen kumoamiseen, ja

□ henkilö nimenomaisesti ilmoitti, ettei hän riitauta päätöstä;

TAI

□ henkilö ei pyytänyt uudelleenkäsittelyä tai hakenut muutosta määräajassa;

TAI

☐ 3.4. päätöstä ei ollut annettu asianomaiselle henkilölle tiedoksi henkilökohtaisesti, mutta

– henkilölle annetaan päätös henkilökohtaisesti tiedoksi viipymättä luovuttamisen jälkeen; ja

– annettaessa henkilölle päätös tiedoksi hänelle nimenomaisesti ilmoitetaan hänen oikeudestaan uudelleenkäsittelyyn tai muutoksenhakuun, johon henkilöllä on oikeus osallistua ja joka antaa mahdollisuuden asian ratkaisuperusteiden uudelleentutkimiseen, mukaan lukien uudet todisteet, ja joka voi johtaa alkuperäisen päätöksen kumoamiseen; ja

– henkilölle ilmoitetaan, missä ajassa, … päivän kuluessa, hänen on pyydettävä uudelleenkäsittelyä tai haettava muutosta.

4. Jos olette merkinnyt edellä olevan 3.1 b, 3.2 tai 3.3 kohdan, ilmoittakaa sen osalta, miten kyseinen edellytys on täyttynyt:

……
..…….

Laatikko e)

Kyseessä oleva rikos tai rikokset

Kommentti:

Sen, onko kyseessä jokin niistä 32 rikostyypistä, joiden osalta kaksoisrangaistavuutta ei tarvitse tutkia, päättää pidätysmääräyksen antavan jäsenvaltion oikeusviranomainen omassa rikoslainsäädännössään olevan rikosmääritelmän mukaisesti. Kansallista säädöstekstiä ei tarvitse sisällyttää tai liittää eurooppalaiseen pidätysmääräykseen. Näin voidaan välttää tarpeeton säädöstekstien kääntäminen.

Tapauksen olosuhteet ja kaikki oleelliset tiedot olisi aina kuvailtava perusteellisesti, jotta täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion viranomaiset voivat arvioida, olisiko sovellettava erityissääntöä tai jotakin täytäntöönpanosta kieltäytymiseen johtavaa perustetta, kuten *ne bis in idem* -periaatetta tai vanhentumisaikaa.

Ennen oikeudenkäyntiä ja sen jälkeen

– Ilmoitetaan pidätysmääräyksen perusteena olevien **rikosten lukumäärä**.

  – Rikokset on kuvailtava johdonmukaisesti.

  – Kun pohditaan, mitä rikoksia olisi mainittava, otetaan huomioon liitännäisrikoksia koskeva käsikirjan jakso 2.3.

– Selitetään täsmällisesti **tosiseikat**, joiden perusteella eurooppalainen pidätysmääräys on annettu:

  – Keskitytään luovutettavaa henkilöä koskeviin tosiseikkoihin.

  – Kuvataan aina tämän kannalta tarpeelliset tosiseikat (teosta vastuussa oleva henkilö, rikokseen osallistumisen tai sen täytäntöönpanon aste, rikoksen tekopaikka ja -aika, tekojen lukumäärä, teossa käytetyt keinot, aiheutuneet vahingot tai vammat, teon tahallisuus tai tarkoitus, sen seurauksena saatu hyöty jne.).

  – Tosiseikkojen kuvauksen olisi kuitenkin oltava tiivis yhteenveto eikä lyhentämätön selvitys, johon sisältyy kokonaisia sivuja asiakirja-aineistosta. Monimutkaisemmissa tapauksissa ja etenkin jos sovelletaan kaksoisrangaistavuuden vaatimusta (kun rikos ei sisälly em. luetteloon), keskeiset tosiseikat voi olla tarpeen esittää perusteellisemmin. Tällöin olisi mainittava ne **olennaiset** seikat, joiden perusteella eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen on tehtävä päätöksensä erityisesti siitä, onko sovellettava jotakin kieltäytymisperustetta tai erityissääntöä.

  – Jos rikoksia on useita, tosiseikat olisi mahdollisuuksien mukaan esitettävä vastaavan oikeudellisen luokittelun mukaisesti.

  – Käytetään lyhyitä ja yksinkertaisia virkkeitä, jotka on helppo kääntää.

– Lyhyestä kuvauksesta on hyötyä myös kansalliselle SIRENE-toimistolle, joka tekee kuulutuksen SIS-järjestelmään.

– Ilmoitetaan rikoksen **oikeudellinen luokittelu** (mitä lainkohtaa se loukkaa). Eurooppalaiseen pidätysmääräykseen ei kuitenkaan tarvitse lisätä säädöstekstiä. Siitä seuraisi vain tarpeetonta käännöstyötä.

– Jos pidätysmääräyksen antava oikeusviranomainen katsoo, että kyseessä on jokin jäljempänä mainituista 32 rikostyypistä, ja rikoksesta voi seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäiskesto on vähintään kolme vuotta, luettelosta olisi rastittava asianomainen kohta.

– Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä, joka koskee yhtä henkilöä, olisi mahdollisuuksien mukaan täytettävä vain yksi lomake. Jos siinä mainitaan useita rikoksia, ne olisi numeroitava (1, 2, 3 jne.) ja esitettävä selkeästi, mikä valinta liittyy mihinkin rikokseen (ks. erityisesti laatikko b)). On huomattava, että SIS-järjestelmässä on mahdollista tehdä vain yksi kuulutus kiinniottoa varten. Samaan kiinniottoa koskevaan kuulutukseen voidaan kuitenkin liittää useampi kuin yksi eurooppalainen pidätysmääräys.

– Jos samasta henkilöstä on annettu samassa jäsenvaltiossa useampia eurooppalaisia pidätysmääräyksiä, niiden ei pitäisi katsoa kilpailevan keskenään.

e) Rikos tai rikokset:

Tämä pidätysmääräys koskee kaikkiaan: ..... rikosta.

Rikoksen tai rikosten teko-olosuhteiden kuvaus, mukaan lukien ajankohta (päivämäärä ja kellonaika), tekopaikka ja etsityn osallistumisaste: ***Kommentti: Jos kuvaus koskee esimerkiksi kolmea eri rikosta, ne olisi selkeyden vuoksi numeroitava (1, 2, 3). Käytetään lyhyitä virkkeitä, mutta esitetään tosiseikat kokonaisuudessaan. Kuvauksen on oltava tarkka.***

…….

Rikoksen tai rikosten luonne ja oikeudellinen luokittelu sekä siihen tai niihin sovellettavat määräykset/lait:

Kommentti: Ilmoitetaan rikoksen oikeudellinen luokittelu ja se, mitä lainkohtaa se loukkaa.
.....……**.....**
.....**.....**

I. Merkitään tarvittaessa rastilla, jos kyseessä on yksi tai useampi seuraavista rikoksista, sellaisina kuin ne määritellään pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännössä, joista voi pidätysmääräyksen antaneessa jäsenvaltiossa seurata vapaudenmenetyksen käsittävä rangaistus tai turvaamistoimenpide, jonka enimmäisaika on vähintään kolme vuotta:

- o rikollisjärjestöön osallistuminen;
- o terrorismi;
- o ihmiskauppa;
- o lasten seksuaalinen hyväksikäyttö ja lapsipornografia;
- o huumausaineiden ja psykotrooppisten aineiden laiton kauppa;
- o aseiden, ampumatarvikkeiden ja räjähteiden laiton kauppa;
- o lahjonta;
- o petos, mukaan lukien Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta 26 päivänä heinäkuuta 1995 tehdyssä yleissopimuksessa tarkoitettu Euroopan yhteisön taloudellisiin etuihin kohdistuva petos;
- o rahanpesu;
- o rahan, mukaan lukien euron, väärentäminen;
- o tietoverkkorikollisuus;
- o ympäristörikollisuus, mukaan lukien uhanalaisten eläinlajien laiton kauppa ja uhanalaisten kasvilajien ja kasvilajikkeiden laiton kauppa;

- laittomassa maahantulossa ja maassa oleskelussa avustaminen;
- tahallinen henkirikos, vakava pahoinpitely ja vakavan ruumiinvamman aiheuttaminen;
- ihmisen elinten ja kudosten laiton kauppa;
- ihmisryöstö, vapaudenriisto ja panttivangiksi ottaminen;
- rasismi ja muukalaisviha;
- järjestäytynyt varkausrikollisuus tai aseellinen ryöstö;
- kulttuuriomaisuuden, mukaan lukien antiikki- ja taide-esineiden laiton kauppa;
- petollinen menettely;
- ryöstöntapainen kiristys ja kiristys;
- tuotteiden laiton väärentäminen ja jäljentäminen;
- hallinnollisten asiakirjojen väärentäminen ja kaupankäynti väärennöksillä;
- maksuvälineväärennykset;
- hormonivalmisteiden ja muiden kasvua edistävien aineiden laiton kauppa;
- ydin- ja radioaktiivisten aineiden laiton kauppa;
- varastettujen ajoneuvojen kauppa;
- raiskaus;
- murhapoltto;
- kansainvälisen rikostuomioistuimen tuomiovaltaan kuuluvat rikokset;
- ilma-aluksen tai aluksen kaappaus;
- tuhotyö.

II. Täydellinen kuvaus rikoksesta tai rikoksista, joka ei tai jotka eivät kuulu edellä I kohdassa tarkoitettuihin tapauksiin: ***Kommentti: Tässä II jaksossa ei tarvitse enää toistaa mitään, mikä on jo mainittu edellä e) kohdassa. Rikoksen täydellisen kuvauksen lisäksi kansallisesta lainsäädännöstä ei tarvita muita tietoja.***

Jos tapauksen olosuhteet on ilmoitettu jo edellä, niitä ei tarvitse toistaa tässä. Tähän kohtaan ei lisätä säädöstekstiä, jos olosuhteet on kuvattu selkeästi edellä. Tämä kohta täytetään vain siinä tapauksessa, että kaksoisrangaistavuuden vaatimusta sovelletaan ja olosuhteita on sen vuoksi tarpeen kuvata yksityiskohtaisemmin kuin edellä on jo tehty. Kun tuomari arvioi kaksoisrangaistavuuden vaatimusta, hän ei tarvitse säädöstekstiä vaan ainoastaan tarkan kuvauksen tapauksen olosuhteista. Tosin jotkut tuomioistuimet haluavat saada myös jäljennöksen asianomaisesta säädöstekstistä.

…….....
.....

Laatikko f)

Muut tapaukseen liittyvät seikat (ilmoittaminen vapaaehtoista)

Kommentti:

Tämän kohdan täyttäminen ei ole pakollista.

Siihen voidaan merkitä ekstraterritoriaalisuutta, vanhentumisen keskeyttämistä ja rikoksen muita seurauksia koskevia huomautuksia. Yleensä ei ole tarpeen ilmoittaa vanhentumisajan keskeytymisestä, mutta jos rikos on tehty kauan sitten, tällainen ilmoitus voi olla tarpeen.

Tällainen ilmoitus voidaan tehdä myös siinä tapauksessa, että eurooppalaisen pidätysmääräyksen täytäntöönpanoon liittyy jokin erityinen seikka, jota koskevat lisätiedot helpottaisivat täytäntöönpanoa. Tällaisia tietoja voidaan toki ilmoittaa myös suoraan, ja ne voivat koskevia esimerkiksi seuraavia seikkoja:

– tilanne, jossa etsityn henkilön kiinnioton jälkeen olisi rajoitettava hänen yhteyksiään kolmansiin osapuoliin, koska on olemassa riski, että todisteita hävitetään tai rikos uusitaan;

– kun puitepäätöksen 2008/909/YOS nojalla on todennäköistä, että etsitty henkilö saatetaan siirtää myöhemmin suorittamaan mahdollista vapaudenmenetyksen käsittävää rangaistusta pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta vastaavaan jäsenvaltioon eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä tehdyn puitepäätöksen 5 artiklan 3 kohdan nojalla (eli kun etsitty henkilö esimerkiksi asuu tai työskentelee täytäntöönpanosta vastaavassa jäsenvaltiossa tai hänellä on siellä esimerkiksi perhesuhteita);

– suostumusta koskeva pyyntö, josta säädetään eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä tehdyn puitepäätöksen 27 artiklan 4 kohdassa;

– muut oikeudellista yhteistyötä koskevat pyynnöt, jotka koskevat esimerkiksi eurooppalaisen tutkintamääräyksen samanaikaista täytäntöönpanoa;

– suhde muihin eurooppalaisiin pidätysmääräyksiin;

– oikeusviranomaisten kesken tehdyt sopimukset samaan aikaan annetuista eurooppalaisista pidätysmääräyksistä, jotta täytäntöönpanosta vastaava oikeusviranomainen saa välittömästi tiedon niistä ja voi ottaa ne huomioon. Tämä koskee erityisesti Eurojustin koordinointikokouksissa tehtyjä sopimuksia;

– tiedot pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion oikeudellisesta avustajasta, joka voi avustaa täytäntöönpanojäsenvaltion avustajaa (joko etsityn valitsema tai viran puolesta määrätty avustaja) direktiivin 2013/48/EU mukaisesti;

– tiedot mahdollisista aiemmista valvontatoimenpiteistä (valvontatoimenpiteen rikkomisesta) puitepäätöksen 2009/829/YOS 22 artiklan mukaisesti.

f) Muut tapaukseen liittyvät seikat (ilmoittaminen vapaaehtoista):

(Huomautus: Tähän voitaisiin merkitä ekstraterritoriaalisuutta, vanhentumisen keskeyttämistä ja rikoksen muita seurauksia koskevia huomautuksia.)

…….....
.....

Laatikko g)

Takavarikointi

Kommentti:

Ennen oikeudenkäyntiä (eurooppalainen pidätysmääräys annetaan syytetoimia varten)

– Lyhyt kuvaus kyseisestä esineestä (esimerkiksi matkapuhelin, kannettava tietokone, tablettitietokone, ase, henkilö- tai matkustusasiakirja jne.) Jos tällainen yhteistyö ei ole tarpeen, merkitään ”ei sovelleta”.

– Kuvaillaan esimerkiksi ase, jonka takavarikointia pyydetään.

– Tässä voidaan myös antaa tiedot mahdollisesta samaan tapaukseen liittyvästä eurooppalaisesta tutkintamääräyksestä tai jäädyttämispäätöksestä.

– Laatikko g) ei koske ”henkilökohtaisia tavaroita”, vaan siinä olisi mainittava esineet (kuten kannettava tietokone, henkilöasiakirjat tai matkapuhelimet), joita voidaan käyttää todisteena, omaisuuden takavarikoinnissa.

g) Tämä pidätysmääräys koskee myös sellaisten esineiden takavarikointia ja luovutusta, joita voidaan tarvita todistusaineistona:

Tämä pidätysmääräys koskee myös sellaisen omaisuuden takavarikointia ja luovutusta, jonka etsitty henkilö on hankkinut rikoksella:

Omaisuuden kuvaus ja sen sijainti (jos tiedossa):

.....

.....

.....

Laatikko h)

Kommentti:

Kohdissa on nyt ruutu, josta valitaan haluttu vaihtoehto. Jos elinkautinen rangaistus ei ole lainsäädännön mukaan mahdollinen, kirjoitetaan ”ei sovelleta”.

Ennen oikeudenkäyntiä (eurooppalainen pidätysmääräys annetaan syytetoimia varten)

– Rastitaan ruutu, jos sovelletaan.

Oikeudenkäynnin jälkeen (eurooppalainen pidätysmääräys annetaan tuomion/poissaolotuomion täytäntöönpanoa varten)

– Rastitaan ruutu, jos sovelletaan.

h) Rikoksesta tai rikoksista, jonka tai joiden johdosta tämä pidätysmääräys on annettu, voidaan määrätä / on määrätty vapaudenmenetyksen käsittävä elinkautinen rangaistus tai turvaamistoimenpide:

□□ pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion oikeusjärjestelmän mukaan määrättyä rangaistusta voidaan käsitellä uudelleen – pyynnöstä tai ainakin 20 vuoden kuluttua – tavoitteena kyseisen rangaistuksen tai toimenpiteen täytäntöönpanematta jättäminen,

ja/tai

□ pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion oikeusjärjestelmän mukaan voidaan soveltaa armahtamistoimenpiteitä, joihin kyseisellä henkilöllä on pidätysmääräyksen antaneen jäsenvaltion lainsäädännön tai käytännön ojalla oikeus, tavoitteena kyseisen rangaistuksen tai toimenpiteen täytäntöönpanematta jättäminen.

Laatikko i)

Pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen tiedot

Kommentti:

– Oikeusviranomaisen edustajan nimi: Eri kielitoisinnoissa tähän merkitään viittaus oikeudellisen toimivallan haltijaan.

– Ilmoitetaan eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen osoite.

– Ilmoitetaan eurooppalaisen pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen puhelinnumero / faksinumero / sähköpostiosoite, mieluiten sellainen, jossa viranomainen on tavoitettavissa vuorokauden ympäri.

– Yhteystiedot käytännön järjestelyjä varten: Ilmoitetaan mahdollisuuksien mukaan sellaisen oikeusvirkamiehen yhteystiedot, joka osaa jotakin asiaankuuluvaa vierasta kieltä.

i) Pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen

Virallinen nimi: .....

Oikeusviranomaisen edustajan nimi: .....

Tehtävät (virkanimike ja -asema): .....

Asiakirjan viitetiedot: .....

Osoite: .....

Puhelin: (maakoodi) (suuntanumero) (...).....

Faksi: (maakoodi) (suuntanumero) (...) .....

Sähköposti: ***Kommentti: Ilmoitetaan virallinen sähköpostiosoite, jota seurataan säännöllisesti.*** .....

Sen henkilön yhteystiedot, johon on otettava yhteyttä luovutuksen käytännön järjestelyjen osalta: .....

Keskusviranomaisen yhteystiedot

Jos on nimetty keskusviranomainen, jonka hallinnollisena tehtävänä on eurooppalaisten pidätysmääräysten lähettäminen ja vastaanottaminen:

Keskusviranomaisen nimi: .....

.....

Mahdollinen yhteyshenkilö (virkanimike ja -asema sekä nimi): .....

.....

Osoite:.....

…….....

Puhelin: (maakoodi) (suuntanumero) (...) .....

Faksi: (maakoodi) (suuntanumero) (...) .....

Sähköposti: .....

Pidätysmääräyksen antavan oikeusviranomaisen allekirjoitus ja tiedot

Kommentti:

– Allekirjoittaja voi olla oikeusviranomainen itse tai esimerkiksi tuomioistuimen kirjaaja, joka allekirjoittaa pidätysmääräyksen tuomioistuimen puolesta.

Pidätysmääräyksen antaneen oikeusviranomaisen ja/tai sen edustajan allekirjoitus: Nimi: ……..... Tehtävät (virkanimike ja -asema): ..... Päivämäärä: ..... Virallinen leima (jos on) ***Kommentti: Tämä on pidätysmääräyksen antavan oikeusviranomaisen kansallisen lainsäädännön mukaisesti käyttämä virallinen leima. Käytetään aina, jos sellainen on.***

LIITE IV – KIELET, JOTKA JÄSENVALTIOT OVAT HYVÄKSYNEET EUROOPPALAISEN PIDÄTYSMÄÄRÄYKSEN VASTAANOTTAMISTA VARTEN

Jäsenvaltiot ovat antaneet eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä tehdyn puitepäätöksen 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti seuraavat lausumat siitä, mitkä kielet ne hyväksyvät eurooppalaisten pidätysmääräysten vastaanottamista varten:

Itävalta: saksa tai muu vastavuoroisuuteen perustuva kieli (hyväksyy eurooppalaisen pidätysmääräyksen vastaanottamisen sellaisen jäsenvaltion virallisella kielellä, joka puolestaan hyväksyy Itävallan oikeusviranomaisten antaman saksankielisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen vastaanottamisen)

Belgia: ranska, hollanti, saksa

Bulgaria: bulgaria

Kypros: kreikka, turkki, englanti

Tšekki: tšekki; Tšekin tasavalta hyväksyy Slovakian osalta slovakinkielisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen tai pidätysmääräyksen, johon on liitetty käännös slovakin kielelle, ja Itävallan osalta saksankielisen pidätysmääräyksen

Tanska: tanska, englanti, ruotsi

Viro: Viro, englanti

Suomi: suomi, ruotsi, englanti

Ranska: ranska

Saksa: Saksa soveltaa vastavuoroisuutta (hyväksyy eurooppalaisen pidätysmääräyksen vastaanottamisen sellaisen jäsenvaltion virallisella kielellä, joka puolestaan hyväksyy Saksan oikeusviranomaisten antaman saksankielisen eurooppalaisen pidätysmääräyksen vastaanottamisen)

Kreikka: kreikka

Unkari: unkari tai unkariksi käännetty eurooppalainen pidätysmääräys. Unkari hyväksyy sellaisista jäsenvaltioista, jotka hyväksyvät pidätysmääräyksen myös muilla kuin vain omalla kielellään tai jollakin virallisista kielistään, tulevan pidätysmääräyksen englannin, ranskan tai saksan kielillä tai niin, että niihin on liitetty käännös jollekin mainituista kielistä.

Irlanti: iiri, englanti taikka jokin oikeusministeriön määräämä kieli, tai eurooppalainen pidätysmääräys, jonka liitteenä on iirin- tai englanninkielinen käännös.

Italia:	italia
Latvia:	latvia, englanti
Liettua:	liettua, englanti
Luxemburg:	ranska, saksa, englanti
Malta:	malta, englanti
Alankomaat:	hollanti, englanti tai mikä tahansa muu unionin virallinen kieli edellyttäen, että samaan aikaan toimitetaan englanninkielinen käännös.
Puola:	puola
Portugali:	portugali
Romania:	romania, ranska, englanti
Slovakia:	slovakki tai ennalta tehtyjen kahdenvälisten sopimusten perusteella Itävallan kanssa saksa, Tšekin kanssa tšekki ja Puolan kanssa puola.
Slovenia:	Sloveeni, englanti
Espanja:	espanja Kun on kyse SIS-kuulutuksen välityksellä annetusta pidätysmääräyksestä, joka ei ole espanjankielinen, täytäntöön-panosta vastaava oikeusviranomainen huolehtii käännöksestä.
Ruotsi:	ruotsi, tanska, norja, englanti tai näihin kieliin tehty käännös.

LIITE V – LUETTELO YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN/UNIONIN TUOMIOISTUIMEN[1] TUOMIOISTA, JOTKA KOSKEVAT EUROOPPALAISESTA PIDÄTYSMÄÄRÄYKSESTÄ TEHTYÄ PUITEPÄÄTÖSTÄ

C-303/05, *Advocaten voor de Wereld* (tuomio 3.5.2007)

C-66/08, *Kozłowski* (tuomio 17.7.2008)

C-296/08 PPU *Santesteban Goicoechea* (tuomio 12.8.2008)

C-388/08 PPU, *Leymann and Pustovarov* (tuomio 1.12.2008)

C-123/08, *Wolzenburg* (tuomio 6.10.2009)

C-306/09, *I.B.* (tuomio 21.10.2010)

C-261/09, *Mantello* (tuomio 16.11.2010)

C-192/12 PPU, *West* (tuomio 28.6.2012)

C-42/11, *Lopes da Silva Jorge* (tuomio 5.9.2012)

C-396/11, *Radu* (tuomio 29.1.2013)

C-399/11, *Melloni*, (tuomio 26.2.2013)

C-168/13 PPU, *Jeremy F.* (tuomio 30.5.2013)

C-237/15 PPU, *Lanigan* (tuomio 16.7.2015)

C-463/15 PPU, *A.* (määräys 25.9.2015)

C-404/15 ja C-659/15 PPU, *Aranyosi* ja*Căldăraru*, yhdistetyt asiat (tuomio 5.4.2016)

C-108/16 PPU, *Dworzecki* (tuomio 24.5.2016)

C-241/15, *Bob-Dogi* (tuomio 1.6.2016)

C-294/16 PPU, *JZ* (tuomio 28.7.2016)

C-182/15, *Petruhhin* (tuomio 6.9.2016)

C-452/16 PPU, *Poltorak* (tuomio 10.11.2016)

C-477/16 PPU, *Kovalkovas* (tuomio 10.11.2016)

C-453/16 PPU, *Özçelik* (tuomio 10.11.2016)

C-640/16, *Vilkas* (tuomio 25.1.2017)

[1] Euroopan unionin tuomioistuimen nimi oli vuoteen 2009 asti Euroopan yhteisöjen tuomioistuin.

Vireillä:

C-579/15, *Popławski*

C-473/15 *Schotthöfer & Steiner*

C-191/16, *Pisciotti*

C-367/16, *Piotrowski*

C-496/16, *Aranyosi*

LIITE VI – UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIOT, JOTKA KOSKEVAT *NE BIS IN IDEM* -PERIAATETTA

Yhdistetyt asiat C-187/01 ja C-385/01, *Gözütok ja Brügge* (tuomio 11.2.2003)

Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn ”[...] yleissopimuksen 54 artiklassa tarkoitettua *non bis in idem* -periaatetta sovelletaan myös sellaisiin toimenpiteistä luopumismenettelyihin, joista on kyse esillä olevissa asioissa, joissa jäsenvaltion virallinen syyttäjä päättää tässä jäsenvaltiossa aloitetun rikosoikeudellisen menettelyn tuomioistuimen osallistumatta tähän syytetyn täytettyä tietyt edellytykset, ja esimerkiksi kun syytetty on suorittanut tietyn rahasumman, jonka virallinen syyttäjä on määrännyt.”

Asia C-469/03, *Miraglia* (tuomio 10.3.2005)

”[...] yleissopimuksen 54 artiklassa vahvistettua *ne bis in idem* -periaatetta ei sovelleta jäsenvaltion lainkäyttöviranomaisten tekemään sellaiseen päätökseen, jolla asian käsittely päätetään sen jälkeen, kun yleinen syyttäjä on päättänyt olla ajamatta syytettä siitä ainoasta syystä, että samaa syytettyä vastaan on jo aloitettu rikosoikeudellinen menettely saman teon johdosta toisessa jäsenvaltiossa, ja jossa pääasiaa ei arvioida mitenkään.”

Asia C-436/04, *Van Esbroec* (tuomio 9.3.2006)

1. ”[...] yleissopimuksen 54 artiklaan sisältyvää *ne bis in idem* -periaatetta on sovellettava rikosasiassa silloin, kun tämä asia on pantu sopimusvaltiossa vireille teoista, joista kyseessä oleva henkilö jo on saanut tuomion toisessa sopimusvaltiossa, vaikka yleissopimus ei vielä kyseistä tuomiota julistettaessa ollut voimassa tässä viimeksi mainitussa valtiossa, kunhan se on voimassa kyseessä olevissa sopimusvaltioissa silloin, kun toista rikosasiaa käsittelevä tuomioistuin tutkii *ne bis in idem* -periaatteen soveltamisedellytykset.

2. [...] yleissopimuksen 54 artiklaa on tulkittava siten, että yleissopimuksen kyseisen artiklan soveltamisen kannalta merkityksellisenä kriteerinä on tapahtuneiden tekojen identtisyyttä koskeva kriteeri, jolla tarkoitetaan sitä, että kyse on joukosta toisiinsa erottamattomasti liittyviä tekoja, riippumatta näiden tekojen oikeudellisesta luonnehdinnasta tai suojatusta oikeushyvästä; rangaistavat teot, jotka ovat samojen huumausaineiden maastavienti ja maahantuonti ja joista nostetaan syyte yleissopimuksen eri sopimusvaltioissa, on lähtökohtaisesti katsottava kyseisessä 54 artiklassa tarkoitetuksi ”samaksi teoksi”, mutta tätä koskeva lopullinen arviointi kuuluu toimivaltaisille kansallisille tuomioistuimille.”

Asia C-467/04, *Gasparini ym.* (tuomio 28.9.2006)

1. ”[...] yleissopimuksen 54 artiklaan sisältyvää *ne bis in idem* -periaatetta sovelletaan sopimusvaltion tuomioistuimen sellaiseen ratkaisuun, joka annetaan syyteoikeuden käyttämisen jälkeen ja jolla syytetty vapautetaan syytteestä lainvoimaisesti, koska syytteen perusteena ollut rikos on vanhentunut.”

2. ”Kyseistä periaatetta sovelletaan vain niihin henkilöihin, joita koskevassa asiassa sopimusvaltiossa on annettu lainvoimainen tuomio.”

3. ”[...] sopimusvaltion rikostuomioistuin ei voi katsoa tavaran olevan alueellaan vapaassa vaihdannassa pelkästään sen perusteella, että toisen sopimusvaltion rikostuomioistuin on todennut saman tavaran osalta, että salakuljetusrikos on vanhentunut.”

4. ”[...] tavaran saattaminen markkinoille toisessa jäsenvaltiossa sen jälkeen, kun se oli tuotu siihen jäsenvaltioon, jossa syytetty vapautettiin syytteestä, on teko, joka voi olla osa yleissopimuksen 54 artiklassa tarkoitettua ”samaa tekoa”.”

Asia C-150/05, *Van Straaten* (tuomio 28.9.2006)

1. Schengenin yleissopimuksen 54 artiklaa on tulkittava siten, että

   – ”[...] kyseisen artiklan soveltamisen kannalta merkityksellisenä kriteerinä on tapahtuneiden tekojen identtisyyttä koskeva kriteeri, jolla tarkoitetaan sitä, että kyse on joukosta toisiinsa erottamattomasti liittyviä tekoja, riippumatta näiden tekojen oikeudellisesta luonnehdinnasta tai suojatusta oikeushyvästä.”

   – ”Huumausainerikosten osalta ei edellytetä, että molemmissa kyseessä olevissa sopimusvaltioissa kyseessä olevat huumemäärät tai henkilöt, joiden väitetään osallistuneen tekoihin molemmissa valtioissa, olisivat samat.”

   – ”[...] rangaistavat teot, jotka ovat samojen huumausaineiden maastavienti ja maahantuonti ja joista nostetaan syyte yleissopimuksen eri sopimusvaltioissa, on lähtökohtaisesti katsottava kyseisessä 54 artiklassa tarkoitetuksi ”samaksi teoksi”, mutta tätä koskeva lopullinen arviointi kuuluu toimivaltaisille kansallisille tuomioistuimille.”

2. ”Yleissopimuksen 54 artiklaan sisältyvää *ne bis in idem* -periaatetta sovelletaan sellaiseen sopimusvaltion lainkäyttöviranomaisten antamaan ratkaisuun, jolla syytetty vapautetaan lainvoimaisesti syytteestä puutteellisen näytön takia.”

Asia C-288/05, *Kretzinger* (tuomio 18.7.2007)

1. Schengenin yleissopimuksen 54 artiklaa on tulkittava siten, että

   – ”[...] kyseisen artiklan soveltamisen kannalta merkityksellisenä kriteerinä on tapahtuneiden tekojen identtisyyttä koskeva kriteeri, jolla tarkoitetaan sitä, että kyse on joukosta toisiinsa erottamattomasti liittyviä tekoja, riippumatta näiden tekojen oikeudellisesta luonnehdinnasta tai suojatusta oikeushyvästä;”

   – teot, joissa on kyse ulkomaisen salakuljetetun tupakan haltuunotosta yhdessä sopimusvaltiossa ja saman tupakan tuonnista toiseen sopimusvaltioon ja sen hallussapidosta siellä ja joille on ominaista se, että syytetty, joka on ollut syytettynä molemmissa sopimusvaltioissa, aikoi alusta alkaen kuljettaa tupakan sen ensimmäisen haltuunoton jälkeen sen lopulliseen määränpäähän useiden sopimusvaltioiden kautta, ovat tekoja, jotka voivat kuulua kyseiseen 54 artiklaan sisältyvän saman teon käsitteen

soveltamisalaan. Tätä koskeva lopullinen arviointi kuuluu kuitenkin toimivaltaisille kansallisille tuomioistuimille [...].”

2. ”[...] kun syytetty on tuomittu sopimusvaltion tuomioistuimessa kyseisen sopimusvaltion lainsäädännön mukaisesti ehdolliseen vankeusrangaistukseen, hän on Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 54 artiklassa tarkoitetulla tavalla ”suorittanut rangaistuksensa” tai ”parhaillaan suorittaa sitä”.”

3. ”[...] sopimusvaltion tuomioistuimen tuomitsemasta rangaistuksesta ei pidä katsoa, että syytetty on yleissopimuksen 54 artiklassa tarkoitetulla tavalla ”suorittanut rangaistuksensa” tai että hän ”parhaillaan suorittaa sitä” silloin, kun hän on ollut lyhytaikaisesti pidätettynä ja/tai tutkintavankeudessa ja kun tämä vapaudenmenetys on tuomion antaneen valtion lainsäädännön mukaan vähennettävä myöhemmin täytäntöönpantavasta vankeusrangaistuksesta.”

4. ”[...] se, että jäsenvaltio, jossa henkilö on tuomittu kansallisen lainsäädännön mukaan rangaistukseen lainvoimaisella tuomiolla, voi antaa puitepäätöksen nojalla eurooppalaisen pidätysmääräyksen tämän henkilön pidättämiseksi ja kyseisen tuomion täytäntöönpanemiseksi, ei voi vaikuttaa yleissopimuksen 54 artiklaan sisältyvän suorittamisen käsitteen tulkintaan.”

Asia C-367/05, *Kraaijenbrink* (tuomio 18.7.2007)

Schengenin yleissopimuksen 54 artiklaa on tulkittava siten, että

– ”[...] kyseisen artiklan soveltamisen kannalta merkityksellisenä kriteerinä on tapahtuneiden tekojen identtisyyttä koskeva kriteeri, jolla tarkoitetaan sitä, että kyse on joukosta toisiinsa erottamattomasti liittyviä tekoja, riippumatta näiden tekojen oikeudellisesta luonnehdinnasta tai suojatusta oikeushyvästä;

– sellaisia eri tekoja, joissa on erityisesti kyse yhtäältä huumausainekaupan tuottamien rahamäärien hallussapidosta yhdessä sopimusvaltiossa ja toisaalta myös tällaisen kaupan tuottamien rahamäärien saattamisesta talouden kiertoon toisessa sopimusvaltiossa sijaitsevien rahanvaihtotoimistojen kautta, ei pidä katsoa yleissopimuksen 54 artiklassa tarkoitetuksi samaksi teoksi pelkästään sen takia, että toimivaltainen kansallinen tuomioistuin toteaa, että kyseisillä teoilla on sama rikollinen tarkoitus

– kyseisen kansallisen tuomioistuimen asiana on arvioida, ovatko kaikki toisiinsa verrattavat tosiseikat siinä määrin identtisiä ja toisiinsa liittyviä, että edellä mainitun merkityksellisen kriteerin perusteella on mahdollista todeta, että kyse on yleissopimuksen 54 artiklassa tarkoitetusta samasta teosta.”

Asia C-297/07, *Bourquain* (tuomio 11.12.2008)

”[...] yleissopimuksen 54 artiklassa vahvistettua *ne bis in idem* -periaatetta sovelletaan rikosoikeudenkäyntiin, joka on aloitettu sopimusvaltiossa samojen tekojen perusteella, joista vastaaja on jo tuomittu lainvoimaisesti toisessa sopimusvaltiossa, vaikka hänelle sen valtion lainsäädännön mukaan määrättyä rangaistusta, jossa hänet on tuomittu, ei ole koskaan voitu pääasiassa kysymyksessä olevan kaltaisten prosessuaalisten erityispiirteiden vuoksi panna välittömästi täytäntöön.”

Asia C-491/07, *Turanský* (tuomio 22.12.2008)

”[...] yleissopimuksen 54 artiklaan sisältyvää *ne bis in idem* -periaatetta ei sovelleta ratkaisuun, jolla sopimusvaltion viranomainen on käsiteltäväkseen saamansa asian aineellisesti tutkittuaan määrännyt esitutkinta- ja syytemenettelyn keskeytyneeksi vaiheessa, jossa rikoksesta epäiltyä henkilöä ei vielä ole asetettu syytteeseen, kun tällainen keskeyttämisestä annettu ratkaisu ei kyseisen valtion kansallisen oikeuden mukaan johda syyteoikeuden lainvoimaiseen raukeamiseen ja kun se ei siten ole esteenä samaa tekoa koskevalle uudelle esitutkinta- ja syytemenettelylle kyseisessä valtiossa.”

Asia C-398/12, *M.* (tuomio 5.6.2014)

Yleissopimuksen 54 artiklaa on tulkittava siten, että ”kun on tehty päätös menettelyn keskeyttämisestä siirtämättä asiaa rikosasian pääkäsittelyyn, mikä on sopimusvaltiossa, jossa tällainen päätös on tehty, esteenä sille, että kyseisen päätöksen saaneeseen henkilöön kohdistettaisiin uusi rikosoikeudellinen menettely samasta teosta, ellei häntä vastaan ilmene uusia tosiseikkoja ja/tai uutta näyttöä, kyseistä päätöstä on pidettävä mainitussa artiklassa tarkoitettuna lainvoimaisena tuomiona, joka siis estää uuden rikosoikeudellisen menettelyn samaa henkilöä vastaan samasta teosta toisessa sopimusvaltiossa.”

Asia C-261/09, *Mantello* (tuomio 16.11.2010)

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen antamisen ja täytäntöönpanon kannalta EPM-puitepäätöksen 3 artiklan 2 alakohtaan sisältyvä ”saman teon” käsite onEuroopan unionin oikeuden itsenäinen käsite.

Pääasiassa kyseessä olevien kaltaisissa olosuhteissa, joissa pidätysmääräyksen antanut oikeusviranomainen on EPM-puitepäätöksen 15 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuun, pidätysmääräyksen täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen esittämään tiedonsaantipyyntöön antamassaan vastauksessa kansallisen oikeutensa mukaisesti ja saman teon käsitteestä, sellaisena kuin se sisältyy EPM-puitepäätöksen 3 artiklan 2 alakohtaan, seuraavia vaatimuksia noudattaen todennut nimenomaisesti, että sen oikeusjärjestyksen mukaisesti annettu aikaisempi tuomio ei ollut pidätysmääräyksessä tarkoitetuista teoista annettu lainvoimainen tuomio eikä siis ollut esteenä tässä pidätysmääräyksessä mainituille syytetoimenpiteille, pidätysmääräyksen täytäntöön-panosta vastaavalla oikeusviranomaisella ei ole mitään syytä soveltaa kyseisen tuomion perusteella ehdotonta kieltäytymisperustetta, josta säädetään EPM-puitepäätöksen 3 artiklan 2 alakohdassa.”

Asia C-129/14 PPU, *Spasic* (tuomio 27.5.2014)

1. Yleissopimuksen 54 artikla – jonka mukaan *ne bis in idem* -periaatteen soveltaminen edellyttää sitä, että henkilö on tuomion saatuaan ”suorittanut” rangaistuksensa tai ”parhaillaan suorittaa” sitä – sopii yhteen kyseisen periaatteen takaavan perusoikeuskirjan 50 artiklan kanssa.

2. Yleissopimuksen54 artiklaa on tulkittava siten, että pelkän sakon, joka on määrätty henkilölle, joka on samalla toisen jäsenvaltion tuomioistuimen ratkaisulla tuomittu vielä täytäntöön panematta olevaan vapausrangaistukseen, maksamisen perusteella ei voida katsoa, että henkilö on suorittanut

rangaistuksensa tai parhaillaan suorittaa sitä mainitussa määräyksessä tarkoitetulla tavalla.

Asia C-486/14, *Kossowski* (tuomio 29.6.2016)

Yleissopimuksen 54 artiklassa ilmaistua *ne bis in idem* -periaatetta, kun se luetaan perusoikeuskirjan 50 artiklan valossa, on tulkittava siten, että virallisen syyttäjän päätöstä, jolla päätetään syytemenettely ja keskeytetään henkilöä koskeva esitutkinta lainvoimaisesti sillä varauksella, että se voidaan aloittaa uudelleen tai päätös voidaan peruuttaa, ilman, että olisi määrätty seuraamuksia, ei voida pitää näissä artikloissa tarkoitettuna lainvoimaisena ratkaisuna, kun päätöksen perusteluista käy ilmi, että kyseinen menettely on keskeytetty ilman perusteellisen esitutkinnan suorittamista, ja se, että asianomistajaa ja mahdollista todistajaa ei ole kuultu, on osoitus siitä, että tällaista tutkintaa ei ole suoritettu.

LIITE VII – VAKIOLOMAKE EUROOPPALAISESTA PIDÄTYSMÄÄRÄYKSESTÄ TEHTÄVÄÄ PÄÄTÖSTÄ VARTEN

Tämä lomake ei korvaa luovuttamisesta tehtävää päätöstä, joka on toimitettava eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä tehdyn puitepäätöksen 2002/584/YOS 22 artiklan mukaisesti.

<table>
<tr><td colspan="6">Tarvittaessa on pidätysmääräyksen antaneen viranomaisen pyynnöstä toimitettava myös eurooppalaisen pidätysmääräyksen perusteena olevan oikeudellisen päätöksen koko teksti.I. EUROOPPALAISEN PIDÄTYSMÄÄRÄYKSEN TUNNISTEET</td></tr>
<tr><td>ANTAVAN VIRANOMAISEN VIITE:</td><td></td><td>TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA VASTAAVAN VIRANOMAISEN VIITE:</td><td></td><td>SIS-JÄRJESTELMÄN VIITE:</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">EPM:N ANTAVA VIRANOMAINEN:</td><td colspan="2"></td><td>ANTAMISPÄIVÄ:</td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA VASTAAVA VIRANOMAINEN:</td><td colspan="2"></td><td>ETSITTY HENKILÖ</td><td></td></tr>
<tr><td>KANSALAISUUS</td><td colspan="2"></td><td></td><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="6">II. LOPULLINEN PÄÄTÖS EUROOPPALAISESTA PIDÄTYSMÄÄRÄYKSESTÄ</td></tr>
<tr><td colspan="6">VIRANOMAISEN VIITE, TUOMIO / PÄÄTÖS N:o PVM</td></tr>
<tr><td colspan="6">-A- ☐ PANTU TÄYTÄNTÖÖN:</td></tr>
<tr><td>ETSITYN HENKILÖN SUOSTUMUS (puitepäätöksen 13 artikla)</td><td colspan="2">☐ KYLLÄ
☐ EI</td><td>ERITYISSÄÄNNÖN SOVELTAMISESTA LUOVUTAAN (puitepäätöksen 13 art. 2 kohta)</td><td>☐ KYLLÄ
☐ EI</td><td>JOS LUOVUTTAMISEEN SUOSTUTAAN VAIN OSITTAIN, MINKÄ RIKOSTEN OSALTA PIDÄTYSMÄÄRÄYSTÄ EI HYVÄKSYTÄ:</td></tr>
<tr><td>SÄILÖSSÄOLOAIKA TÄYTÄNTÖÖNPANOJÄSENVALTIOSSA ENNEN LUOVUTTAMISTA</td><td>☐ SÄILÖÖNOTTO</td><td>ALKU (KIINNIOTON PVM / AJANKOHTA):</td><td>POISSAOLOTUOMIO (puitepäätöksen 4 a artikla)</td><td>☐ KYLLÄ</td><td>☐ UUSI TIEDOKSIANTO
☐ UUSI OIKEUDENKÄYNTI</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td rowspan="2">(puitepäätöksen 26 artikla)</td><td></td><td>LOPPU (LUOVUTTAMISEN PVM / KELLONAIKA): [1]</td><td rowspan="2"></td><td></td><td>☐ KUMPIKAAN EI TARPEEN (4 a artiklan vaatimukset täytetty)</td></tr>
<tr><td colspan="2">☐ EI</td><td colspan="2">☐ EI</td></tr>
<tr><td rowspan="3">TAKUUT
(puitepäätöksen 5 artikla)</td><td colspan="2" rowspan="3">☐ELINKAUTISRANGAISTUKSEN TARKISTAMINEN
(puitepäätöksen 5 artiklan 2 kohta)

☐ TÄYTÄNTÖÖNPANOJÄSENVALTION KANSALAISTEN TAI SIELLÄ ASUVIEN PALAUTTAMINEN
(puitepäätöksen 5 artiklan 3 kohta)</td><td rowspan="3">LYKÄTÄÄN
(puitepäätöksen 24 artiklan 1 kohta)</td><td rowspan="2">☐ KYLLÄ</td><td>☐ TÄYTÄNTÖÖNPANOJÄSENVALTION SYYTETOIMIA VARTEN</td></tr>
<tr><td>☐ TUOMION SUORITTAMISEKSI TÄYTÄNTÖÖNPANOJÄSENVALTIOSSA
MÄÄRÄTYN RANGAISTUKSEN KOKONAISKESTO</td></tr>
<tr><td colspan="2">☐ EI</td></tr>
<tr><td colspan="2">VÄLIAIKAINEN LUOVUTTAMINEN</td><td colspan="4">☐ EI ☐ KYLLÄ
SAAKKA (PVM) (puitepäätöksen 24 artiklan 2 kohta)</td></tr>
<tr><td colspan="3">1.1.1. EHDOTTOMAT KIELTÄYTYMISPERUSTEET:</td><td colspan="3">1.1.2. KANSALLISEN LAINSÄÄDÄNNÖN MUKAISET PERUSTEET:</td></tr>
<tr><td colspan="3">☐ NE BIS IN IDEM -periaate (puitepäätöksen 3 artiklan 2 kohta)
☐ ALAIKÄINEN (puitepäätöksen 3 artiklan 3 kohta)
☐ ARMAHDUS (puitepäätöksen 3 artiklan 1 kohta)</td><td colspan="3">☐ <u>TÄSMENNETÄÄN</u>:</td></tr>
</table>

[1] Tämä alaviite lisätään lomakkeeseen: ”Tämä päivämäärä täydennetään luovuttamisesta vastaavan viranomaisen antamien tietojen perusteella. Myös vastaanottava viranomainen voi täyttää tämän kohdan.”

III. HUOMAUTUKSIA:

Täytäntöönpanosta vastaavan jäsenvaltion viranomaisen allekirjoitus, paikka ja päiväys

EUROOPPALAISEN PIDÄTYSMÄÄRÄYKSEN ANTANEEN JÄSENVALTION TOIMIVALTAISELLE VIRANOMAISELLE

LIITE VIII ‑ LUETTELO JÄSENVALTIOISTA, JOIDEN OIKEUSJÄRJESTELMÄN MUKAAN LUOVUTTAMINEN VOIDAAN HYVÄKSYÄ MYÖS SELLAISTEN RIKOSTEN PERUSTEELLA, JOISTA MÄÄRÄTTÄVÄ RANGAISTUS ON PUITEPÄÄTÖKSEN 2 ARTIKLAN 1 KOHDASSA VAADITTUA LIEVEMPI, KUN KYSEESSÄ ON EUROOPPALAISEN PIDÄTYSMÄÄRÄYKSEN PERUSTEENA OLEVAN PÄÄRIKOKSEN LIITÄNNÄISRIKOS[1]

Tšekki

Tanska

Saksa

Ranska

Latvia

Liettua

Unkari

Itävalta

Slovenia

Slovakia

Suomi

Ruotsi

[1] Luettelo perustuu komission kyselyn perusteella saamiin 20 jäsenvaltion vastauksiin eikä se välttämättä vastaa kaikkien jäsenvaltioiden todellista tilannetta. Se antaa kuitenkin yleiskuvan siitä, missä jäsenvaltioissa luovuttaminen voi olla mahdollista myös liitännäisrikosten perusteella. On huomattava, että lopulliseen ratkaisuun voivat vaikuttaa useat eri tekijät, kuten kaksoisrangaistavuus, sekä täytäntöönpanosta vastaavan oikeusviranomaisen tapauskohtainen harkintavalta.

LIITE IX – EUROOPPALAISEN PIDÄTYSMÄÄRÄYKSEN NOJALLA PIDÄTETYILLE HENKILÖILLE ANNETTAVAN OIKEUKSIA KOSKEVAN ILMOITUKSEN SUUNTAA ANTAVA MALLI

Direktiivi 2012/13/EU tiedonsaantioikeudesta rikosoikeudellisissa menettelyissä - LIITE II[1]

Eurooppalaisen pidätysmääräyksen nojalla pidätetyille henkilöille annettavan oikeuksia koskevan ilmoituksen suuntaa antava malli

Mallin tarkoituksena on ainoastaan auttaa kansallisia viranomaisia niiden laatiessa oikeuksia koskevaa ilmoitustaan kansallisella tasolla. Jäsenvaltiot eivät ole velvollisia käyttämään tätä mallia. Oikeuksia koskevaa ilmoitustaan laatiessaan jäsenvaltiot voivat muuttaa tätä mallia saadakseen sen vastaamaan kansallisia sääntöjään ja lisätä muita hyödyllisiä tietoja.

A. TIEDOT EUROOPPALAISESTA PIDÄTYSMÄÄRÄYKSESTÄ

Sinulla on oikeus saada tietoja eurooppalaisen pidätysmääräyksen sisällöstä, jonka nojalla sinut on pidätetty.

B. OIKEUS AVUSTAJAAN

Sinulla on oikeus puhua luottamuksellisesti avustajan kanssa. Avustaja on poliisista riippumaton. Kysy poliisilta, jos tarvitset apua ottaaksesi yhteyttä avustajaan. Poliisi auttaa sinua siinä. Joissakin tapauksissa avustajan apu saattaa olla maksutonta. Pyydä lisätietoja poliisilta.

C. TULKKAUS JA KÄÄNNÖKSET

Jos et puhu tai ymmärrä poliisin tai muiden toimivaltaisten viranomaisten käyttämää kieltä, sinulla on oikeus maksuttomaan tulkkausapuun. Tulkki voi auttaa sinua keskustelemaan avustajasi kanssa, ja hänellä on näitä keskusteluja koskeva vaitiolovelvollisuus. Sinulla on oikeus eurooppalaisen pidätysmääräyksen käännökseen ymmärtämälläsi kielellä. Sinulle voidaan joissain tapauksissa antaa suullinen käännös tai yhteenveto.

D. SUOSTUMUS

Voit suostua tai olla suostumatta siihen, että sinut luovutetaan pidätysmääräyksen antaneeseen valtioon. Suostumus nopeuttaisi menettelyjä. [Lisätään mahdollisesti

[1] EUVL L 142, 1.6.2012, s. 1.

tietyissä jäsenvaltioissa: Tämän päätöksen muuttaminen myöhemmin saattaa olla vaikeaa tai jopa mahdotonta.] Pyydä viranomaisilta tai avustajaltasi lisätietoja.

E. KUULEMINEN

Jos et suostu luovutukseen, sinulla on oikeus päästä oikeusviranomaisen kuultavaksi.